

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

**UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZAŠTITI OD
NEGATIVNIH UTICAJA KLIMATSKIH PROMJENA**

Proglašavam Zakon o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena, koji je donijela Skupština Crne Gore 26. saziva, na Osmoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2019. godini, dana 23. decembra 2019. godine.

Broj: 01-2251/2
Podgorica, 25. decembar 2019. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore Skupština Crne Gore 26. saziva, na Osmoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2019. godini, dana 23. decembra 2019. godine, donijela je

**ZAKON
O ZAŠTITI OD NEGATIVNIH UTICAJA KLIMATSKIH PROMJENA**

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se zaštita od negativnih uticaja klimatskih promjena, smanjivanje emisija gasova sa efektom staklene bašte, zaštita ozonskog omotača i druga pitanja koja se odnose na zaštitu od negativnih uticaja klimatskih promjena.

Način zaštite od klimatskih promjena

Član 2

Zaštita od negativnih uticaja klimatskih promjena sprovodi se smanjivanjem emisija gasova sa efektom staklene bašte i supstanci koje oštećuju ozonski omotač do naučno utvrđenog neophodnog nivoa, na isplativ i ekonomski efikasan način, u skladu sa ovim zakonom.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 3

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **alternativne supstance** su fluorovani gasovi (fluorougljovodonici, perfluorougljenici i sumporheksafluorid) i/ili njihove mješavine, čiji je potencijal oštećenja ozonskog omotača jednak nuli, ali doprinose globalnom zagrijavanju;
- 2) **emisioni kredit** je prenosiva dozvola za emisiju jedne tone ekvivalentnog ugljendioksida, tokom određenog perioda;
- 3) **gasovi sa efektom staklene bašte** su gasovi i drugi gasoviti sastojci u atmosferi nastali prirodnim i antropogenim aktivnostima, koji apsorbuju i ponovo emituju infracrveno zračenje;
- 4) **geološka formacija** je litostratigrafska jedinica unutar koje je moguće utvrditi i kartirati različite slojeve stijena;
- 5) **geološko skladištenje ugljendioksida** je skladištenje ugljendioksida u podzemnim geološkim formacijama, radi njegovog trajnog zbrinjavanja u svrhu doprinosa borbi protiv negativnih uticaja klimatskih promjena, sprječavajući ili svodeći na najmanju moguću mjeru rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi;
- 6) **geoprostor** za skladištenje je prostor određene zapremine unutar geološke formacije koji se koristi za geološko skladištenje ugljendioksida i pripadajuća postrojenja na površini uključujući postrojenja za utiskivanje ugljendioksida;
- 7) **dobavljač** je proizvođač putničkih vozila ili njegov ovlašćeni zastupnik sa sjedištem u Crnoj Gori, odnosno uvoznik ili pravno ili fizičko lice koje novo putničko vozilo na prodaju ili lizing prvi put stavlja na tržište, kada proizvođač ili njegov zastupnik nemaju sjedište u Crnoj Gori;
- 8) **emisija** je svako ispuštanje gasova sa efektom staklene bašte iz postrojenja ili vazduhoplova u atmosferu;
- 9) **epikontinentalni pojas** je pojas koji obuhvata morsko dno i njegovo podzemlje izvan teritorijalnog mora preko čitavog prirodnog produžetka kopnenog područja do spoljne ivice kontinentalne granice, ili do udaljenosti od 200 morskih milja od polaznih linija od kojih se mjeri širina teritorijalnog mora, tamo gdje spoljne ivice kontinentalne granice ne dosežu do te udaljenosti;
- 10) **indikator** je pokazatelj ili varijabla koja se izražava kvantitativno ili kvalitativno da bi se doprinijelo boljem razumijevanju napretka u primjeni neke politike ili mјere;
- 11) **konzervativna procjena godišnjih emisija** gasova sa efektom staklene bašte je procjena pri kojoj se primjenjuju potvrđeni podaci kako bi se obezbijedilo da ne dođe do potcenjivanja ili precjenjivanja nivoa emisija gasova sa efektom staklene bašte;
- 12) **kompleks za skladištenje** je geoprostor za skladištenje uključujući i okolni geološki domen koji može imati uticaja na ukupni integritet i sigurnost skladištenja, odnosno geološke formacije koje predstavljaju sekundarnu zaštitu sigurnosti kompleksa;
- 13) **migracija ugljendioksida** je kretanje ugljendioksida unutar kompleksa za skladištenje;
- 14) **transportna mreža ugljendioksida** je mreža cijevi, uključujući priključne podstanice za transport ugljendioksida do geoprostora za skladištenje;
- 15) **novo putničko vozilo** je svako putničko vozilo koje prethodno nije bilo prodato kupcu u drugu svrhu, osim za dalju prodaju ili dostavljanje;
- 16) **operator stacionarnog postrojenja** je pravno lice ili preduzetnik koji upravlja stacionarnim postrojenjem, kontroliše ga ili je ovlašćen za donošenje odluka u vezi sa radom postrojenja;
- 17) **operator vazduhoplova** je pravno ili fizičko lice odnosno državni organ koji vrši operacije vazduhoplovom ili namjerava da vrši operacije vazduhoplovom;

18) **ponor** je svaki proces, aktivnost ili mehanizam kojim se odstranjuju iz atmosfere gasovi sa efektom staklene bašte, aerosoli ili prekursori gasova sa efektom staklene bašte;

19) **postrojenje** je stacionarno tehnička jedinica u kojoj se obavlja jedna ili više aktivnosti, uključujući i sve ostale aktivnosti koje su sa njima direktno tehnički povezane, a koje dovode do emisija gasova sa efektom staklene bašte i zagadženja;

20) **projekcije** su predviđanja antropogenih emisija po izvorima i uklanjanja gasova sa efektom staklene bašte putem ponora ili kroz razvoj energetskog sistema, koja obuhvataju period od najmanje 16 godina u kom se kvantitativne procjene izračunavaju za četiri najbliže buduće godine čiji se broj završava sa 0 ili 5;

21) **projekcije bez mjera** su projekcije antropogenih emisija gasova sa efektom staklene bašte i uklanjanja gasova sa efektom staklene bašte putem ponora koje se izračunavaju ne uzimajući u obzir uticaj mera koje su planirane, donijete ili sprovedene nakon godine koja predstavlja početnu tačku projekcije;

22) **projekcije sa mjerama** su projekcije antropogenih emisija gasova sa efektom staklene bašte i uklanjanja gasova sa efektom staklene bašte putem ponora koje se izračunavaju uzimajući u obzir uticaj politika i mera koje su usvojene ili sprovedene u smislu smanjenja emisija ili unapređenja energetskog sistema;

23) **projekcije sa dodatnim mjerama** su projekcije antropogenih emisija gasova sa efektom staklene bašte i uklanjanja gasova sa efektom staklene bašte putem ponora ili kroz razvoj energetskog sistema koje se izračunavaju uzimajući u obzir uticaj politika i mera koje su usvojene ili sprovedene da bi se smanjili negativni uticaji klimatskih promjena ili postigli ciljevi u oblasti energetike, i dodatno uzimajući u obzir mjeru čije je sprovođenje planirano s tim ciljem;

24) **supstance koje oštećuju ozonski omotač** su supstance koje se kontrolišu u skladu sa Montrealskim protokolom o supstancama koje oštećuju ozonski omotač bilo da su same ili u mješavini, iz prve prerade, rekuperovane, reciklirane ili regenerisane, uključujući njihove izomere.

II. DOKUMENTI ZAŠTITE OD NEGATIVNIH UTICAJA KLIMATSKIH PROMJENA

Dokumenti

Član 5

Dokumenti zaštite od negativnih uticaja klimatskih promjena su:

- 1) Strategija o niskokarbonском развоју; и
- 2) Plan prilagođavanja na klimatske promjene.

Strategija o niskokarbonском развоју

Član 6

Zaštita od negativnih uticaja klimatskih promjena ostvaruje se na osnovu Strategije o niskokarbonском развоју (u daljem tekstu: Strategija).

Strategiju donosi Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) na period od 30 godina.

Strategija sadrži:

- 1) analizu socijalno-ekonomiske situacije koja utiče na nivo emisija;
- 2) ekonomski analize mogućih pravaca niskokarbonског razvoja;
- 3) predlog politika i mera potrebnih za dostizanje mogućih pravaca niskokarbonског razvoja;
- 4) ukupne ciljeve smanjenja nivoa emisija gasova sa efektom staklene bašte iz izvora;
- 5) ukupne ciljeve povećanja uklanjanja emisija gasova sa efektom staklene bašte putem ponora;

6) pojedinačne ciljeve smanjenja emisija i uklanjanja emisija putem ponora po sektorima, uključujući: energetiku, industriju, transport, zgradarstvo, centralno grijanje i hlađenje, poljoprivrednu, otpad, šumarstvo, korišćenje zemljišta i promjenu namjene zemljišta;

7) procjene očekivanog napretka u prelasku na niskokarbonsku ekonomiju, uključujući intenzitet gasova s efektom staklene bašte, karbonski intenzitet bruto domaćeg proizvoda, povezane dugoročne investicije i strategije vezane za razvoj i istraživanja;

8) procjene očekivanih socijalno-ekonomskih uticaja primjene mjera dekarbonizacije uključujući makro-ekonomске aspekte, rizike i koristi u pogledu zaštite zdravlja ljudi i životne sredine;

9) povezanost sa ostalim dugoročnim strategijama planovima i politikama na državnom nivou i investicijama;

10) indikatore za praćenje realizacije Strategije.

Sastavni dio Strategije su projekcije nivoa emisija gasova sa efektom staklene bašte, koje sadrže: postojeće podatke o emisijama, projekcije bez mjera, projekcije sa mjerama, projekcije sa dodatnim mjerama i metodologiju za njihovu izradu.

Projekcije nivoa emisija gasova sa efektom staklene bašte izrađuju se posebno za sektore energetike, industrije, poljoprivrede, šumarstva i saobraćaja.

Strategija se razmatra svakih pet godina i prema potrebi revidira.

Strateški dokumenti, razvojni planovi i programi moraju biti usaglašeni sa Strategijom, radi zaštite od negativnog uticaja klimatskih promjena.

Strategija se sprovodi na osnovu Akcionog plana.

Akcioni plan na period od dvije godine donosi Vlada.

Akcioni plan sadrži:

- mjerne i aktivnosti koje treba sprovesti za ostvarivanje ciljeva Strategije;
- rokove i lica odgovorna za izvršavanje;
- indikatore za praćenje ostvarivanja ciljeva Strategije;
- procjenu potrebnih sredstava za sprovođenje.

Izvještaj o sprovođenju Strategije i Akcionog plana sačinjava organ državne uprave nadležan za poslove životne sredine (u daljem tekstu: Ministarstvo), svake druge godine i dostavlja Vladi.

Posebne mjere

Član 7

Posebne mjere obuhvataju:

1) mjerne za postizanje obaveznih ciljeva smanjenja emisija gasova sa efektom staklene bašte iz sektora poljoprivrede, upravljanja otpadom, energetike, industrijskih procesa i upotrebe proizvoda;

2) mjerne kojima se postiže da obračunate emisije gasova sa efektom staklene bašte iz sektora šumarstva, korišćenja zemljišta i promjene namjene zemljišta ne prelaze ponore emisija iz tog sektora.

Ciljevi smanjenja emisija gasova sa efektom staklene bašte iz stava 1 tačka 1 ovog člana ne odnose se na emisije iz postrojenja i aktivnosti za koje se izdaje dozvola za emisiju gasova sa efektom staklene bašte u skladu s ovim zakonom.

Ako se mjerama iz stava 1 tačka 1 ovog člana ne mogu postići obavezna smanjenja emisija u predviđenom roku, i ako se smanjenja ne mogu nadomjestiti obračunatom razlikom između emisija i ponora gasova sa efektom staklene bašte iz stava 1 tačka 2 ovog člana, Ministarstvo donosi korektivni Akcioni plan sa preciznim rasporedom sprovođenja dodatnih mjer za postizanje obaveznih ciljeva smanjenja emisija gasova sa efektom staklene bašte.

Način utvrđivanja obaveznih ciljeva iz stava 1 ovog člana na godišnjem nivou, dozvoljena odstupanja postizanje tih ciljeva, način obračuna emisija iz sektora šumarstva, korišćenja

zemljišta, promjene namjene zemljišta i dozvoljena odstupanja od tih pravila, propisuje Ministarstvo.

Izrada projekcija nivoa emisija gasova sa efektom staklene bašte

Član 8

Projekcije nivoa emisija gasova sa efektom staklene bašte može da izrađuje pravno lice koje ovlasti Ministarstvo.

Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana, izdaje se pravnom licu koje ima iskustvo u izradi projekcija nivoa emisija gasova sa efektom staklene bašte na osnovu javnog poziva koji se raspisuje u skladu sa zakonom kojim su uređene javne nabavke.

Plan prilagodavanja na klimatske promjene

Član 9

Radi identifikacije uticaja klimatskih promjena na osjetljive sektore i smanjivanja negativnih posljedica na te sektore donosi se Plan prilagođavanja na klimatske promjene (u daljem tekstu: Plan prilagođavanja).

Plan prilagođavanja sadrži:

- 1) opis postojećeg stanja nastalog uslijed klimatskih promjena;
- 2) identifikaciju osjetljivih sektora;
- 3) analizu socio-ekonomske situacije koja utiče na klimatske promjene;
- 4) analizu uočenih promjena klime i ekstremnih klimatskih uslova;
- 5) prikaz očekivanih klimatskih promjena sa procjenom ključnih rizika;
- 6) analizu uticaja klimatskih promjena;
- 7) glavne ciljeve prilagođavanja klimatskim promjenama;
- 8) opis institucionalnog okvira za prilagođavanje klimatskim promjenama;
- 9) prikaz postojećih planova i strateških dokumenata u oblasti prilagođavanja na klimatske promjene sa ocjenom napretka u primjeni i primjerima dobre prakse;
- 10) procjenu kapaciteta za prilagođavanje klimatskim promjenama;
- 11) mjere za prilagođavanje klimatskim promjenama;
- 12) mjere koje će se sprovoditi prioritetno, sa licima koja su odgovorna za njihovo sprovođenje;
- 13) opis mehanizama i okvira za praćenje i evaluaciju sprovođenja Plana prilagođavanja;
- 14) procjenu finansijskih sredstava za sprovođenje mjera.

Plan prilagođavanja na period od deset godina donosi Vlada.

Izvještaj o sprovođenju Plana prilagođavanja za period od dvije godine sačinjava Ministarstvo i dostavlja Vladi.

Sprovođenje Plana prilagođavanja

Član 10

Organi državne uprave nadležni za energetiku, industriju, poljoprivredu, šumarstvo i saobraćaj, dužni su da dvogodišnje dostavljaju Ministarstvu izvještaj o sprovedenim mjerama prema strateškim dokumentima, radi sprečavanja negativnih uticaja klimatskih promjena, kao i podatke o poplavama, sušama, ekstremnim temperaturama i drugo.

III. POSTIZANJE NISKOKARBONSKOG RAZVOJA

Obaveze operatera stacionarnog postrojenja

Član 11

Operater novog stacionarnog postrojenja koje obavlja aktivnosti, odnosno djelatnosti koje dovode do emitovanja gasova sa efektom staklene bašte, dužan je da pribavi dozvolu za emisiju gasova sa efektom staklene bašte (u daljem tekstu: dozvola) prije početka rada postrojenja.

Operater stacionarnog postrojenja koje obavlja aktivnosti, odnosno djelatnosti koje dovode do emitovanja gasova sa efektom staklene bašte, dužan je da obezbijedi emisioni kredit za svaku jedinicu ekvivalentne emisije ugljendioksida, koju ostvaruje.

Dozvola se izdaje za postrojenje ili dio postrojenja, a može da se izda jedna dozvola za više postrojenja ukoliko se nalaze na istoj lokaciji i njima upravlja isti operater.

Izuzetno od stava 1 ovog člana za postrojenja ili djelove postrojenja koji se koriste za istraživanja, razvoj i ispitivanje novih proizvoda i procesa, kao i za postrojenja koja koriste isključivo biomasu, ne izdaje se dozvola.

Dozvolu izdaje organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: organ uprave) na period od deset godina.

Aktivnosti, odnosno djelatnosti iz stava 1 ovog člana, kao i gasove za čije se emitovanje izdaje dozvola, propisuje Vlada.

Alokaciju emisionih kredita iz stava 2 ovog člana vrši Vlada, sprovodenjem javnih aukcija ili besplatnom dodjelom, u skladu sa propisom kojim utvrđuje:

- ukupan iznos emisionih kredita koji se dodjeljuje, imajući u vidu početno stanje emisija gasova sa efektom staklene bašte i ciljane vrijednosti u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima;

- način sprovodenja aukcije za dodjelu emisionih kredita;
- minimalnu cijenu emisionih kredita ponuđenih na aukciji;
- kriterijume za dodjelu besplatnih emisionih kredita;
- dinamiku postepenog smanjenja broja besplatno dodijeljenih emisionih kredita;
- namjenu sredstava prikupljenih po osnovu aukcije za dodjelu emisionih kredita;
- način evidencije dodijeljenih emisionih kredita, njihovog prenosa i korišćenja.

Zahtjev za izdavanje dozvole

Član 12

Dozvola se izdaje na osnovu zahtjeva koji podnosi operater stacionarnog postrojenja.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) naziv i sjedište operatera stacionarnog postrojenja;
- 2) opis djelatnosti odnosno aktivnosti koje obavlja postrojenje;
- 3) lokaciju postrojenja;
- 4) opis tehnologije koja se koristi u postrojenju;
- 5) podatke o sirovinama i drugim materijalima čije korišćenje dovodi do emisija gasova sa efektom staklene bašte;
- 6) podatke o vrsti i izvoru emisija gasova sa efektom staklene bašte;
- 7) netehnički rezime.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se u pisanom i elektronskom obliku.

Operater stacionarnog postrojenja je dužan da uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, dostavi i plan praćenja emisija gasova sa efektom staklene bašte iz postrojenja (u daljem tekstu: plan praćenja) u dva primjerka.

Sadržaj plana praćenja, procedure, postupke i metodologiju za praćenje emisija gasova sa efektom staklene bašte iz postrojenja propisuje Ministarstvo.

Način izdavanja dozvole

Član 13

Dozvola se izdaje u roku od 30 dana od dana prijema urednog zahtjeva za izdavanje dozvole.

Organ uprave će odbiti zahtjev za izdavanje dozvole ako utvrdi da zahtjev ne sadrži propisane podatke i ako uz zahtjev nije dostavljen plan praćenja ili ako utvrđi da se predloženom metodologijom praćenja, odnosno pisanim procedurama ili njihovim djelovima ne može obezbijediti praćenje i izvještavanje o emisijama gasova sa efektom staklene bašte u skladu sa ovim zakonom.

Rješenje o izdavanju dozvole, odnosno o odbijanju zahtjeva za izdavanje dozvole dostavlja se operateru stacionarnog postrojenja u roku od osam dana od dana donošenja rješenja.

Protiv rješenja iz stava 3 ovog člana, može se podnijeti žalba Ministarstvu.

Sadržaj dozvole

Član 14

Dozvola sadrži:

- 1) naziv i sjedište operatera stacionarnog postrojenja, kao i adresu postrojenja;
- 2) opis djelatnosti, odnosno aktivnosti postrojenja i emisija gasova sa efektom staklene bašte;
- 3) način praćenja emisija gasova sa efektom staklene bašte iz postrojenja, u skladu sa planom praćenja;
- 4) zahtjeve vezane za izvještavanje o emisijama gasova sa efektom staklene bašte.

Plan praćenja čini sastavni dio dozvole.

O izdatim dozvolama organ uprave vodi evidenciju.

Obrazac dozvole i način vođenja evidencije iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Izmjena dozvole

Član 15

Operater stacionarnog postrojenja je dužan da u roku od 60 dana prije nastanka promjene obavijesti organ uprave o planiranim promjenama koje se odnose na:

- 1) tehničko-tehnološke karakteristike postrojenja;
- 2) proširenje postrojenja;
- 3) povećanje ili smanjenje kapaciteta;
- 4) vrste goriva;
- 5) sirovine ili druge materije koje se koriste u postrojenju;
- 6) ulaznu topotnu snagu;
- 7) ovlašćena lica;
- 8) adresu sjedišta operatera.

Organ uprave nakon prijema obavještenja iz stava 1 ovog člana, vrši procjenu nastalih promjena i ako utvrđi da promjene značajno utiču na sadržaj dozvole, u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja, zahtijeva od operatera stacionarnog postrojenja da podnese zahtjev za izdavanje nove dozvole.

Ako organ uprave ocijeni da planirane promjene bitno ne utiču na sadržaj postojeće dozvole, izmjeniće dozvolu u skladu sa nastalim promjenama.

Operater stacionarnog postrojenja dužan je da unapređuje metodologiju praćenja emisija gasova sa efektom staklene bašte i da u skladu s tim vrši izmjene plana praćenja.

Organ uprave može dozvoliti operateru izmjene plana praćenja bez izmjene dozvole.

Organ uprave po službenoj dužnosti svakih pet godina razmatra izdatu dozvolu i po potrebi vrši izmjene i dopune.

Obaveze operatera vazduhoplova

Član 16

Operater vazduhoplova dužan je da sačini plan praćenja emisija gasova sa efektom staklene bašte iz vazduhoplova (u daljem tekstu: plan praćenja emisije vazduhoplova) u roku 60 dana od dana dobijanja operativne licence, a prije početka vršenja aktivnosti, u skladu sa zakonom kojim je uređen vazdušni saobraćaj.

Plan praćenja emisija vazduhoplova dostavlja se organu uprave na saglasnost.

Saglasnost iz stava 2 ovog člana izdaje organ uprave, po prethodno pribavljenom mišljenju Agencije za civilno vazduhoplovstvo.

Operater vazduhoplova dužan je da unapređuje metodologiju praćenja emisija gasova sa efektom staklene bašte i da u skladu s tim vrši izmjene plana praćenja emisije vazduhoplova.

Vazduhoplovne aktivnosti za koje se ne dostavlja plan praćenja emisija vazduhoplova propisuje Vlada.

Sadržaj plana praćenja emisija vazduhoplova, procedure, postupke, potrebne podatke, i metodologiju za praćenje emisija gasova sa efektom staklene bašte iz vazduhoplova propisuje Ministarstvo, uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za vazdušni saobraćaj.

IV. IZVJEŠTAVANJE O EMISIJAMA I VERIFIKACIJA IZVJEŠTAJA

Izvještavanje o emisijama

Član 17

Verifikovani izvještaj o emisijama gasova sa efektom staklene bašte operater stacionarnog postrojenja i operater vazduhoplova, dužni su da dostave organu uprave do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Ako operater stacionarnog postrojenja, odnosno operater vazduhoplova ne dostavi verifikovani izveštaj o nivoima emisija gasova sa efektom staklene bašte u skladu sa stavom 1 ovog člana, organ uprave izvršiće konzervativnu procjenu nivoa emisija gasova sa efektom staklene bašte.

Troškove izrade procjene iz stava 2 ovog člana, snosi operater stacionarnog postrojenja, odnosno operater vazduhoplova.

Oblik i sadržaj izvještaja, način verifikacije iz stava 1 ovog člana, procedure i način vršenja konzervativne procjene propisuje Ministarstvo.

Verifikacija izvještaja

Član 18

Verifikaciju izvještaja o emisiji gasova sa efektom staklene bašte može da vrši samo akreditovano pravno lice koje ispunjava uslove u pogledu kadra i opreme za verifikaciju izvještaja.

Izvještaj o verifikaciji emisija gasova sa efektom staklene bašte, pravno lice iz stava 1 ovog člana dostavlja operatoru stacionarnog postrojenja odnosno operateru vazduhoplova.

Bliže uslove koje u pogledu kadra i opreme, treba da ispunjava pravno lice iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Upravljanje, kontrola i evidencija podataka

Član 19

Operater stacionarnog postrojenja, odnosno operater vazduhoplova, dužan je da uspostavi evidenciju i procedure za čuvanje dokumentacije o emisijama gasova sa efektom staklene bašte.

Operater iz stava 1 ovog člana obavezan je da dokumentaciju o emisijama gasova sa efektom staklene bašte čuva najmanje deset godina.

Operater stacionarnog postrojenja, odnosno operater vazduhoplova, dužan je da redovno vrši kontrolu prikupljanja podataka o emisijama gasova sa efektom staklene bašte u skladu sa planom praćenja, odnosno planom praćenja emisije vazduhoplova.

Inventar emisija gasova sa efektom staklene bašte

Član 20

Inventar emisija gasova sa efektom staklene bašte (u daljem tekstu: inventar) izrađuje organ uprave.

Imaoci podataka (institucije, zagadživači) dužni su da podatke za izradu inventara dostave organu uprave u skladu sa godišnjim planom prikupljanja podataka za izradu inventara.

Podaci za izradu inventara emisija prikupljaju se na osnovu godišnjeg plana prikupljanja podataka koji donosi Ministarstvo.

Plan iz stava 3 ovog člana objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore”.

Na osnovu podataka iz inventara organ uprave priprema izvještaje i dostavlja ih Ministarstvu odnosno relevantnim međunarodnim institucijama.

Prije izrade konačnog inventara emisija organ uprave na godišnjem nivou izrađuje procijenjeni inventar emisija.

Radi unapređenja kvaliteta inventara organ uprave izrađuje plan obezbeđenja kvaliteta i kontrole kvaliteta podataka i dostavlja ga Ministarstvu do 15. decembra tekuće godine.

Način izrade i sadržaj inventara i izvještaja o inventaru, listu gasova sa efektom staklene bašte, kao i način proračuna emisija gasova sa efektom staklene bašte prema sektorima, način kontrole kvaliteta podataka i rokove za izradu inventara gasova sa efektom staklene bašte i pratećih izvještaja propisuje Ministarstvo.

Propisom iz stava 8 ovog člana, uređuje se i način izrade projekcija emisija, izvještavanje o projekcijama i mjerama, objavljivanje projekcija i pratećih podataka, uključujući metodologiju izrade, korišćene modele i pretpostavke, kao i uspostavljanje registra, odnosno sistema za izvještavanje.

Izvještavanje o emisijama gasova sa efektom staklene bašte na nacionalnom nivou

Član 21

U skladu sa obavezama koje proizilaze iz međunarodno potvrđenih ugovora u oblasti klimatskih promjena, Ministarstvo priprema Nacionalni izvještaj o klimatskim promjenama i Dvogodišnji ažurirani izvještaj.

Izvještaje iz stava 1 ovog člana na predlog Ministarstva usvaja Vlada.

Emisija ugljendioksida iz novih putničkih vozila

Član 22

Pravno lice i preduzetnik koji stavlja u promet ili iznajmljuje nova putnička vozila, dužan je da na mjestu prodaje, odnosno iznajmljivanja učini dostupne informacije o potrošnji goriva i emisijama ugljendioksida za svaki model putničkog vozila.

Informacije o potrošnji goriva i emisijama ugljendioksida iz novih putničkih vozila mogu se učiniti dostupnim potrošačima preko oznaka (naljepnica) na vozilima, postera ili displeja istaknutih na mjestima prodaje, vodiča o potrošnji goriva i emisijama ugljendioksida i putem druge promotivne literature i materijala.

Vodič o potrošnji goriva i emisijama ugljendioksida iz stava 2 ovog člana, za sve modele novih putničkih vozila koja se uvoze u Crnu Goru, priprema Ministarstvo i objavljuje na svojoj internet stranici.

Vodič iz stava 3 ovog člana ažurira se jednom godišnje.

Pravno lice i preduzetnik iz stava 1 ovog člana, dužno je da primjerak vodiča iz stava 3 ovog člana ustupi licima koja kupuju, odnosno iznajmljuju vozila, bez naknade.

Bliži sadržaj oznaka, vodiča, postera, displeja i druge promotivne literature i materijala o potrošnji goriva i emisijama ugljendioksida propisuje Ministarstvo.

V. GEOLOŠKO SKLADIŠTENJE

Geološko skladištenje ugljendioksida

Član 23

Geološko skladištenje ugljendioksida zabranjeno je na teritoriji Crne Gore, odnosno u njenim teritorijalnim vodama, vodnim tijelima, isključivoj ekonomskoj zoni i epikontinentalnom pojasu.

Širina epikontinentalnog pojasa utvrđuje se u skladu s Konvencijom Ujedinjenih nacija o pravu mora (UNCLOS).

Zabrana iz stava 1 ovog člana odnosi se i na planirano geološko skladištenje ugljendioksida u količinama manjim od ukupno 100 kilotona koje se preduzima radi istraživanja, razvoja ili ispitivanja novih proizvoda i postupaka, skladištenje ugljendioksida u geoprostoru odnosno kompleksu za skladištenje, koji se većim dijelom nalazi izvan teritorije Crne Gore, odnosno njenih teritorijalnih voda, vodnih tijela, isključive ekomske zone i epikontinentalnog pojasa, a koji zadire u navedena područja.

Prekogranični transport ugljendioksida radi skladištenja

Član 24

Prekogranični transport ugljendioksida, radi skladištenja može se vršiti preko teritorije Crne Gore ako postoji izgrađena infrastruktura za prekogranični transport ugljendioksida u skladu sa zakonom.

Pristup transportnoj mreži

Član 25

Operater industrijskog postrojenja ima pravo pristupa transportnoj mreži ugljendioksida radi prekograničnog skladištenja ugljendioksida.

Pristup transportnoj mreži ugljendioksida se odobrava na transparentan i nediskriminatoran način imajući u vidu:

- kapacitet transportne mreže koji je na raspolaganju ili će izvjesno biti na raspolaganju;

- procjena smanjenja emisija ugljendioksida koji se namjerava postići kaptažom i skladištenjem ugljendioksida u odnosu na ukupna obavezna smanjenja;
- obavezu odbijanja pristupa ukoliko postoje tehničke smetnje koje se ne mogu prevazići iz opravdanih razloga;
- potrebu da se poštaju opravdani interesi i razumne potrebe operatera transportne mreže i svih drugih korisnika mreže i relevantnih pratećih pogona koji mogu biti pod uticajem odobrenja pristupa.

Operater transportne mreže može odbiti zahtjev za pristup mreži zbog nedostatka kapaciteta uz detaljno obrazloženje.

Operater transportne mreže koji je odbio zahtjev za pristup mreži zbog nedostatka kapaciteta ili nedostatka povezanosti sa određenim područjem dužan je da izvrši neophodna poboljšanja mreže ukoliko je to ekonomično ili ako je korisnik spreman da plati takva poboljšanja, pod uslovom da to neće izazvati negativan uticaj na bezbjednost transporta u pogledu očuvanja životne sredine.

Bliže uslove pristupa transportnoj mreži, postupak i kriterijume za prihvatanje tokova ugljendioksida propisuje Ministarstvo.

Rješavanje sporova

Član 26

Sporove u vezi sa pristupom transportnim mrežama i geoprostorima za skladištenje ugljendioksida van Crne Gore rješava nezavisno tijelo koje ima pristup svim relevantnim informacijama vodeći računa o kriterijumima iz člana 25 ovog zakona i broju stranaka koje mogu biti uključene u pregovore o pristupu.

Prekogranični sporovi iz stava 1 ovog člana rješavaju se prema važećem pravu države koja ima jurisdikciju nad transportnom mrežom ili geoprostorom za skladištenje ugljendioksida.

Ako jurisdikciju nad transportnom mrežom ili geoprostorom za skladištenje ugljendioksida ima više država, neophodno je obezbijediti učešće i saradnju svih zainteresovanih strana.

Skladištenje ugljendioksida kod termoenergetskih objekata

Član 27

Privredna društva koja proizvode električnu energiju u termoenergetskom postrojenju sa izlaznom snagom od 300 MW i više, dužna su da izrade studiju o kaptaži i zbrinjavanju ugljendioksida.

Studija iz stava 1 ovog člana sadrži: način zbrinjavanja, mjesto gdje će se skladištiti ugljendioksid, tehničku i ekonomsku opravdanost izgradnje infrastrukture za transport ugljendioksida i opis uređaja za kaptažu.

Ako studija iz stava 1 ovog člana pokaže da postoji odgovarajući geoprostor za prekogranično skladištenje ugljendioksida i da je izgradnja objekata, uređaja i opreme za kaptažu i prekogranični transport ugljendioksida ekonomski opravdana, operater termoenergetskog postrojenja dužan je da predviđi odgovarajući prostor za opremu za kaptažu i komprimovanje ugljendioksida.

Studija iz stava 1 ovog člana sastavni je dio elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu.

VI. OZONSKI OMOTAČ

Zaštita ozonskog omotača

Član 28

Stavljanje u promet, proizvodnju, upotrebu, izvoz i uvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci i opreme i proizvoda koji ih sadrže ili su pomoću tih supstanci proizvedeni, kao i postupno smanjivanje potrošnje tih supstanci, opreme i proizvoda, način određivanja godišnjih kvota za uvoz i njihovog isključivanja iz upotrebe, propisuje Vlada.

Propisom iz stava 1 ovog člana uređuje se i postupanje sa supstancama koje oštećuju ozonski omotač i alternativnim supstancama, postupanje i sa opremom i proizvodima koji ih sadrže ili su pomoću tih supstanci proizvedeni, postupanje sa tim supstancama nakon prestanka upotrebe proizvoda koji ih sadrže, način njihovog prikupljanja, korišćenja, reciklaže, regeneracije, trajnog odlaganja i uništavanja, označavanje supstanci, opreme i proizvoda i izještavanje o njihovoj potrošnji, upotrebi, uvozu, izvozu i stavljanju u promet.

Uvoz i/ili izvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci vrši se samo na osnovu dozvole organa uprave.

Bliži način i potrebnu dokumentaciju za izdavanje dozvole iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Obaveze pravnih lica i preduzetnika

Član 29

Djelatnost ugradnje, održavanja i/ili popravke kao i isključivanja iz upotrebe opreme i proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač ili alternativne supstance mogu da obavljaju pravna lica i preduzetnici na osnovu dozvole organa uprave.

Bliži način i potrebnu dokumentaciju za izdavanje dozvole iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se na osnovu zahtjeva pravnim licima i preduzetnicima koji moraju da imaju stručno osposobljeni kadar za obavljanje poslova iz stava 1 ovog člana.

Dozvola se izdaje na period od pet godina.

Stručno osposobljavanje lica iz stava 3 ovog člana vrši se prema Programu stručnog osposobljavanja koji propisuje Ministarstvo u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za poslove obrazovanja.

Prikupljene supstance koje oštećuju ozonski omotač i alternativne supstance koje se ne mogu reciklirati u postupku održavanja i/ili popravke proizvoda i opreme i koje su prikupljene pri isključivanju proizvoda i opreme iz upotrebe predaju se pravnom licu koje ima dozvolu organa uprave za vršenje rekuperacije, reciklaže i/ili regeneracije supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci.

Zabrane

Član 30

Zabranjuje se:

- 1) proizvodnja supstanci koje oštećuju ozonski omotač;
- 2) uvoz i/ili izvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač, odnosno proizvoda koji sadrže supstance utvrđene Montrealskim protokolom o supstancama koje oštećuju ozonski omotač, iz zemalja, odnosno u zemlje koje nijesu potpisnice protokola;
- 3) uvoz i/ili izvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci bez dozvole organa uprave;

- 4) uvoz i stavljanje u promet novih proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač;
  - 5) ispuštanje supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci u životnu sredinu;
  - 6) punjenje sistema koji koriste alternativne supstance supstancama koje oštećuju ozonski omotač;
  - 7) ispiranje supstancama koje oštećuju ozonski omotač;
  - 8) uvoz i stavljanje u promet supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci u cilindrima za jednokratnu upotrebu;
  - 9) stavljanje u promet na malo supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci;
  - 10) uvoz i stavljanje u promet korišćenih proizvoda i opreme koja sadrži supstance koje oštećuju ozonski omotač ili je pomoću njih proizvedena;
  - 11) uvoz korišćenih, recikliranih i regenerisanih supstanci koje oštećuju ozonski omotač.
- Izuzetno od stava 1 tačka 11 ovog člana uvoz korišćenih, recikliranih i regenerisanih supstanci koje oštećuju ozonski omotač dozvoljen je kada ove supstance potiču iz postrojenja za regeneraciju.

VII. NADZOR

Organi koji vrše nadzor

Član 31

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona, vrši Ministarstvo i drugi nadležni organi državne uprave, u skladu sa zakonom.

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši organ uprave nadležan za inspeksijske poslove preko nadležnih inspekcija, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor.

Obaveze i ovlašćenja ekološkog inspektora

Član 32

U vršenju poslova inspeksijskog nadzora ekološki inspektor kontroliše naročito:

- 1) da li je operater postrojenja koje obavlja aktivnosti, odnosno djelatnosti koje dovode do emitovanja gasova sa efektom staklene bašte pribavio dozvolu od organa uprave;
- 2) da li operater postrojenja ispunjava uslove utvrđene dozvolom;
- 3) da li je operater stacionarnog postrojenja, odnosno operater vazduhoplova, uspostavio evidenciju i procedure za čuvanje dokumentacije o emisijama gasova sa efektom staklene bašte;
- 4) da li operater stacionarnog postrojenja, odnosno operater vazduhoplova dokumentaciju o emisijama gasova sa efektom staklene bašte čuva najmanje deset godina;
- 5) da li operater stacionarnog postrojenja, odnosno operater vazduhoplova, redovno vrši kontrolu prikupljanja podataka o emisijama gasova sa efektom staklene bašte u skladu sa planom praćenja, odnosno planom praćenja vazduhoplova;
- 6) postupanje sa supstancama koje oštećuju ozonski omotač i alternativnim supstancama i proizvodima koji sadrže te supstance ili su pomoću njih proizvedeni;
- 7) da li se djelatnost ugradnje, održavanja i/ili popravke kao i isključivanja iz upotrebe opreme i proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač ili alternativne supstance obavlja uz dozvolu organa uprave.

U vršenju poslova ekološki inspektor je obavezan da:

- 1) zabrani djelatnost postrojenja koje obavlja aktivnosti, odnosno djelatnosti koje dovode do emitovanja gasova sa efektom staklene bašte ako se utvrdi da se djelatnost obavlja bez dozvole organa uprave;
- 2) naredi operateru postrojenja koji obavlja djelatnost kojom se ispuštaju emisije gasova sa efektom staklene bašte da podnese zahtjev za dobijanje dozvole za emitovanje emisija gasova sa efektom staklene bašte, ukoliko isti nije dostavljen;
- 3) naredi operateru postrojenja, odnosno operateru vazduhoplova da vrši monitoring emisija gasova sa efektom staklene bašte na način utvrđen planom praćenja;
- 4) naredi operateru stacionarnog postrojenja, odnosno operateru vazduhoplova, da uspostavi evidenciju i procedure za čuvanje dokumentacije o emisijama gasova sa efektom staklene bašte;
- 5) naredi operateru stacionarnog postrojenja, odnosno operateru vazduhoplova da čuva dokumentaciju o emisijama gasova sa efektom staklene bašte najmanje deset godina;
- 6) naredi operateru stacionarnog postrojenja, odnosno operateru vazduhoplova, da redovno vrši kontrolu prikupljanja podataka o emisijama gasova sa efektom staklene bašte u skladu sa planom praćenja, odnosno planom praćenja vazduhoplova;
- 7) zabrani postupanje sa supstancama koje oštećuju ozonski omotač i alternativnim supstancama i proizvodima i opremom koji sadrže te supstance ili su pomoću njih proizvedeni, suprotно ovom zakonu.

Obaveze i ovlašćenja tržišnog inspektora

Član 33

U vršenju poslova tržišni inspektor je obavezan da naredi da informacije o potrošnji goriva i emisijama ugljendioksida budu dostupne na mjestu prodaje za svaki model putničkog vozila, na propisan način.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Prekršajne odredbe

Član 34

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 40.000 eura kazniće se pravno lice ako:

- 1) obavlja djelatnost kojom se ispuštaju emisije gasova sa efektom staklene bašte bez dozvole (član 11 stav 1);
- 2) u roku od 60 dana prije nastanka promjene ne obavijesti organ uprave o planiranim promjenama koje se odnose na tehničko-tehnološke karakteristike postrojenja, proširenje postrojenja, povećanje ili smanjenje kapaciteta, vrste goriva, sirovine i druge materije koje se koriste u postrojenju, ulaznu toplotnu snagu, ovlašćena lica i adresu sjedišta operatera (član 15 stav 1);
- 3) ne sačini plan praćenja emisije gasova sa efektom staklene bašte iz vazduhoplova u roku od 60 dana od dana dobijanja operativne licence a prije početka vršenja aktivnosti (član 16 stav 1);
- 4) ne dostavi plan praćenja vazduhoplova organu uprave na saglasnost (član 16 stav 2)
- 5) ne dostavi organu uprave verifikovani izvještaj u propisanom roku (član 17 stav 1);
- 6) ne uspostavi evidenciju i procedure za čuvanje dokumentacije o emisijama gasova sa efektom staklene bašte (član 19 stav 1);
- 7) ne čuva dokumentaciju o emisijama gasova sa efektom staklene bašte najmanje deset godina (član 19 stav 2);
- 8) redovno ne vrši kontrolu prikupljanja podataka o emisijama gasova sa efektom staklene bašte u skladu sa planom praćenja, odnosno planom praćenja vazduhoplova (član 19 stav 3);

9) na mjestu prodaje odnosno iznajmljivanja novog putničkog vozila ne učini dostupnim informacije o potrošnji goriva i emisijama ugljendioksida za svaki model putničkog vozila (član 22 stav 1);

10) obavlja geološko skladištenje ugljendioksida (član 23 stav 1 i 3);

11) ne izvrši neophodna poboljšanja transportne mreže ugljendioksida ukoliko je to ekonomično ili ako je korisnik spreman da plati takva poboljšanja (član 25 stav 4);

12) ne predvidi odgovarajući prostor za opremu za kaptažu i komprimovanje ugljendioksida (član 27 stav 3);

13) nema stručno osposobljeni kadar za obavljanje poslova iz člana 29 stav 1 ovog zakona (član 29 stav 3);

14) ispušta supstance koje oštećuju ozonski omotač i alternativne supstance u životnu sredinu (član 30 stav 1 tačka 5).

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 4.000 eura.

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 12.000 eura.

Za prekršaje iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 4.000 eura.

IX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Podzakonski akti

Član 35

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se Uredba o supstancama koje oštećuju ozonski omotač i alternativnim supstancama („Službeni list CG”, broj 5/11), Pravilnik o načinu izrade i sadržaju inventara emisija gasova sa efektom staklene bašte („Službeni list CG“, broj 66/17) i Pravilnik o bližem sadržaju oznaka, vodiča, postera, displeja i promotivne literature i materijala o potrošnji goriva i emisijama ugljendioksida iz novih putničkih vozila („Službeni list CG“, broj 40/17).

Započeti postupci

Član 36

Postupci koji su započeti do stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za izdavanje dozvola

Član 37

Operater postrojenja koji je do dana stupanja na snagu ovog zakona obavljao aktivnost, odnosno djelatnost koja dovodi do emitovanja gasova sa efektom staklene bašte, dužan je da podnese zahtjev za izdavanje dozvole u skladu sa ovim zakonom u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Operater vazduhoplova koji do dana stupanja na snagu ovog zakona obavljao aktivnost, odnosno djelatnost koja dovodi do emitovanja gasova sa efektom staklene bašte, dužan je da podnese zahtjev za izdavanje dozvole u skladu sa ovim zakonom u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Pravna lica i preduzetnici koji obavljaju djelatnost ugradnje, održavanja i/ili popravke kao i isključivanja iz upotrebe opreme i proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski

omotač ili alternativne supstance dužni su da pribave dozvolu u skladu sa ovim zakonom u roku od godinu dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Primjena pojedinih odredbi

Član 38

Odredbe čl. 24, 25 i 26 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Odredba člana 30 stav 1 tačka 8 ovog zakona primjenjivaće se nakon isteka šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prestanak važenja

Član 39

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe člana 3 stav 1 tačka 21, člana 33, člana 34 stav 1 tač. 1 do 11, člana 51 stav 1 tač. 3, 4 i 5, člana 52 stav 1 tač. 6 i 7 i člana 53 stav 1 tač. 3 i 4 Zakona o zaštiti vazduha („Službeni list CG”, br. 25/10 i 43/15) i odredbe čl. 31, 32 i 33, čl. 50 do 53, čl. 83, 84 i 85 i člana 87 stav 1 tač. 15 i 16 Zakona o životnoj sredini („Službeni list CG”, broj 52/16).

Stupanje na snagu

Član 40

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 27-2/19-1/5

EPA: 868 XXVI

Podgorica, 23. decembar 2019. godine

Skupština Crne Gore 26. saziva

Predsjednik,

Ivan Brajović, s.r.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

**UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZAŠTITI
MORSKE SREDINE**

Proglašavam Zakon o zaštiti morske sredine, koji je donijela Skupština Crne Gore 26. saziva, na Osmoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2019. godini, dana 23. decembra 2019. godine.

Broj: 01-2253/2
Podgorica, 25. decembar 2019. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore Skupština Crne Gore 26. saziva, na Osmoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2019. godini, dana 23. decembra 2019. godine, donijela je

**ZAKON
O ZAŠTITI MORSKE SREDINE***

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Zaštita morske sredine ostvaruje se na način utvrđen ovim zakonom i Konvencijom o zaštiti morske sredine i priobalnog područja Sredozemlja.

Definicija morske sredine

Član 2

Morska sredina je područje otvorenog mora, riječnih ušća (estuara), morsko obalno područje, uključujući unutrašnje morske vode, teritorijalno more pod suverenitetom Crne Gore, morsko dno i morsko podmorje koje predstavlja životni prostor organizama i njihovih zajednica.

Ciljevi zaštite morske sredine

Član 3

Zaštita morske sredine sprovodi se radi:

- 1) zaštite, očuvanja, sanacije i valorizacije i gdje je to moguće, obnavljanja strukture i funkcije morskih i obalnih ekosistema i zaštite biodiverziteta;
- 2) očuvanja zaštićenih područja u moru i ekološki značajnih područja u okviru mreže Natura 2000;
- 3) spriječavanja, odnosno kada je moguće i smanjenja zagađenja, odnosno opterećenja morske sredine i obalnog područja, na način kojim se obezbeđuje smanjenje negativnih

uticaja ili rizika za zdravlje ljudi i/ili biodiverzitet i zdravlje ekosistema i/ili korišćenje mora i obale u skladu sa zakonom;

- 4) očuvanja, unapređenja i/ili ponovnog uspostavljanja ravnoteže između ljudskih aktivnosti i prirodnih resursa u moru i obalnom području;
- 5) očuvanja morskog i obalnog područja u korist sadašnjih i budućih generacija;
- 6) održivog korišćenja prirodnih resursa u moru i obalnom području, naročito prostora, morskih i kopnenih voda;
- 7) očuvanja cjelovitosti obalnih ekosistema, predjela i geomorfologije;
- 8) sprečavanja i/ili ublažavanja uticaja prirodnih pojava, naročito klimatskih promjena, koje mogu biti prouzrokovane prirodnim ili ljudskim aktivnostima; i
- 9) usklađivanja javnih i privatnih potreba i odluka na državnom i lokalnom nivou, koje utiču na korišćenje morskog i obalnog područja.

Primjena drugih zakona

Član 4

Na zaštitu morske sredine primjenjuju se i zakoni kojima se uređuje: zaštita životne sredine, morski i podmorski prostor Crne Gore, zaštita mora od zagađivanja sa plovnih objekata, zaštita kulturnih dobara i zaštita voda.

Značenje izraza

Član 5

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **morske vode** su unutrašnje morske vode i teritorijalno more Crne Gore i njihovo dno i podmorje, od osnovne linije od koje se mijere teritorijalne vode do najdalje linije područja na kojem Crna Gora ostvaruje suverena prava, odnosno jurisdikciju;
- 2) **tranzicione vode** su kopnene vode u blizini riječnih ušća, koje su djelimično slane uslijed blizine priobalnih voda i nalaze se pod znatnim uticajem slatkovodnih tokova;
- 3) **obalno područje** je područje opština: Herceg Novi, Kotor, Tivat, Budva, Bar i Ulcinj, kao i morski pojas do spoljnje granice teritorijalnog mora Crne Gore;
- 4) **morska obala** je pojas kopna ograničen linijom do koje dopiru najveći talasi za vrijeme najjačeg nevremena, kao i dio kopna koji je širok šest metara, računajući od linije koja je horizontalno udaljena od linije do koje dopiru najveći talasi za vrijeme najjačeg nevremena, računajući od obalne linije;
- 5) **zagadivanje morske sredine** je direktno ili indirektno unošenje materija ili energije u morsku sredinu, koje nastaje kao posljedica ljudske aktivnosti, uključujući promjenu svjetlosnih uslova i morsku podvodnu buku, a koje dovode ili mogu dovesti do štetnih posljedica kao što su: nanošenje štete prirodnim resursima i ekosistemima, uključujući gubitak biodiverziteta, prouzrokovanje opasnosti za zdravlje ljudi, sprečavanje morskih aktivnosti, uključujući ribolov, turizam i rekreativnu, sprečavanje drugih dozvoljenih upotreba mora i kopna, pogoršavanje kvaliteta morske vode, kao i smanjenje atraktivnosti morskog i obalnog područja ili pogoršavanje održivog korišćenja dobara i usluga u morskim ekosistemima;
- 6) **indikator** je pokazatelj koji se izražava kvantitativno ili kvalitativno da bi se doprinijelo boljem mjerenu i razumijevanju napretka u dostizanju dobrog ekološkog stanja morske sredine;
- 7) **morski region** je region Mediterana - Sredozemno more sa određenim hidrografskim, hidrološkim, okeanografskim i biogeografskim karakteristikama;
- 8) **morski podregion** je Jadranski podregion regionalnog mora sa određenim hidrografskim, hidrološkim, okeanografskim i biogeografskim karakteristikama;

9) **države morskog podregiona** su države koje imaju suverenitet, odnosno jurisdikciju nad dijelom morskih voda morskog podregiona Jadranskog mora;

10) **ekosistemski pristup** je pristup u upravljanju ljudskim aktivnostima koji je zasnovan na najboljim dostupnim znanjima o ekosistemima i njihovoј dinamici i procesima, kao i na održivom korišćenju dobara i usluga ekosistema, čime se obezbjeđuje da se ukupno opterećenje od tih aktivnosti zadrži na nivou koji omogućava ostvarivanje i održavanje dobrog ekološkog stanja morske sredine i otpornost ekosistema na promjene u životnoj sredini uzrokovane ljudskim aktivnostima;

11) **integralno upravljanje obalnim područjem** je proces održivog upravljanja i korišćenja obalnog područja, uzimajući u obzir osjetljivost obalnih ekosistema i predjela, raznovrsnost aktivnosti i njihovu upotrebu, međusobno djelovanje i njihov uticaj na morske i kopnene oblasti.

II. DOKUMENTI ZAŠTITE MORSKE SREDINE

Strategija zaštite morske sredine

Član 6

(1) Zaštita morske sredine ostvaruje se na osnovu Strategije zaštite morske sredine (u daljem tekstu: Strategija).

(2) Strategiju donosi Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) na period od najmanje deset godina, na predlog organa državne uprave nadležnog za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Ministarstvo).

(3) Strategija mora biti zasnovana na ekosistemskom pristupu u upravljanju ljudskim aktivnostima, kao i na načelima integralnog upravljanja obalnim područjem, uzimajući u obzir prekogranične uticaje na kvalitet morske sredine drugih država u morskom regionu, odnosno morskom podregionu.

(4) Strategija se sastoji od:

- 1) početne procjene stanja morske sredine;
- 2) karakteristika dobrog ekološkog stanja morske sredine, sa kriterijumima i metodološkim standardima za određivanje dobrog ekološkog stanja morske sredine;
- 3) ciljeva i indikatora za ostvarivanje i/ili održavanje dobrog ekološkog stanja morske sredine;
- 4) programa monitoringa morske sredine;
- 5) programa mjera za ostvarivanje, odnosno održavanje dobrog ekološkog stanja morske sredine (u daljem tekstu: program mjera).

(5) U postupku izrade Strategije Ministarstvo je dužno da pribavi i mišljenje Nacionalnog savjeta za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područjem.

(6) Sektorske strategije, politike, razvojni planovi i programi moraju biti usklađeni sa Strategijom na način da se u njima obezbijedi integracija ciljeva i mjera u oblasti zaštite morske sredine.

Početna procjena stanja morske sredine

Član 7

(1) Početna procjena stanja morske sredine obuhvata:

1) analizu osnovnih svojstava i karakteristika trenutnog stanja morske sredine, a naročito hidrografskih, fizičkih i hemijskih svojstva, stanišnih tipova, bioloških svojstava i hidromorfolologije;

2) analizu stanja i glavnih opterećenja i uticaja na status morske sredine, segmenata životne sredine obalnog područja i prostora obalnog područja, uključujući ljudske aktivnosti;

3) ekonomsko-socijalnu analizu korišćenja morske sredine i socio-ekonomske karakteristike obalnog područja, sa troškovima sanacije;

4) način planiranja i korišćenja morske sredine i upravljanja obalnim područjem.

(2) Analizama iz stava 1 ovog člana, uzimaju se u obzir i procjene priobalnih, tranzisionih i voda teritorijalnog mora, kao i procjene utvrđene Konvencijom o zaštiti morske sredine i priobalnog područja Sredozemlja (u daljem tekstu: Barselonska konvencija).

(3) Početna procjena stanja morske sredine vrši se istom metodologijom koja se primjenjuje u morskom podregionu, odnosno morskom regionu uzimajući u obzir prekogranične uticaje i prekogranične karakteristike morske sredine.

(4) Početna procjena stanja morske sredine izrađuje se na osnovu podataka kojima raspolaže Ministarstvo, drugi organi državne uprave, naučno-istraživačke institucije i druga pravna lica.

(5) Stanje morske sredine je cijelovito stanje morske sredine, uzimajući u obzir strukturu, funkciju i procese morskih ekosistema koji čine morskou sredinu, zajedno sa prirodnim fiziografskim, geografskim, biološkim, geološkim i klimatskim faktorima, kao i fizičkim, akustičnim i hemijskim uslovima, uključujući uslove koji su nastali uslijed ljudskih aktivnosti u tom području ili izvan tog područja.

(6) Način analize svojstava i karakteristika iz stava 1 tačka 1 ovog člana i listu karakteristika trenutnog stanja i uticaja na morskou sredinu, uključujući i ljudske aktivnosti, propisuje Ministarstvo.

Karakteristike dobrog ekološkog stanja morske sredine

Član 8

(1) Dobro ekološko stanje morske sredine je stanje u kojem su morska sredina i obalno područje očuvani, ekološki raznovrsni i dinamični, čisti, zdravi i produktivni u svojim prirodnim uslovima, dok je njihovo korišćenje na održivom nivou, čime se čuva potencijal za korišćenje i aktivnosti za sadašnje i buduće generacije, odnosno:

- struktura, funkcije i procesi ekosistema, zajedno sa povezanim fiziografskim, geografskim, geološkim i klimatskim faktorima, omogućavaju potpuno funkcionisanje ekoloških sistema i njihovu otpornost na promjene u životnoj sredini uzrokovane ljudskim aktivnostima, s tim da su vrste i staništa očuvani, da je spriječeno smanjivanje biodiverziteta prouzrokovano tim aktivnostima i da različite biološke komponente djeluju uravnoteženo;

- hidromorfološka, fizička i hemijska svojstva ekosistema, uključujući i svojstva nastala zbog ljudskih aktivnosti na tom području, doprinose funkcionisanju ekosistema, a antropogeni unosi supstanci i energije, uključujući buku, u životnu sredinu mora, ne uzrokuju uticaje zagađenja.

(2) Dobro ekološko stanje morske sredine utvrđuje se na osnovu karakteristika dobrog ekološkog stanja morske sredine.

(3) Karakteristike dobrog ekološkog stanja morske sredine utvrđuju se na osnovu početne procjene stanja morske sredine i kvalitativnih pokazatelja dobrog ekološkog stanja morske sredine, odnosno odgovarajućih kriterijuma i metodoloških standarda za određivanje dobrog ekološkog stanja morske sredine.

(4) Prilikom utvrđivanja dobrog ekološkog stanja morske sredine uzimaju se u obzir ekosistemi, fizička i hemijska svojstva, stanišni tipovi, biološka svojstva i hidromorfologija, kao i opterećenja i uticaji ljudskih aktivnosti na morskou sredinu.

(5) Za utvrđivanje dobrog ekološkog stanja morske sredine primjenjuje se ekosistemski pristup u upravljanju ljudskim aktivnostima i integralno upravljanje obalnim područjem.

(6) Kvalitativne pokazatelje, kriterijume i metodološke standarde iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Ciljevi i indikatori za ostvarivanje i/ili održavanje dobrog ekološkog stanja morske sredine

Član 9

(1) Ciljevi i indikatori za ostvarivanje i održavanje dobrog ekološkog stanja morske sredine utvrđuju se na osnovu početne procjene stanja i karakteristika dobrog ekološkog stanja morske sredine.

(2) Ciljevima za ostvarivanje dobrog ekološkog stanja morske sredine smatra se željeno stanje različitih komponenti morske sredine, kao i opterećenja i uticaji na te komponente za morski region, odnosno podregion.

(3) Prilikom utvrđivanja ciljeva i indikatora iz stava 1 ovog člana, uzimaju se u obzir karakteristike stanja morske sredine, opterećenja i uticaji ljudskih aktivnosti na morskiju sredinu, kao i ciljevi zaštite morske i životne sredine, prostora obalnog područja, relevantni prekogranični uticaji i njegove karakteristike.

(4) Način određivanja ciljeva i indikatora za ostvarivanje i održavanje dobrog ekološkog stanja morske sredine propisuje Ministarstvo.

III. PRAĆENJE STANJA MORSKE SREDINE

Planovi za sprovodenje Strategije

Član 10

Strategija se sprovodi u skladu sa programom monitoringa morske sredine i programom mjera.

Program monitoringa morske sredine

Član 11

(1) Program monitoringa morske sredine izrađuje se na osnovu početne procjene stanja morske sredine i ciljeva i indikatora za ostvarivanje i/ili održavanje dobrog ekološkog stanja morske sredine, metodoloških standarda za praćenje ekosistema, opterećenja i uticaja ljudskih aktivnosti na morskiju sredinu.

(2) Program monitoringa morske sredine je sastavni dio godišnjeg programa monitoringa životne sredine, koji se izrađuje u skladu sa zakonom kojim se uređuje životna sredina.

(3) Prilikom izrade programa monitoringa morske sredine uzima se u obzir program monitoringa stanja morskog ekosistema i obalnog područja.

(4) Program monitoringa morske sredine mora biti usklađen sa programima monitoringa koji se sprovode u morskom podregionu, u skladu sa posebnim propisima i potvrđenim međunarodnim sporazumima.

(5) Programom monitoringa morske sredine, radi usklađenosti sa programima praćenja stanja morske sredine u morskom podregionu, treba da se:

- koristi ista metoda monitoringa stanja morske sredine koja se sprovodi u morskom podregionu, odnosno morskom regionu, radi obezbjeđivanja uporedivosti rezultata monitoringa;

- uzimaju u obzir bitni prekogranični uticaji i prekogranične karakteristike morske sredine.

(6) Program monitoringa morske sredine sprovodi organ uprave nadležan za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: organ uprave).

(7) U sprovođenju monitoringa morske sredine organ uprave za pojedine poslove može angažovati i akreditovana pravna lica.

(8) Na monitoring morske sredine shodno se primjenjuju odredbe zakona o životnoj sredini, ako ovim zakonom nije drugačije utvrđeno.

(9) Na osnovu rezultata programa monitoringa morske sredine, organ uprave sačinjava godišnji izvještaj o stanju morske sredine, koji je sastavni dio informacije o stanju životne sredine.

(10) Organ uprave dostavlja informacije o stanju morske sredine Evropskoj agenciji za životnu sredinu i tijelima nadležnim za sprovođenje Barselonske konvencije, u skladu sa posebnim propisom.

(11) Bliži sadržaj programa monitoringa morske sredine, kao i način sprovođenja monitoringa propisuje Ministarstvo.

Program mjera

Član 12

(1) Radi ostvarivanja i/ili održavanja dobrog ekološkog stanja morske sredine i ostvarivanja ciljeva zaštite morske sredine i obalnog područja, sprovode se mjere utvrđene programom mjera.

(2) Program mjera utvrđuje se na osnovu:

1) početne procjene stanja morske sredine, uzimajući u obzir ciljeve i sa njima povezane indikatore za ostvarivanje dobrog ekološkog stanja morske sredine;

2) programa monitoringa morske sredine; i

3) propisa kojima se uređuje: upravljanje vodama, komunalnim otpadnim vodama, kvalitet vode za kupanje, kontrola zagađivanja mora sa plovnih objekata i prihvata i tretmana otpada u lukama, u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumima.

(3) Program mjera sadrži i mjere koje se odnose na zaštićena područja u moru, ekosisteme i ekološki značajna područja u okviru mreže Natura 2000, mjere utvrđene potvrđenim međunarodnim sporazumima, rokove i organe nadležne za sprovođenje mjera, kao i procjenu potrebnih sredstava za njihovo sprovođenje.

(4) Prilikom izrade programa mjera mora se voditi računa o održivom razvoju, socijalnim i ekonomskim efektima tih mjeru, radi obezbjeđivanja da efekti predloženih mjeru budu srazmerni troškovima njihove realizacije i da su tehnički izvodljive.

(5) Prilikom izrade programa mjera, Ministarstvo sačinjava procjenu uticaja i analizu troškova i koristi od predloženih mjeru.

(6) Izvještaj o sprovođenju programa mjera Ministarstvo je dužno da sačini u roku od tri godine od početka primjene programa mjera.

(7) Bliži sadržaj programa mjera propisuje Ministarstvo.

Izmjene programa mjera

Član 13

(1) Program mjera može se izmjeniti radi otklanjanja i ublažavanja negativnih uticaja i održavanja i/ili obnavljanja cjelovitosti, strukture i funkcionalnosti ekosistema, ako Ministarstvo, u saradnji sa nadležnim državnim organima, procijeni da ljudske aktivnosti mogu u velikoj mjeri negativno da utiču na stanje morske sredine, a naročito u zaštićenim i ekološki značajnim područjima iz člana 12 stav 3 ovog zakona.

(2) Ako ljudske aktivnosti koje se sprovode na nivou Evropske unije, odnosno na međunarodnom nivou mogu u velikoj mjeri negativno uticati na morskou sredinu u područjima koja su pod suverenitetom Crne Gore, odnosno u kojima Crna Gora ostvaruje suverena prava i jurisdikciju, a naročito u zaštićenim područjima iz člana 12 stav 3 ovog zakona, obavještavaju se nadležna tijela država iz morskog podregiona za sprovođenje mjeru radi zaštite morske sredine.

(3) Ministarstvo je dužno da, u saradnji sa nadležnim državnim organima izvrši procjenu prekograničnog uticaja koji nastaje sprovođenjem programa mjera za područja koja nijesu pod

suverenitetom Crne Gore, radi smanjenja ili otklanjanja opasnosti od štete i smanjivanja negativnog uticaja na najmanju moguću mjeru za ta područja.

Plan hitnog djelovanja

Član 14

(1) U slučaju značajnog pogoršanja stanja morske sredine ili njenih djelova, Ministarstvo u saradnji sa nadležnim državnim organima sačinjava plan hitnog djelovanja.

(2) Planom hitnog djelovanja mogu se utvrditi strožije mjere zaštite morske sredine od mjera utvrđenih programom mjera, pod uslovom da se tim mjerama ne sprečava ostvarivanje i/ili održavanje dobrog ekološkog stanja morske sredine u morskom podregionu.

(3) Plan hitnog djelovanja donosi Vlada.

Izuzeci od primjene mjera

Član 15

(1) Ministarstvo, u saradnji sa drugim nadležnim organima može odrediti slučajeve zbog kojih se ciljevi i/ili dobro ekološko stanje morske sredine ne mogu postići mjerama utvrđenim u skladu sa ovim zakonom ili u odgovarajućem roku, i to zbog:

- djelovanja ili propuštanja djelovanja za koje Crna Gora nije odgovorna;
- prirodnih pojava;
- više sile;
- izmjena fizičkih svojstava morske sredine koje su prouzrokovane aktivnostima preduzetim u preovladajućem javnom interesu;
- prirodnih uslova koji onemogućavaju blagovremeno poboljšanje stanja morske sredine.

(2) Slučajevi iz stava 1 ovog člana utvrđuju se programom mjera.

(3) Prilikom određivanja slučajeva iz stava 1 ovoga člana, uzimaju se u obzir i posljedice za druge države morskog podregiona.

(4) Radi sprečavanja pogoršavanja stanja morske sredine u slučaju iz stava 1 ovog člana, kao i sprečavanja štetnih uticaja u morskom podregionu, odnosno morskom regionu, sprovode se posebne (ad hoc) mjere, koje utvrđuje Ministarstvo.

(5) Mjerama iz stava 4 ovog člana, mora se obezbijediti da izmjene fizičkih svojstava morske sredine trajno ne onemoguće ili ne ugroze postizanje dobrog ekološkog stanja morske sredine drugih država u morskom podregionu i morskom regionu.

(6) Mjere iz stava 4 ovog člana, uključuju se u program mjera, ako je to primjenjivo.

Izuzeci od primjene aktivnosti utvrđenih Strategijom

Član 16

(1) Primjena pojedinih aktivnosti utvrđenih Strategijom može se izuzeti ako:

- nema opasnosti za morskiju sredinu; ili
- bi troškovi sprovođenja tih aktivnosti bili nesrazmerni u odnosu na rizike za morskiju sredinu, ako se njima ne prouzrokuje pogoršanje ekološkog stanja morske sredine.

(2) Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na početnu procjenu stanja morske sredine.

Obavještavanje Evropske komisije

Član 17

Ako Ministarstvo u saradnji sa drugim nadležnim organima utvrdi negativan uticaj na stanje morske sredine, koji se ne može otkloniti mjerama utvrđenim ovim zakonom ili mjerama koje se sprovode u drugoj oblasti i/ili mjerama utvrđenim međunarodnim

sporazumom, obavještava se Evropska komisija, sa preporukama za poboljšanje stanja u morskoj sredini.

Nadležni organi za zaštitu morske sredine

Član 18

Zaštitu morske sredine obezbjeđuju Ministarstvo i organi državne uprave nadležni za: ribarstvo i upravljanje vodama, zaštitu mora od zagađivanja sa plovila, sigurnosti plovidbe i pomorskog saobraćaja, zaštitu i spašavanje, zaštitu zdravlja ljudi, zaštitu kulturne baštine, istraživanja i proizvodnje ugljovodonika, poslove odbrane, kao i druga pravna lica koja obavljaju poslove koji se odnose na zaštitu morske sredine.

Regionalna saradnja

Član 19

(1) Zaštitu morske sredine ostvaruje se odgovarajućom saradnjom sa državama članicama Evropske unije, odnosno državama potpisnicama Barselonske konvencije, preko regionalnih tijela koja su obrazovana za sprovođenje Barselonske konvencije i međunarodnog sporazuma o saradnji za zaštitu Jadranskog mora i obalnih područja od zagađivanja, a naročito prilikom izrade i primjene strategija zaštite morske sredine, uzimajući u obzir prekogranične uticaje na kvalitet morske sredine drugih država u morskem podregionu, odnosno morskom regionu.

(2) Prilikom izrade Strategije, Ministarstvo je dužno da ostvaruje saradnju sa državama morskog podregiona, odnosno morskog regiona, radi obezbjeđivanja usklađenosti mjera potrebnih za ostvarivanje ciljeva zaštite morske sredine.

(3) Saradnja iz stava 1 ovog člana, ostvaruje se i sa drugim državama koje nijesu članice Evropske unije i koje pripadaju slivu morskog podregiona, odnosno morskog regiona, uključujući države koje nemaju izlaz na more.

IV. REVIZIJA STRATEGIJE, IZVJEŠTAVANJE I INFORMISANJE JAVNOSTI

Revizija Strategije

Član 20

(1) Revizija Strategije vrši se po pravilu svake šeste godine u skladu sa promjenama u morskem podregionu, odnosno morskom regionu, a može se vršiti i u kraćem roku u zavisnosti od tih promjena.

(2) Revizija Strategije vrši se na osnovu analize početne procjene stanja morske sredine, karakteristika dobrog ekološkog stanja morske sredine, ciljeva i indikatora za ostvarivanje i/ili održavanje dobrog ekološkog stanja morske sredine, programa monitoringa morske sredine i programa mjera.

Izvještavanje Evropske komisije

Član 21

(1) Ministarstvo obavještava Evropsku komisiju o:

1) početnoj procjeni stanja morske sredine i o utvrđenim karakteristikama dobrog ekološkog stanja morske sredine, ciljevima i indikatorima, programu monitoringa morske sredine i programu mjera iz ovog zakona, u roku od tri mjeseca od njihovog donošenja;

2) sprovodenju programa mjera iz člana 12 ovog zakona;

3) aktivnostima prilikom sprovođenja plana hitnog djelovanja iz člana 14 ovog zakona;

4) slučajevima za izuzeće od primjene mjera iz člana 15 ovog zakona;

5) razlozima za izuzeće od primjene pojedinih aktivnosti iz Strategije u skladu sa članom 16 ovog zakona;

6) reviziji Strategije iz člana 20 ovog zakona.

(2) O reviziji Strategije obavještavaju se i zainteresovane države članice Evropske unije, odnosno tijela nadležna za sprovođenje Barselonske konvencije, u roku od tri mjeseca od dana izvršene revizije.

Informacioni sistem za morskou sredinu

Član 22

(1) Radi prikupljanja podataka i izvještavanja o stanju morske sredine, organ uprave uspostavlja i vodi informacioni sistem za morskou sredinu, u okviru informacionog sistema zaštite životne sredine.

(2) Informacioni sistem za morskou sredinu naročito sadrži:

1) podatke koji se odnose na morskou sredinu;

2) podatke i pokazatelje u vezi sa ciljevima i mjerama zaštite morske sredine i obalnog područja;

3) podatke iz programa monitoringa morske sredine;

4) numeričke analize i modele u digitalnom zapisu i bazama podataka.

(3) Podaci iz informacionog sistema morske sredine koriste se za potrebe izvještavanja nadležnih tijela Evropske unije.

Obavještavanje javnosti

Član 23

(1) Informacije o zaštiti morske sredine, uključujući informacije iz informacionog sistema iz člana 22 ovog zakona javno se objavljaju u otvorenom formatu.

(2) Ministarstvo je dužno da na svojoj internet stranici objavi propise koji se odnose na morskou sredinu, Strategiju sa sastavnim djelovima, podatke dobijene sprovođenjem monitoringa morske sredine i izvještaj o sprovođenju međunarodnih ugovora i konvencija iz oblasti zaštite morske sredine.

Koordinaciono tijelo za zaštitu morske sredine

Član 24

(1) Radi praćenja i unapređivanja stanja morske sredine obrazuje se Koordinaciono tijelo za zaštitu morske sredine (u daljem tekstu: Koordinaciono tijelo).

(2) Koordinaciono tijelo naročito:

1) daje mišljenja na predlog Strategije i njenih sastavnih djelova;

2) daje predloge od značaja za unapređenje zaštite morske sredine;

3) razmatra izvještaj o sprovođenju programa mjera.

Sastav i način rada Koordinacionog tijela

Član 25

(1) Koordinaciono tijelo obrazuje Vlada.

(2) Koordinaciono tijelo čine starješina Ministarstva, predstavnik primorskih jedinica lokalnih samouprava i predstavnici organa državne uprave nadležnih za:

1) zaštitu mora od zagadivanja sa plovila, sigurnost plovidbe i pomorski saobraćaj;

2) ribarstvo i upravljanje vodama;

3) zaštitu i spašavanje;

4) naučna istraživanja;

- 5) zaštitu kulturne baštine;
- 6) zaštitu zdravlja ljudi;
- 7) istraživanje i proizvodnju ugljovodonika;
- 8) poslove odbrane.

(3) Predstavnika primorskih jedinica lokalnih samouprava, na predlog primorskih jedinica lokalnih samouprava, predlaže Zajednica opština Crne Gore i njegov mandat traje godinu dana.

(4) Predsjednik Koordinacionog tijela je starješina Ministarstva.

(5) Stručne i administrativne poslove za potrebe Koordinacionog tijela obavlja Ministarstvo.

(6) Koordinaciono tijelo za stručna pitanja može obrazovati radne grupe i angažovati eksperte.

(7) Aktom o obrazovanju utvrđuju se zadaci i način rada Koordinacionog tijela.

(8) Sredstva za rad Koordinacionog tijela obezbjeđuju se u Budžetu Crne Gore.

V. FINANSIRANJE ZAŠTITE MORSKE SREDINE

Izvori finansiranja

Član 26

Zaštita morske sredine finansira se iz:

- 1) Budžeta Crne Gore,
- 2) donacija, i
- 3) drugih izvora u skladu sa zakonom.

VI. NADZOR

Organi koji vrše nadzor

Član 27

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona, u okviru utvrđenih nadležnosti, vrše Ministarstvo i drugi nadležni organi državne uprave, iz člana 18 ovog zakona, u skladu sa zakonom.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Podzakonski akti

Član 28

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za donošenje Strategije

Član 29

(1) Početna procjena stanja morske sredine donijeće se u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Karakteristike dobrog ekološkog stanja morske sredine utvrdiće se u roku od šest mjeseci od dana donošenja početne procjene iz stava 1 ovog člana.

(3) Ciljevi i indikatori za ostvarivanje i/ili održavanje dobrog ekološkog stanja morske sredine utvrdiće se u roku od šest mjeseci od dana utvrđivanja karakteristika iz stava 2 ovog člana.

(4) Program monitoringa morske sredine donijeće se u roku od šest mjeseci od dana utvrđivanja ciljeva i indikatora iz stava 3 ovog člana.

(5) Program mjera donijeće se u roku od šest mjeseci od dana donošenja programa monitoringa morske sredine iz stava 4 ovog člana.

Obrazovanje Koordinacionog tijela

Član 30

Koordinaciono tijelo obrazovaće se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Primjena

Član 31

Odredba člana 21 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Prestanak važenja

Član 32

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi odredba člana 35 i člana 89 stav 2 Zakona o životnoj sredini („Službeni list CG“, broj 52/16).

Stupanje na snagu

Član 33

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 27-11/19-2/5

EPA: 867 XXVI

Podgorica, 23. decembar 2019. godine

Skupština Crne Gore 26. saziva

Predsjednik,

Ivan Brajović, s.r.

---

* U ovaj Zakon prenešene su: Direktiva 2008/56/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice u području politike životne sredine mora, Direktiva 2017/845/EU Evropskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2008/56/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća u pogledu okvirnog popisa elemenata koje treba uzeti u obzir pri pripremi strategija za zaštitu morske sredine i Odluka Komisije 2017/848/EU o utvrđivanju kriterijuma i metodoloških standarda o dobrom ekološkom stanju morske sredine.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

**UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O JAVNO-PRIVATNOM PARTNERSTVU**

Proglasavam Zakon o javno-privatnom partnerstvu, koji je donijela Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2019. godini, dana 17. decembra 2019. godine.

Broj: 01-2257/2
Podgorica, 25. decembar 2019. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2019. godini, dana 17. decembra 2019. godine, donijela je

**Z A K O N
O JAVNO-PRIVATNOM PARTNERSTVU**

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi i postupak pripreme, predlaganja i odobravanja projekata javno-privatnog partnerstva, način izbora privatnog partnera i druga pitanja od značaja za javno-privatno partnerstvo.

Javno-privatno partnerstvo

Član 2

Javno-privatno partnerstvo, u smislu ovog zakona, je dugoročni ugovorni odnos između javnog i privatnog partnera, zasnovan na podjeli prava, obaveza i rizika radi izvođenja radova od javnog interesa na javnoj infrastrukturi i objektima (u daljem tekstu: javni radovi) i/ili pružanja usluga od javnog interesa (u daljem tekstu: javne usluge).

Ugovorom o javno-privatnom partnerstvu iz stava 1 ovog člana može se:

1) privatnom partneru prenijeti jedna ili više obaveza iz okvira nadležnosti javnog partnera:

- finansiranje, projektovanje, unaprjeđenje, izgradnja i/ili rekonstrukcija javne infrastrukture i objekata, i/ili održavanje, upravljanje, rukovođenje, korišćenje i pružanje javne usluge u vezi sa novoizgrađenom ili rekonstruisanom, javnom infrastrukturom, odnosno javnim objektom; i/ili

- održavanje, upravljanje, rukovođenje, korišćenje i/ili pružanje javne usluge u vezi sa postojećom, javnom infrastrukturom, odnosno javnim objektom;

- određeni nivo i obim rizika koji mogu nastati u izvršavanju obaveza iz tač. 1 i 2 ovog stava;

2) izvršiti podjela odgovornosti za obaveze i rizike iz stava 1 ovog člana između javnog i privatnog partnera;

3) privatnom partneru ili privrednom društvu iz člana 43 ovog zakona utvrditi pravo na nadoknadu uloženih sredstava i razuman povrat uloženog kapitala:

- dodjeljivanjem prava na korišćenje javnih radova i/ili javnih usluga uz naplatu naknade od krajnjeg korisnika;

- plaćanjima javnog partnera koja su uobičajeno povezana sa raspoloživošću javnog objekta i/ili pružene javne usluge; i/ili

- davanjem finansijske podrške koja može da obuhvata novčanu ili nenovčanu podršku i/ili finansiranje od strane javnog partnera uključujući naročito: subvencije, finansijske ili druge garancije, učešće u kapitalu ili dodjeljivanje prava na korišćenje javne infrastrukture i objekata, zemljišta u državnoj imovini ili drugog javnog dobra.

Javni partner

Član 3

Javni partner, u smislu ovog zakona, može biti:

1) Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada);

2) nadležni organ lokalne samouprave; i/ili

3) privredno društvo i pravno lice koje obavlja djelatnost od javnog interesa.

Privredna društva i pravna lica koja obavljaju djelatnost od javnog interesa iz stava 1 tačka 3 ovog člana, su privredna društva ili pravna lica:

1) u kojima država, odnosno jedinica lokalne samouprave posjeduje više od 50% akcija, odnosno udjela;

2) u kojima više od polovine članova organa upravljanja čine predstavnici državnog kapitala koji zastupaju državni organ ili nadležni organ lokalne samouprave; ili

3) koja se finansiraju sa više od 50% iz sredstava budžeta Crne Gore, lokalne samouprave i drugih javnih prihoda ili sredstava privrednog društva, odnosno pravnog lica koje obavlja djelatnost od javnog interesa.

Javni naručilac

Član 4

Javni naručilac, u smislu ovog zakona, je državni organ, organ državne uprave, organ lokalne samouprave i privredno društvo, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost od javnog interesa.

Javni naručilac iz stava 1 ovog člana, može biti i drugi organ, javna služba, pravno lice i drugi korisnik sredstava budžeta Crne Gore, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave i drugih javnih prihoda, odnosno drugi naručilac u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke ili posebnim zakonom.

Projekat javno-privatnog partnerstva može da sprovodi jedan ili više javnih naručilaca iz stava 1 ovog člana.

Projekat javno-privatnog partnerstva male vrijednosti, u smislu ovog zakona, je projekat čija je procijenjena vrijednost jednaka ili manja od 5.000.000 eura bez poreza na dodatu vrijednost.

Učesnik u postupku i ponudač

Član 5

Učesnik u postupku je domaće ili strano pravno ili fizičko lice ili konzorcijum koji je preuzeo tendersku dokumentaciju u postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu, odnosno na drugi način učestvuje u postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu u skladu sa zakonom.

Ponudač je domaće ili strano pravno ili fizičko lice ili konzorcijum koji je dostavio ponudu u postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Privatni partner

Član 6

Privatni partner, u smislu ovog zakona, je ponudač čija je ponuda izabrana u postupku dodjele ugovora i sa kojim je zaključen ugovor o javno-privatnom partnerstvu.

Načela javno-privatnog partnerstva

Član 7

Javno-privatno partnerstvo zasniva se na načelima:

- 1) zaštite javnog interesa, na kojem se zasniva obaveza javnog partnera da se ostvarivanje prava privatnih partnera vrši u skladu sa zakonom utvrđenim javnim interesom;
- 2) slobodnog upravljanja kojim se obezbjeđuje visok stepen kvaliteta;
- 3) sigurnosti i cjenovne pristupačnosti, ravnopravnosti u pristupu i korišćenju radova ili usluga pod jednakim uslovima;
- 4) transparentnosti, koja se obezbjeđuje u toku cijelog postupka dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu, i u periodu trajanja i izvršavanja obaveza iz ugovora o javno-privatnom partnerstvu;
- 5) nediskriminacije, koja obuhvata jednakost i ravnopravnost učesnika u postupku i ponudača u postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu;
- 6) proporcionalnosti, koja podrazumijeva da svaka mjera preduzeta od javnog naručioca, odnosno javnog partnera bude primjerena potrebi zaštite javnog interesa;
- 7) zaštite konkurenциje, koja obuhvata zabranu ograničavanja tržišne konkurenkcije između učesnika na tržištu;
- 8) zaštite životne sredine, koja se ostvaruje integriranim pristupom životnoj sredini, prevencijom i predostrožnošću, očuvanjem prirodnih resursa, principom održivog razvoja i principom odgovornosti zagađivača u skladu sa zakonom.

Vrste javno – privatnog partnerstva

Član 8

Javno-privatno partnerstvo može biti ugovorno ili institucionalno.

U ugovornom javno-privatnom partnerstvu međusobni odnosi javnog i privatnog partnera uređuju se ugovorom o javno-privatnom partnerstvu.

Institucionalno javno-privatno partnerstvo zasniva se na osnivanju zajedničkog privrednog društva privatnog i javnog partnera, koje pruža javne usluge, izvodi javne radove uz održavanje javnih objekata koji su predmet radova, odnosno vrši izgradnju, rekonstrukciju, upravljanje ili održavanje javne infrastrukture, radi realizacije projekta javno-privatnog partnerstva.

Prava i obaveze javnog i privatnog partnera u privrednom društvu iz stava 3 ovog člana uređuju se ugovorom o javno-privatnom partnerstvu u skladu sa javnim pozivom i tenderskom dokumentacijom.

Ugovorno ili institucionalno javno-privatno partnerstvo određuje se u predlogu projekta i tenderskoj dokumentaciji u skladu sa namjeravanom podjelom rizika i odgovornosti, radi realizacije projekta javno-privatnog partnerstva.

Na pitanja koja se odnose na ugovore o javno-privatnom partnerstvu koja nijesu uređena ovim zakonom primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Realizacija ugovora o javno-privatnom partnerstvu

Član 9

Ugovor o javno-privatnom partnerstvu se u zavisnosti od pretežnih izvora prihoda privatnog partnera iz člana 2 stav 2 tačka 3 ovog zakona i podjele rizika može realizovati kao:

- 1) ugovor o koncesiji za javne radove ili ugovor o koncesiji za javne usluge, ili
- 2) ugovor o javno-privatnom partnerstvu za javne radove ili ugovor o javno-privatnom partnerstvu za javne usluge.

Koncesija za javne radove ili koncesija za javne usluge

Član 10

Ugovor iz člana 9 stav 1 tačka 1 ovog zakona može se realizovati kao koncesija za javne radove ili koncesija za javne usluge.

Ugovor o koncesiji za javne radove zaključuje se, radi ostvarivanja javnog i finansijskog interesa, a kojim javni partner ili više njih povjerava izvođenje radova uz naknadu koja se sastoji isključivo od prava na korišćenje radova koji su predmet ugovora ili od tog prava i plaćanja.

Ugovor o koncesiji za javne usluge zaključuje se, radi ostvarivanja javnog i finansijskog interesa, a kojim javni partner ili više njih povjerava pružanje i upravljanje uslugama koje nijesu izvođenje radova iz stava 2 ovoga člana privatnom partneru uz naknadu koja se sastoji isključivo od prava na korišćenje usluga koje su predmet ugovora ili od tog prava i plaćanja.

Davanje koncesije za javne radove ili koncesije za javne usluge uključuje i prenos na privatnog partnera operativnog rizika u korišćenje tih radova ili usluga, koji obuhvata rizik potražnje i/ili rizik ponude.

Prenos dijela operativnog rizika podrazumijeva stvarno izlaganje promjenama na tržištu, tako da procijenjeni gubitak koji je pretrpio privatni partner nije simboličan i zanemariv.

Operativnim rizikom iz stava 4 ovog člana smatra se rizik izloženosti privatnog partnera tržišnim uslovima na način da privatnom partneru od strane javnog partnera nije zagarantovano da će, u uobičajenim uslovima rada, posredno ili neposredno, ostvariti povrat uloženih sredstava ili troškova nastalih u izvođenju radova ili pružanju usluga koje su predmet koncesije.

Rizik potražnje iz stava 4 ovog člana, obuhvata promjenljivost potražnje na tržištu za radovima i uslugama koji su predmet ugovora o javno-privatnom partnerstvu (viši ili niži od očekivanog koji je predviđen ugovorom).

Rizik ponude iz stava 4 ovog člana, obuhvata rizik povezan sa izvođenjem radova ili pružanjem usluga koji su predmet ugovora, posebno kada izvođenje tih radova, odnosno pružanje usluga ne odgovara potražnji.

Ugovor o javno-privatnom partnerstvu za javne radove i za javne usluge

Član 11

Ugovor iz člana 9 stav 1 tačka 2 ovog zakona može se realizovati kao ugovor o javno-privatnom partnerstvu za javne radove ili ugovor o javno-privatnom partnerstvu za javne usluge, u skladu sa članom 2 st. 1 i 2 ovog zakona, ako:

1) ne postoje uslovi za realizaciju ugovora o javno-privatnom partnerstvu kao koncesija iz člana 10 ovog zakona, i/ili

2) privatni partner preuzima djelimično ili u cijelini rizik raspoloživosti.

Rizik raspoloživosti iz stava 1 tačka 2 ovog člana je rizik održavanja javne infrastrukture ili javnog objekta u stanju funkcionalnosti u skladu sa ugovorenim standardima kvaliteta usluga.

Mješoviti ugovor

Član 12

Mješoviti ugovor obuhvata koncesiju koja za predmet ima i radove i usluge.

Mješoviti ugovor iz stava 1 ovog člana koji obuhvata više vrsta koncesija koje se ne mogu razdvojiti, daje se na način i po postupku koji se primjenjuju na glavni predmet koncesije.

Glavni predmet mješovitog ugovora iz stava 1 ovog člana određuje se prema pretežnom predmetu ugovora radova ili usluga.

Na mješoviti ugovor koji sadrži elemente koncesije za radove i koncesije za usluge i elemente javne nabavke primjenjuje se zakon kojim se uređuju javne nabavke.

Predmet javno-privatnog partnerstva

Član 13

Predmet javno-privatnog partnerstva u skladu sa ovim zakonom, naročito mogu biti:

1) putevi, putni i prateći objekti;

2) željeznička infrastruktura;

3) aerodromi;

4) objekti vodnog saobraćaja i luka, u skladu sa zakonom;

5) elektronske komunikacione mreže i/ili elektronska komunikaciona infrastruktura i povezana oprema;

6) informaciono-komunikacione tehnologije;

7) zdravstvena zaštita i socijalna zaštita i staranje,

8) obrazovanje i naučne djelatnosti;

9) komunalna infrastruktura i/ili komunalna oprema;

10) sportski i rekreativni objekti i objekti kulture;

11) žičare;

12) infrastruktura koja se odnosi na proizvodnju, prenos ili distribuciju energije ili energetika, u skladu sa zakonom;

13) socijalno stanovanje i drugi oblici stanovanja;

14) poštanske usluge;

15) komunalne djelatnosti;

16) turizam i ugostiteljstvo u skladu sa zakonom kojim se uređuje obavljanje turističke i ugostiteljske djelatnosti;

17) kupališta, marine, privezišta, pristaništa i drugi objekti obalne infrastrukture, u skladu sa zakonom;

18) slobodne ekonomske zone i industrijski parkovi;

19) energetska efikasnost;

20) druga javna infrastruktura i objekti koji se koriste, radi pružanja javnih usluga i/ili druge javne usluge u skladu sa zakonom.

Javno-privatno partnerstvo za izgradnju i upravljanje putevima, željezničkim prugama, aerodromima i lukama od strateškog je interesa za Crnu Goru.

Skupština Crne Gore može projekat o javno-privatnom partnerstvu i na predmetima iz drugih oblasti iz stava 1 ovog člana proglašiti od strateškog interesa za Crnu Goru.

Izuzeća od primjene

Član 14

Ovaj zakon ne primjenjuje se na:

- 1) projekte koji se:
  - a) sprovode po posebnom postupku međunarodne organizacije, na osnovu zaključenog ugovora;
  - b) sprovode po pravilima međunarodne organizacije ili međunarodne finansijske institucije, koja u potpunosti finansira projekat, ako nije drugačije ugovoreno;
  - c) sprovode po pravilima međunarodne organizacije ili međunarodne finansijske institucije, koja sufinansira projekat u iznosu većem od 50%, a ugovorne strane sporazumno utvrđuju pravila postupka koji će se primjenjivati;
  - d) odnose na zaštitu i spašavanje od elementarnih nepogoda, katastrofa i u slučaju vanrednog stanja;
  - e) odnose na nabavku oružja, municije i drugih predmeta neophodnih za odbranu i bezbjednost Crne Gore;
  - f) odnose na civilnu zaštitu u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita i spašavanje;
- 2) robe, usluge i radove obuhvaćene zakonom kojim se uređuju javne nabavke, i na:
  - a) ugovore u vezi sa sticanjem, razvojem, produkcijom ili koprodukcijom programskog materijala namijenjenog radio-televizijskom emitovanju;
  - b) usluge arbitraže, sporazumnog rješavanja sporova i notarske usluge;
  - c) zastupanje u postupcima pred sudovima ili institucijama druge države ili pred međunarodnim sudovima, tribunalima ili institucijama;
  - d) pravne usluge koje su povezane sa vršenjem javnog ovlašćenja;
  - e) finansijske usluge u vezi sa emitovanjem, prodajom, kupovinom ili prenosom hartija od vrijednosti ili drugih finansijskih instrumenata, posebno transakcije naručioca, radi prikupljanja novca i kapitala i usluge Centralne banke Crne Gore;
- 3) istraživanje i proizvodnju ugljovodonika u skladu sa zakonom i na:
  - a) istraživanje ili eksploataciju, ili istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina;
  - b) korišćenje vodotoka i drugih voda, odnosno njihovih djelova ili određene količine vode, za namjene utvrđene posebnim zakonom;
  - c) izgradnju hidromelioracionih sistema i vađenje materijala iz vodnog zemljишta;
  - d) korišćenje šuma;
  - e) korišćenje prirodnih bogatstava u morskom dobru, radi obavljanja djelatnosti od javnog interesa;
  - f) istraživanje i/ili iskorišćavanje podmorja, morskog dna i podzemlja, kao i živih i neživih bogatstava u unutrašnjim morskim vodama, teritorijalnom moru i epikontinentalnom pojasu;
  - g) korišćenje prirodnih bogatstava u državnoj imovini radi izgradnje, održavanja i korišćenja energetskih objekata radi proizvodnje električne i/ili toplotne energije;
  - h) korišćenje obala rijeka i jezera;
  - i) korišćenje prirodnog bogatstva u područjima sa prirodno-ljekovitim svojstvima i drugim prirodnim vrijednostima radi izgradnje, održavanja, korišćenja i modernizacije objekata;
  - j) priređivanje lutrijskih igara na sreću i posebnih igara na sreću;
  - k) eksploatacija rječnih nanosa na javnom vodnom dobru;
- 4) projekte koje je javni naručilac dužan da sproveđe u skladu sa procedurama utvrđenim na drugačiji način od ovog zakona, na osnovu pravnih instrumenata kojim se uspostavljaju međunarodne pravne obaveze, kao što su potvrđeni međunarodni sporazumi između Crne Gore i jedne ili više trećih država za projekte javno-privatnog partnerstva;

5) pružanje javnih usluga, izvođenje javnih radova i izgradnju, rekonstrukciju, upravljanje ili održavanje javne infrastrukture koje javni partner dodjeljuje povezanom pravnom licu u skladu sa posebnim zakonom.

Pravni instrumenti kojim se uspostavljaju međunarodne pravne obaveze, odgovarajuća pravila i postupci koji se primjenjuju za dodjelu ugovora iz stava 1 tačka 4 ovog člana sprovode se u skladu sa načelima jednakog tretmana, nediskriminacije i transparentnosti.

Vlada obavještava Evropsku komisiju o zaključenim sporazumima iz stava 1 tačka 4 ovog člana.

Povezanim pravnim licem, iz stava 1 tačka 5 ovog člana, smatra se lice u kojem:

- javni partner ima više od polovine akcija ili udjela ili više od polovine prava glasa ili ima druga upravljačka prava ili prava nadzora;

- javni partner ima pravo na izbor članova organa upravljanja ili lica koja su ovlašćena za zastupanje u skladu sa zakonom, ili odlučujući uticaj na upravljanje i vođenje poslova tog lica;

- nema direktnog učešća privatnog kapitala u skladu sa osnivačkim aktom, ako zakonom nije drugačije propisano; ili

- se više od 80% prihoda stiče obavljanjem poslova koje je povezanim licu povjerio javni partner koji ga kontroliše ili druga pravna lica koja kontroliše isti javni partner.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 15

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumjevaju iste izraze u ženskom rodu.

Jezik u postupku

Član 16

Javni naručilac sačinjava javni poziv i tendersku dokumentaciju i vodi postupak na crnogorskom jeziku.

Javni naručilac može javni poziv i tendersku dokumentaciju da sačini i na engleskom ili drugom jeziku koji je uobičajen u međunarodnoj upotrebi.

Javni naručilac može javnim pozivom i tenderskom dokumentacijom da odredi da se dio ili cijela ponuda može dostaviti i na engleskom ili drugom jeziku koji je uobičajen u međunarodnoj upotrebi, naročito u dijelu koji se odnosi na tehničke karakteristike, kvalitet i tehničku dokumentaciju.

U slučaju spora relevantna je verzija tenderske dokumentacije, odnosno ponude na crnogorskom jeziku.

II. AGENCIJA ZA INVESTICIJE CRNE GORE

Pravni položaj Agencije

Član 17

Radi realizacije javno-privatnog partnerstva, investicija i promocije investicionih potencijala Crne Gore kao investicione destinacije, osniva se Agencija za investicije Crne Gore (u daljem tekstu: Agencija).

Agencija ima svojstvo pravnog lica.

Zaposleni u Agenciji ostvaruju prava i obaveze iz radnog odnosa u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

Agencija posluje pod nazivom Agencija za investicije Crne Gore.

Naziv Agencije na engleskom jeziku je: Montenegrin Investment Agency (skraćeno: MIA).

Sjedište Agencije je u Podgorici.

Poslovi Agencije

Član 18

Agencija:

- 1) odobrava predloge projekata o javno-privatnom partnerstvu u skladu sa ovim zakonom;
- 2) daje mišljenja i predloge javnim naručiocima u vezi sa investicijama;
- 3) prati realizaciju investicija, sarađuje sa javnim naručiocima i drugim nadležnim organima na poslovima promocije i podrške na realizaciji investicija i javno-privatnog partnerstva;
- 4) obavlja stručne poslove na promociji investicionih mogućnosti Crne Gore, u skladu sa zakonom kojim se uređuju strane investicije i godišnjim programom rada Agencije, koji naročito obuhvataju:
  - pripremu, razvoj i promociju poslovnih mogućnosti u cilju privlačenja investicija;
  - stručnu pomoć stranim investitorima za ulaganje u određene oblasti i sektore privrede;
  - organizovanje neposrednih kontakata stranih i domaćih privrednih društava i pravnih lica; i
  - saradnju sa međunarodnim institucijama, radi povećanja stranih investicija i konkurentnosti;
- 5) prati status i dinamiku realizacije projekata javno-privatnog partnerstva i drugih investicionih projekata u skladu sa zakonom;
- 6) predlaže mјere radi povećanja stranih investicija i unaprijeđenja investicionog ambijenta;
- 7) vodi registar odobrenih projekata javno-privatnog partnerstva (u daljem tekstu: Registar projekata);
- 8) vodi registar zaključenih ugovora o javno-privatnom partnerstvu (u daljem tekstu: Registar ugovora);
- 9) vodi evidenciju stranih investitora i stranih investicija;
- 10) podstiče ekonomski razvoj kroz privlačenje investicija;
- 11) vrši ocjenu opravdanosti razvojnih i investicionih programa koji su od interesa za Crnu Goru;
- 12) obezbjeđuje informacije o institucionalnom i zakonodavnom okviru za javno-privatno partnerstvo i druge investicije;
- 13) sarađuje sa međunarodnim organizacijama nadležnim za javno-privatno partnerstvo i investicije i učestvuje u inicijativama od značaja za javno-privatno partnerstvo i investicije;
- 14) vrši administrativno-tehničke poslove za potrebe radnih tijela Vlade u oblasti investicione politike, privatizacije i kapitalnih projekata, u skladu sa zakonom;
- 15) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom Agencije.

Organi Agencije

Član 19

Organi Agencije su Savjet i direktor Agencije.

Agencija ima zamjenika direktora i pomoćnike direktora, koji se biraju na osnovu javnog konkursa u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

Savjet Agencije

Član 20

Savjet Agencije (u daljem tekstu: Savjet) ima predsjednika i četiri člana.

Predsjednika i članove Savjeta imenuje i razrješava Vlada, na period od pet godina.

Predsjednik i članovi Savjeta za svoj rad odgovaraju Vladu.

Predsjednik i članovi Savjeta imaju pravo na naknadu za rad u skladu sa zakonom kojim se uređuju zarade zaposlenih u javnom sektoru.

Direktor Agencije

Član 21

Radom Agencije rukovodi direktor Agencije.

Direktora Agencije imenuje Savjet, na osnovu javnog konkursa, na period od pet godina.

Nadležnost Savjeta

Član 22

Savjet:

- 1) donosi statut Agencije;
- 2) donosi godišnji program rada i finansijski plan Agencije;
- 3) utvrđuje predlog strategije za podsticanje investicija;
- 4) donosi izvještaj iz člana 26 ovog zakona;
- 5) odlučuje o drugim pitanjima u skladu zakonom i statutom Agencije.

Na akt iz stava 1 tačka 1 ovog člana saglasnost daje Vlada.

Nadležnosti direktora Agencije

Član 23

Direktor Agencije:

- 1) predstavlja, rukovodi i organizuje rad Agencije;
- 2) odgovara za zakonitost rada Agencije;
- 3) predlaže statut Agencije;
- 4) predlaže godišnji program rada i finansijski plan Agencije;
- 5) predlaže izvještaj iz člana 26 ovog zakona;
- 6) izvršava odluke Savjeta;
- 7) donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije, uz saglasnost Savjeta;
- 8) odlučuje o drugim pitanjima u skladu sa zakonom i Statutom Agencije.

Statut Agencije

Član 24

Bliža nadležnost Savjeta i direktora Agencije, bliži djelokrug rada Agencije, način donošenja opštih akata, javnost rada i druga pitanja od značaja za rad Agencije, uređuju se statutom Agencije.

Finansiranje Agencije

Član 25

Sredstva za rad Agencije obezbjeđuju se iz:

- 1) budžeta Crne Gore;
- 2) donacija, i
- 3) drugih izvora u skladu sa zakonom.

Godišnji izvještaji

Član 26

Agencija podnosi Vladi godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj najkasnije do kraja prvog kvartala tekuće, za prethodnu godinu.

III. PRIPREMNE RADNJE ZA DODJELU UGOVORA O JAVNO-PRIVATNOM PARTNERSTVU

Sadržaj pripremnih radnji

Član 27

Radi odobravanja projekta javno-privatnog partnerstva i zaključivanja ugovora u skladu sa ovim zakonom javni naručilac dužan je da sprovede naročito sljedeće pripremne radnje, i to da:

- 1) utvrdi potencijalne projekte javno-privatnog partnerstva;
- 2) pripremi predlog projekta javno-privatnog partnerstva koji obuhvata:
  - analizu opravdanosti javno-privatnog partnerstva,
  - nacrt ugovora o javno-privatnom partnerstvu, i
- 3) podnese predlog projekta javno-privatnog partnerstva Agenciji, organu državne uprave nadležnom za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo) i Zaštitniku imovinsko-pravnih interesa Crne Gore (u daljem tekstu: Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa) na mišljenje.

Javni naručilac može da ovlasti drugog javnog naručioca za sprovođenje pripremnih radnji iz stava 1 ovog člana.

Angažovanje savjetnika

Član 28

Javni naručilac može da angažuje savjetnika za pružanje stručne podrške u pripremnim radnjama iz člana 27 stav 1 ovog zakona, u ugovaranju javno-privatnog partnerstva i prilikom sprovođenja ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Savjetnik iz stava 1 ovog člana, ne smije da bude u sukobu interesa i ne smije u istom projektu javno-privatnog partnerstva biti savjetnik javnog naručioca, i savjetnik učesnika u postupku ili ponuđača.

Savjetnik iz stava 1 ovog člana, angažuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke i odgovara za pružanje stručne podrške iz stava 1 ovog člana u skladu sa zakonom, pravilima struke i odredbama ugovora o angažovanju zaključenog sa javnim naručiocem.

Inicijativa zainteresovanog lica

Član 29

Pripremne radnje iz člana 27 stav 1 ovog zakona, javni naručilac može da sprovede na inicijativu zainteresovanog lica uz koju je priložen predlog projekta javno - privatnog partnerstva.

Javni naručilac može da prihvati predlog projekta javno-privatnog partnerstva na inicijativu zainteresovanog lica koja sadrži predlog analize troškova i koristi od implementacije projekta javno-privatnog partnerstva, sa dokazom o troškovima izrade analize, ako predlog projekta javno-privatnog partnerstva nije obuhvaćen godišnjim planom iz člana 35 ovog zakona.

Javni naručilac je dužan da razmotri predlog projekta javno-privatnog partnerstva i analizu koju je dostavilo zainteresovano lice u dijelu zaštite javnih interesa.

Javni naručilac sprovodi pripremne radnje iz člana 27 stav 1 tač. 2 i 3 ovog zakona i nakon sprovedenog postupka odobravanja projekta iz člana 33 ovog zakona priprema predlog za izmjenu godišnjeg plana odobrenih projekata javno-privatnog partnerstva.

Podnositelj inicijative iz stava 1 ovog člana, učestvuje u postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu po podjednakim uslovima sa ostalim ponuđačima i ne smije imati povlašćen tretman.

Naknadu realnih troškova izrade analize podnosiocu inicijative iz stava 2 ovog člana izvršiće odabrani privatni partner, nakon okončanja postupka dodjele ugovora u skladu sa ugovorom o javno-privatnom partnerstvu.

Procjena vrijednosti projekta javno-privatnog partnerstva

Član 30

Vrijednost projekta javno-privatnog partnerstva je sadašnja vrijednost procijenjenog ukupnog prihoda privatnog partnera tokom trajanja ugovora, u trenutku sačinjavanja projekta, bez poreza na dodatu vrijednost koja je procijenjena na osnovu radova i usluga koji su predmet ugovora o javno-privatnom partnerstvu, kao i robe koja je vezana za te radove i usluge.

Procjena vrijednosti projekta javno-privatnog partnerstva utvrđuje se na osnovu podataka iz analize opravdanosti u skladu sa članom 32 ovog zakona.

Procjena vrijednosti iz stava 1 ovog člana, važi od trenutka objavljivanja javnog poziva za dodjelu ugovora o javno-privatnom partnerstvu ili, ako obaveza objavljivanja javnog poziva nije utvrđena ovim zakonom, od trenutka pokretanja postupka dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Ako je vrijednost projekta javno-privatnog partnerstva u trenutku dodjele ugovora veća za 20% u odnosu na prvo bitno procijenjenu vrijednost u predlogu projekta javno-privatnog partnerstva, vrijednost projekta određuje se prema vrijednosti u trenutku dodjele ugovora u skladu sa rezultatima nove procjene.

Na pitanja utvrđivanja procijene vrijednosti projekta javno-privatnog partnerstva koja nijesu uređena ovim zakonom primjenjuju se i odredbe zakona kojima se uređuje procjena vrijednosti imovine.

Utvrđivanje procijenjene vrijednosti projekta javno-privatnog partnerstva

Član 31

Prilikom procjene vrijednosti i utvrđivanja ekonomske opravdanosti projekta javno-privatnog partnerstva javni naručilac, u skladu sa predmetom ugovora javno-privatnog partnerstva, naročito cijeni:

1) vrijednost svih vrsta javno-privatnog partnerstva koji se razmatraju u postupku predlaganja projekta javno-privatnog partnerstva, uključujući trajanje kao i moguća produženja predloženog roka trajanja ugovora o javno-privatnom partnerstvu;

2) procijenjeni prihod privatnog partnera po osnovu naknada od krajnjih korisnika radova ili usluga, kao i drugi procijenjeni prihodi javnog partnera po osnovu ugovora o javno-privatnom partnerstvu;

3) plaćanja ili finansijsku podršku javnog partnera privatnom partneru, uključujući naknadu za pružanje javne usluge i subvencionisanje troškova ulaganja;

4) vrijednost očekivanih donacija ili druge finansijske podrške od trećih lica za izvršenje ugovora;

5) prihod od prodaje imovine koja se odnosi na predmet ugovora o javno-privatnom partnerstvu, u skladu sa pravima i obavezama utvrđenim ugovorom o javno-privatnom partnerstvu i zakonom;

6) vrijednost roba i usluga koje je javni naručilac stavio na raspolaganje privatnom partneru, ako su neophodni za izvođenje radova ili pružanje usluga;

7) nagrade ili druga plaćanja privatnom partneru;

8) naknade, kazne, kao i druge obaveze koje imaju krajnji korisnici radova ili usluga.

Ako predmet javno-privatnog partnerstva obuhvata dodjelu više ugovora o javno-privatnom partnerstvu, prilikom procjene vrijednosti uzima se ukupna procijenjena vrijednost svih ugovora.

Analiza opravdanosti

Član 32

U izradi analize opravdanosti naročito se uzima u obzir ostvarivanje javnog interesa projektom javno-privatnog partnerstva, uticaj na životnu sredinu, procjena rizika i tehnički, finansijski i ekonomski efekti predloženog projekta javno-privatnog partnerstva.

Analiza opravdanosti iz stava 1 ovog člana naročito sadrži:

1) predmet i vrstu javno-privatnog partnerstva, procjenu vrijednosti projekta, lokaciju obavljanja djelatnosti i ciljeve koji se ostvaruju realizacijom tog projekta;

2) poslovni plan, koji uključuje očekivanu procjenu kapitalnih troškova, troškova finansiranja, operativnih troškova kao i očekivanih prihoda;

3) identifikaciju i alokaciju rizika projekta;

4) analizu potencijalne realizacije projekta putem drugih alternativnih modela (javne nabavke i direktno finansiranje);

5) analizu dobijene vrijednosti u odnosu na uložena sredstva (value-for-money);

6) planiranu dinamiku razvoja projekta javno – privatnog partnerstva;

7) vrste i iznose sredstava obezbjeđenja koje obezbjeđuju javni i privatni partner;

8) procjenu finansijskih rizika i uticaja na budžet Crne Gore, odnosno na budžet lokalne samouprave, uz analizu sposobnosti plaćanja javnog partnera;

9) predloženo trajanje ugovora o javno-privatnom partnerstvu;

10) tehničku, finansijsku, ekonomsku i pravnu analizu;

11) izvod iz prostorno-planske dokumentacije, vlasničku strukturu i način rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, kao i podatke o infrastrukturnim i drugim objektima koji se nalaze na prostoru predviđenom za sprovođenje ugovora o javno-privatnom partnerstvu;

12) uticaj na životnu sredinu;

13) mogućnost da se ugovorom može privatnom partneru dozvoliti obavljanje i drugih komercijalnih djelatnosti ili izgradnja drugih objekata u okviru realizacije projekta javno-privatnog partnerstva radi sticanja prihoda;

14) ekonomsku održivost i pogodnost projekta za finansiranje od strane banaka i drugih finansijskih institucija;

15) usklađenost projekta sa strateškim ciljevima na državnom i lokalnom nivou;

16) procjenu potražnje na tržištu i potencijali tržišta za realizaciju predloga projekta;

17) procjenu kapaciteta javnog naručioca i javnog sektora za pripremu i realizaciju predloga projekta.

Analiza opravdanosti iz stava 2 ovog člana izrađuje se na obrazacu koji propisuje Agencija.

Metodologiju za procjenu dobijene vrijednosti u odnosu na uložena sredstva iz stava 2 tačka 5 ovog člana, propisuje Agencija.

Javni naručilac je dužan da u analizi opravdanosti odredi rok na koji se zaključuje ugovor o javno-privatnom partnerstvu i mogućnost njegovog produženja, na način kojim se obezbjeđuje amortizacija ulaganja privatnog partnera i razuman povraćaj uloženog kapitala, uzimajući u obzir rizike povezane sa komercijalnim korišćenjem predmeta ugovora.

Analiza opravdanosti za projekte javno-privatnog partnerstva male vrijednosti može se pripremiti na način da ne obuhvati navedene elemente iz stava 2 ovog člana, uz obrazloženje razloga nemogućnosti definisanja određenih aspekata analize iz stava 2 ovog člana.

Analiza opravdanosti iz stava 6 ovog člana za projekte javno-privatnog partnerstva male vrijednosti obavezno sadrži elemente iz stava 2 tač. 1, 2, 3, 7, 8, 9, 11 i 14 ovog člana.

Odobravanje projekta javno-privatnog partnerstva

Član 33

Predlog projekta javno-privatnog partnerstva javni naručilac dostavlja Agenciji i Ministarstvu, radi davanja mišljenja.

U postupku davanja mišljenja iz stava 1 ovog člana, Agencija naročito cijeni da li je:

1) projekat javno – privatnog partnerstva predložen u skladu sa državnim i lokalnim strateškim ciljevima;

2) javni naručilac ovlašćen za predlaganje projekta javno-privatnog partnerstva;

3) vrijednost predloga projekta u odnosu na uložena sredstva procjenjena u skladu sa metodologijom iz člana 32 stav 4 ovog zakona; i

4) predlog projekta javno – privatnog partnerstva pripremljen u skladu sa članom 2 ovog zakona.

Agencija je dužna da mišljenje iz stava 1 ovog člana, da u roku od 20 dana od dana dostavljanja predloga projekta javno-privatnog partnerstva.

Agencija u postupku davanja mišljenja iz stava 1 ovog člana može da zatraži dodatne informacije od javnog naručioca i drugih nadležnih organa državne uprave.

U postupku davanja mišljenja iz stava 1 ovog člana Ministarstvo naročito cijeni fiskalne efekte predloga projekta javno-privatnog partnerstva, fiskalnu raspoloživost, održivost i izvodljivost, odnosno direktnе i indirektnе fiskalne efekte i rizike i dužno je da javnom naručiocu i Agenciji dostavi mišljenje u roku od 20 dana od dana prijema predloga projekta javno-privatnog partnerstva.

U skladu sa predmetom javno-privatnog partnerstva u postupku odobravanja projekata javno-privatnog partnerstva javni naručilac je dužan da pribavi mišljenje Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa u dijelu zaštite imovinskih interesa Crne Gore u skladu sa posebnim zakonom.

Mišljenje iz stava 6 ovog člana Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa dužan je da dostavi javnom naručiocu u roku od 20 dana od dana prijema predloga projekta javno-privatnog partnerstva.

Ako se u projektu javno-privatnog partnerstva izvrše promjene po osnovu mišljenja Agencije, Ministarstva, odnosno Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa, javni naručilac je dužan da izmijenjeni projekat dostavi Agenciji, odnosno Ministarstvu.

Javni naručilac je dužan da na predlog projekta javno-privatnog partnerstva pribavi pozitivno mišljenje Agencije i Ministarstva u postupku odobravanja projekta javno-privatnog partnerstva.

Projekat javno-privatnog partnerstva se odobrava davanjem pozitivnog mišljenja Agencije, odnosno Ministarstva.

Registar projekata

Član 34

Predlog projekta javno-privatnog partnerstva koji je odobren u skladu sa članom 33 ovog zakona, Agencija je dužna da upiše u Registar projekata u roku od sedam dana od dana odobravanja.

Agencija vodi i objavljuje Registar projekata na svojoj internet stranici.
Sadržaj i način vođenja Registra projekata utvrđuje Agencija.

Godišnji plan odobrenih projekata javno-privatnog partnerstva

Član 35

Javni naručioci dužni su da spisak odobrenih projekata javno-privatnog partnerstva čija realizacija se planira u godini za koju se donosi godišnji plan odobrenih projekata, osim projekata iz nadležnosti lokalne samouprave, dostave Agenciji do kraja drugog kvartala tekuće, za narednu godinu.

Agencija je dužna da nacrt godišnjeg plana iz stava 1 ovog člana, stavi na javnu raspravu u trajanju od najmanje 30 dana.

Agencija je dužna da predlog godišnjeg plana odobrenih projekata javno-privatnog partnerstva, nakon javne rasprave, dostavi Vladi do kraja trećeg kvartala tekuće za narednu godinu, radi razmatranja i usvajanja.

Godišnji plan odobrenih projekata javno-privatnog partnerstva za narednu godinu Vlada usvaja do 30. novembra tekuće godine.

Godišnji plan iz stava 3 ovog člana, Agencija objavljuje na svojoj internet stranici do kraja tekuće godine.

Godišnji plan projekata javno-privatnog partnerstva za narednu godinu u nadležnosti lokalne samouprave, nakon sprovedene javne rasprave, donosi nadležni organ lokalne samouprave do 30. novembra tekuće, za narednu godinu.

Godišnji plan iz stava 6 ovog člana nadležni organ lokalne samouprave dostavlja Agenciji radi objavljivanja na internet stranici.

Predlozi projekata javno-privatnog partnerstva iz st. 3 i 6 ovog člana moraju biti u skladu sa smjernicama fiskalne politike.

Javni naručilac je dužan da projekat javno-privatnog partnerstva koji nije uključen u godišnji plan u skladu sa stavom 1 ovog člana, dostavi Agenciji, radi dopune plana u skladu sa ovim zakonom.

Predlog izmjena i dopuna godišnjeg plana odobrenih projekata javno-privatnog partnerstva za tekuću godinu, nakon javne rasprave, usvaja Vlada, odnosno nadležni organ lokalne samouprave.

Ako odobreni projekti javno-privatnog partnerstva čija realizacija je planirana godišnjim planom odobrenih projekata nijesu realizovani u toj godini, uključuju se u godišnji plan odobrenih projekata za narednu kalendarsku godinu, osim ako javni naručilac i/ili Agencija ne odluče drugačije.

Odluka o pokretanju postupka

Član 36

Odluku o pokretanju postupka dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu na osnovu odobrenog predloga projekta javno-privatnog partnerstva, u skladu sa godišnjim planom odobrenih projekata javno-privatnog partnerstva donosi javni naručilac.

Javni naručilac istovremeno sa donošenjem odluke o pokretanju postupka imenuje tendersku komisiju (u daljem tekstu: Komisija).

Komisija

Član 37

Članovi Komisije imenuju se iz pravne, ekonomске, tehničke struke i drugih oblasti, u zavisnosti od predmeta i karakteristika projekta javno-privatnog partnerstva.

Broj članova Komisije je neparan i ne može biti veći od devet članova.

Komisija ima sekretara.

Članovi Komisije potpisuju izjavu da nijesu u sukobu interesa, kojom se garantuje da nemaju lične interese u postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Izjava iz stava 4 ovog člana, sastavni je dio tenderske dokumentacije.

U slučaju nastanka sukoba interesa ili ako član Komisije ne podnese izjavu iz stava 4 ovog člana, izuzima se iz postupka dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Sadržaj izjave iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Sukob interesa

Član 38

Sukob interesa iz člana 37 stav 4 ovog zakona postoji ako je član Komisije:

- 1) ponuđač, podugovarač ili podizvođač, zakonski zastupnik ili punomoćnik ponuđača;
- 2) srodnik po krvi u pravoj liniji, a u pobočnoj liniji do četvrtog stepena sa ponuđačem ili mu je ponuđač bračni, odnosno vanbračni supružnik ili srodnik po tazbini do drugog stepena, bez obzira da li je brak prestao ili nije;
- 3) staralac, usvojilac ili usvojenik ponuđača, njegovog zakonskog zastupnika ili punomoćnika;
- 4) akcionar ili član organa upravljanja ponuđača, odnosno podnosioca prijave;
- 5) lice koje ima neposredan ili posredan interes u postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu;
- 6) uključen u druge okolnosti koje dovode u sumnju njegovu nepristrasnost.

Odredbe člana 37 st. 4 i 6 ovog zakona i stav 1 ovog člana odnose se i na druga lica koja su kod javnog naručioca uključena u pripremne radnje za odobravanje projekta javno-privatnog partnerstva, odnosno u postupak dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Ništavost ugovora

Član 39

Ugovor o javno-privatnom partnerstvu je ništav ako je zaključen uz dokazano postojanje sukoba interesa.

Poslovi Komisije

Član 40

Komisija:

- 1) priprema javni poziv i tendersku dokumentaciju u skladu sa predlogom projekta javno-privatnog partnerstva odobrenog u skladu sa članom 33 ovog zakona;
- 2) sprovodi postupak otvaranja ponuda, ocjenjuje i provjerava podobnost ponuđača za učešće na javnom pozivu, vrši provjeru ispravnosti ponuda sa uslovima određenim javnim pozivom i tenderskom dokumentacijom, vrednuje ponude i sačinjava rang listu ponuđača;
- 3) sastavlja zapisnik o javnom otvaranju ponuda i zapisnik o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda;
- 4) vrši i druge aktivnosti potrebne za sprovođenje postupka dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Komisija može angažovati stručnjake (finansijske, pravne i tehničke struke) za obavljanje stručnih poslova i pružanje pomoći u obavljanju poslova iz stava 1 ovog člana.

Komisija u slučajevima iz stava 1 ovog člana odlučuje većinom glasova od ukupnog broja članova.

Sadržaj tenderske dokumentacije

Član 41

U zavisnosti od predmeta konkretnog javno-privatnog partnerstva, tenderska dokumentacija naročito sadrži:

- 1) naziv javnog naručioca;
- 2) predmet javno-privatnog partnerstva (tehničke karakteristike, odnosno specifikacije izvođenja radova ili pružanja usluga, uslove podugovaranja, rok početka izvođenja radova ili pružanja usluga, okvirni rok završetka radova ili pružanja usluga, odnosno predviđeno trajanje ugovora);
- 3) uslove koje moraju da ispune ponuđači u pogledu ekonomsko-finansijske sposobnosti i stručno-tehničke i kadrovske osposobljenosti, dokaze i podatke kojima ponuđač ili konzorcijum dokazuje ispunjenost tih uslova;
- 4) vrijednost projekta javno-privatnog partnerstva;
- 5) uslove o podobnosti za učešće ponuđača u postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu, kao i uslove i zahtjeve koji moraju biti ispunjeni u skladu sa posebnim propisima ili pravilima struke;
- 6) mjesto, vrijeme i način preuzimanja tenderske dokumentacije i lice zaduženo za davanje dodatnih informacija;
- 7) instrukcije ponuđačima (sadržaj i način pripreme ponude, način dostavljanja, način određivanja cijene, odnosno koncesione ili druge naknade, valuta kojom se iskazuje vrijednost ponude, jezik i pismo sačinjavanja ponude, i druga pitanja od značaja za predmet javno-privatnog partnerstva);
- 8) visinu, vrstu i rok trajanja bankarske garancije ponude, odnosno bankarske garancije za dobro izvršenje posla ili drugog sredstva obezbjeđenja;
- 9) uslove u pogledu ekonomsko-finansijske sposobnosti i stručno-tehničke i kadrovske osposobljenosti koje moraju da ispune ponuđači;
- 10) kriterijume za izbor najbolje ponude i vrednovanje ponuda;
- 11) mjesto i vrijeme uvida u dokumentaciju neophodnu za pripremu ponude i/ili posjete lokaciji na kojoj će se vršiti djelatnost koja je predmet javno-privatnog partnerstva;
- 12) uslove, rok i način vraćanja garancije, odnosno drugog sredstva obezbjeđenja;
- 13) podatke koje treba da dostavi ponuđač o svojim kompetencijama i kompetencijama članova konzorcijuma, odnosno podizvođača;
- 14) uslove koje moraju da ispunjavaju pojedinačno i zajedno članovi konzorcijuma, ako je potrebno;
- 15) spisak potrebne tehničke dokumentacije sa uslovima za njenu izradu i spisak dozvola, odobrenja i saglasnosti koje treba pribaviti prije početka realizacije ugovora o javno - privatnom partnerstvu, u skladu sa zakonom;
- 16) izvod iz prostorno-planske dokumentacije i podatke o infrastrukturnim i drugim objektima koji se nalaze na prostoru za sprovođenje ugovora o javno- privatnom partnerstvu;
- 17) podatke o datumu, vremenu i mjestu dostavljanja ponuda, odnosno roku za povlačenje ponude;
- 18) rok važenja ponude;
- 19) datum, vrijeme i mjesto javnog otvaranja ponuda;
- 20) spisak nadležnih organa od kojih ponuđač može dobiti informacije o obavezama i spisak propisa kojima se uređuju pitanja od značaja za predmet javno-privatnog partnerstva;
- 21) rok, način i uslove plaćanja naknade za koncesiju ili druge naknade ili plaćanja od strane javnog partnera;
- 22) podatke o imovinsko-pravnim odnosima, vlasničkoj strukturi i načinu rješavanja imovinsko-pravnih odnosa;
- 23) rok za donošenje odluke o dodjeli ugovora o javno-privatnom partnerstvu;

24) pouku o pravnoj zaštiti u postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu; i

25) druge podatke od značaja za postupak dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Sastavni dio tenderske dokumentacije čini javni poziv i nacrt ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Ako je najbolji ponuđač dužan da osnuje privredno društvo posebne namjene iz člana 43 ovog zakona, u tenderskoj dokumentaciji navodi se i oblik tog privrednog društva i minimalni osnivački kapital, odnosno u slučaju osnivanja zajedničkog privrednog društva međusobna prava i obaveze javnog i privatnog partnera.

Javni naručilac ne smije tenderskom dokumentacijom da ograničava ili ugrožava konkurenčiju u postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Tenderska dokumentacija mora da bude sačinjena na način koji omogućava preglednost i uporedivost dostavljenih ponuda.

Tenderska dokumentacija može da sadrži i obrasce, izjave i druge formulare.

Tenderska dokumentacija može da sadrži i druge elemente koje sadrži tenderska dokumentacija u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke.

Tenderska dokumentacija za projekte javno-privatnog partnerstva male vrijednosti može da se pripremi bez pojedinih elemenata iz stava 1 ovog člana, uz obrazloženje razloga za nemogućnost definisanja određenih elemenata tenderske dokumentacije.

Saglasnost na tendersku dokumentaciju za projekte javno-privatnog partnerstva, osim za projekte male vrijednosti, daje Vlada, odnosno nadležni organ lokalne samouprave za ugovore o javno-privatnom partnerstvu u kojima je javni partner lokalna samouprava.

Tehničke i funkcionalne karakteristike, odnosno specifikacije

Član 42

Javni naručilac može tenderskom dokumentacijom da utvrdi tehničke i funkcionalne karakteristike, odnosno specifikacije koje se odnose na radeve i usluge koji su predmet javno-privatnog partnerstva, specifičan proces, ili proizvodnju ili pružanje radova ili usluga ako su povezani sa predmetom ugovora ili proporcionalnu vrijednost i ciljeve predmeta ugovora.

Tehničke i funkcionalne karakteristike, odnosno specifikacije iz stava 1 ovog člana mogu se odnositi i na nivo kvaliteta, uticaj na životnu sredinu, posebne zahjeve (uključujući pristup za osobe s invaliditetom) i ocjenu usklađenosti sa tim zahtjevima, performansi, sigurnosti ili mjerjenja, simbole, testiranja, metode testiranja ili uputstva za korisnike.

Javni naručilac ne smije u tenderskoj dokumentaciji da koristi ili da se poziva na tehničke i funkcionalne karakteristike, odnosno specifikacije predmeta javno - privatnog partnerstva, ako bi takvim označavanjem dao prednost određenom učesniku u postupku, odnosno ponuđaču ili bi mogao neopravdano da isključi ostale učesnike u postupku, odnosno ponuđače.

Kada javni naručilac ne može u tenderskoj dokumentaciji da opiše tehničke i funkcionalne karakteristike, odnosno specifikacije predmeta javno-privatnog partnerstva iz stava 1 ovog člana, na način kojim se obezbjeđuje da karakteristike ili specifikacije budu razumljive učesnicima u postupku, odnosno ponuđačima, može da navede elemente robni znak, patent, tip ili proizvođača, pod uslovom da taj navod prate riječi: „ili ekvivalentno“.

Obaveza osnivanja privrednog društva

Član 43

Javni naručilac javnim pozivom i tenderskom dokumentacijom, može da utvrdi obavezu za privatnog partnera da osnuje društvo posebne namjene, prije zaključivanja ugovora o javno-privatnom partnerstvu, kao i uslove koje će društvo posebne namjene morati da ispunjava.

Izuzetno od stava 1 ovog člana javni naručilac može javnim pozivom i tenderskom dokumentacijom utvrditi obavezu za ponuđača, da može da proširi djelatnost privrednog društva ili drugog pravnog lica sa sjedištem u Crnoj Gori za obavljanje djelatnosti koja je predmet javno-privatnog partnerstva, prije stupanja na snagu ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Društvo iz stava 1 ovog člana zaključuje zajedno sa privatnim partnerom ugovor o javno-privatnom partnerstvu i može da obavlja samo djelatnosti koje isključivo imaju za cilj realizaciju projekta javno-privatnog partnerstva za koju je osnovano.

Sjedište, status ili vlasničku strukturu privrednog društva, dijela stranog društva ili drugog pravnog lica na teritoriji Crne Gore iz st. 1 i 2 ovog člana privatni partner može da izmjeni uz prethodnu saglasnost javnog partnera.

Ugovor zaključen suprotno stavu 4 ovog člana ništav je.

Društvo iz st. 1 i 2 ovog člana, osniva se u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje privrednih društava.

Privatni partner iz stava 1 ovog člana je solidarno odgovoran za obaveze privrednog društva, odnosno pravnog lica iz st. 1 i 2 ovog člana, osim ako drugačije nije određeno ugovorom o javno-privatnom partnerstvu.

Konzorcijum

Član 44

Radi učešća u postupku dodjele i sprovodenja ugovora o javno-privatnom partnerstvu može se obrazovati konzorcijum, osim ako javnim pozivom, odnosno tenderskom dokumentacijom nije drugačije određeno.

Konzorcijum čine dva ili više pravnih ili fizičkih lica koja dostavljaju jednu zajedničku ponudu u postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Javnim pozivom, odnosno tenderskom dokumentacijom primjereno predmetu javno-privatnog partnerstva, javni naručilac može da odredi bliže uslove koje treba da ispunjava konzorcijum.

Članovi konzorcijuma

Član 45

Član konzorcijuma može neposredno ili posredno da učestvuje istovremeno samo u jednom konzorcijumu koji je obrazovan radi realizacije projekta javno-privatnog partnerstva.

Član konzorcijuma iz stava 1 ovog člana ne može da učestvuje u postupku dodjele kao samostalni ponuđač.

U slučaju odstupanja od st. 1 i 2 ovog člana, ponuda konzorcijuma neće se razmatrati.

Javni naručilac je dužan da ocijeni sposobnost konzorcijuma radi utvrđivanja ispunjenosti uslova utvrđenih javnim pozivom i tenderskom dokumentacijom.

Odgovornost članova konzorcijuma

Član 46

Članovi konzorcijuma su neograničeno solidarno odgovorni za izvršenje ugovora o javno-privatnom partnerstvu, osim ako drugačije nije određeno ugovorom o javno-privatnom partnerstvu.

Promjene u vlasničkoj strukturi društva iz člana 43 ovog zakona nakon potpisivanja ugovora o javno-privatnom partnerstvu mogu se vršiti na način određen ugovorom o javno-privatnom partnerstvu.

Garancija ponude

Član 47

Vrsta i vrijednost garancije ponude određuju se zavisno od vrste i predmeta javno-privatnog partnerstva u skladu sa procjenom javnog naručioca.

Javni naručilac utvrđuje visinu garancije ponude u apsolutnom novčanom iznosu koji ne može da iznosi više od 5% vrijednosti projekta javno-privatnog partnerstva.

Javni naručilac ne smije da odredi vrstu i iznos garancije ponude koja može da diskriminiše učesnika u postupku, odnosno ponuđača prema finansijskoj snazi.

U slučaju produženja roka važenja ponude na zahtjev javnog naručioca ponuđač je dužan da proporcionalno produži i rok važenja garancije ponude.

Rok za produženje garancije ponude iz stava 4 ovog člana i njeno dostavljanje ne može da bude duži od 30 dana, od dana produženja roka važenja ponude.

Javni naručilac je dužan da ponuđačima koji nijesu izabrani u postupku dodjele ugovora vrati garanciju ponude neposredno nakon završetka postupka dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu, u skladu sa tenderskom dokumentacijom i da kopiju garancije čuva.

IV. DODJELA UGOVORA O JAVNO-PRIVATNOM PARTNERSTVU

Vrste postupaka

Član 48

Na dodjelu ugovora o javno-privatnom partnerstvu primjenjuju se odredbe utvrđene zakonom kojim se uređuju javne nabavke i čl. 49 do 65 ovog zakona.

Izuzetno od stava 1 ovog člana u postupku izbora privatnog partnera na angažovanje podizvođača, grupe podizvođača, odnosno zajedničku ponudu u vezi sa obavezom izvođenja dijela ugovora koji će sprovoditi pojedini članovi iz grupe privatnog partnera, kao i obaveze i plaćanja između privatnog partnera i podizvođača ne primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju javne nabavke.

Na pitanja dodjele ugovora javno-privatnog partnerstva koja nijesu utvrđena ovim zakonom primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju javne nabavke.

Javni poziv za dodjelu ugovora o javno-privatnom partnerstvu

Član 49

Javni poziv za dodjelu ugovora o javno-privatnom partnerstvu (u daljem tekstu: javni poziv) objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore”, najmanje jednom dnevnom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji Crne Gore, na internet stranici javnog naručioca i na internet stranici Agencije i, po procjeni javnog naručioca, jednom međunarodnom finansijskom štampanom ili elektronskom mediju.

Javni poziv naročito sadrži:

- 1) podatke o javnom naručiocu;
- 2) datum objavljivanja javnog poziva;
- 3) predmet i vrstu javno-privatnog partnerstva;
- 4) vrstu postupka dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu;
- 5) rok trajanja i prema potrebi vrijednost ugovora o javno-privatnom partnerstvu;
- 6) uslove za učešće u postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu;
- 7) kriterijume za izbor najbolje ponude;
- 8) jezik na kojem se dostavlja ponuda;
- 9) adresu i rok za dostavljanje ponude;
- 10) datum, vrijeme i mjesto za otvaranje ponuda;

11) podatke o licu zaduženom za davanje odgovarajućih informacija u toku trajanja javnog poziva;

12) naziv i adresu organa nadležnog za odlučivanje po žalbi, kao i podatke o rokovima za podnošenje žalbe;

13) vrijeme i mjesto na kojem se može preuzeti tenderska dokumentacija.

Troškovi objavljivanja javnog poziva padaju na teret javnog naručioca.

Javni poziv može se izmjeniti, odnosno dopuniti najkasnije sedam dana prije isteka roka za podnošenje ponuda.

Ako se izmjenom ili dopunom javnog poziva mijenjaju uslovi za učešće, kriterijumi, ili podkriterijumi, javni naručilac je dužan da produži rok za dostavljanje ponuda za period koji je istekao od dana objavljivanja javnog poziva do dana objavljivanja izmjena i dopuna javnog poziva.

Izmjena, odnosno dopuna javnog poziva objavljuje se na način na koji je objavljen javni poziv.

Povjerljivost u toku postupka

Član 50

Javni naručilac ne smije da objavi podatke koje je ponuđač označio u ponudi kao tajne, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita poslovne tajne.

Ponuđač je dužan da, na zahtjev javnog naručioca, obezbijedi zaštitu tajnosti podataka u postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Sprječavanje korupcije

Član 51

Javni naručilac je dužan da u postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu preduzima mjere za sprječavanje prevare, korupcije, favorizovanja ponuđača i efikasno sprječavanje, utvrđivanje i otklanjanje sukoba interesa, radi sprječavanja narušavanja konkurenčije na tržistu, obezbjedenja transparentnosti postupka dodjele i nediskriminacije ponuđača.

Pristup tenderskoj dokumentaciji

Član 52

Javni naručilac je dužan da, od dana objavljivanja javnog poziva, odnosno dostavljanja poziva za podnošenje ponuda zainteresovanim licima omogući elektronski pristup tenderskoj dokumentaciji u skladu sa javnim pozivom.

U pozivu iz stava 1 ovog člana navodi se internet adresa na kojoj se može pristupiti tenderskoj dokumentaciji.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, javni naručilac može da odredi da se iz tehničkih razloga ili zbog naročito osjetljive prirode komercijalnih informacija koje iziskuju zaštitu, tenderska dokumentacija preuzima neposredno kod javnog naručioca, u skladu sa javnim pozivom ili pozivom za dostavljanje ponude.

Učesnik u postupku može da zahtijeva dodatna pojašnjenja tenderske dokumentacije najkasnije deset dana prije isteka roka za prijem ponuda.

Pojašnjenje tenderske dokumentacije, odnosno dodatne informacije u vezi sa tenderskom dokumentacijom javni naručilac je dužan da objavi na internet stranici na kojoj se može pristupiti tenderskoj dokumentaciji najkasnije šest dana prije isteka roka za prijem ponuda.

Javni naručilac nije dužan da pruži dodatna pojašnjenja iz stava 4 ovog člana, ako bi se pružanjem tih informacija kršile odredbe zakona ili bi se na drugi način suprotno javnom

interesu, štetilo zakonitim interesima učesnika u postupku, ili bi se mogla ugroziti konkurencija između učesnika postupka.

Preuzimanje tenderske dokumentacije

Član 53

U postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu zainteresovana lica imaju pravo da pod jednakim uslovima preuzmu tendersku dokumentaciju.

Javni naručilac je dužan da podatke o učesniku u postupku, odnosno ponuđaču čuva kao tajne do otvaranja ponude.

Javni naručilac može da vrši pojašnjenja, izmjene, dopune, i/ili ispravke tenderske dokumentacije, pod uslovom da budu dostupne učesnicima u postupku koji su preuzeли tendersku dokumentaciju istog dana, a najkasnije sedam dana prije isteka roka za podnošenje ponuda.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, javni naručilac je dužan da obezbijedi dostupnost pojašnjenja, izmjena, dopuna, i/ili ispravki tenderske dokumentacije svim učesnicima u postupku, odnosno ponuđačima istovremeno i na isti način na koji je učinjena dostupna tenderska dokumentacija.

Izmjenama, dopunama i/ili ispravkama iz stava 3 ovog člana, ne smiju se vršiti izmjene bitnih elemenata predloga projekta o javno-privatnom partnerstvu.

Nepodobni ponuđači

Član 54

Javni naručilac dužan je da isključi ponuđača iz postupka dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu ako je odgovorno lice ponuđača pravosnažno osuđeno za krivično djelo:

- 1) kriminalnog udruživanja;
- 2) stvaranja kriminalne organizacije;
- 3) davanje mita;
- 4) primanje mita;
- 5) davanje mita u privrednom poslovanju;
- 6) primanje mita u privrednom poslovanju;
- 7) prevare;
- 8) terorizma;
- 9) finansiranja terorizma;
- 10) terorističkog udruživanja;
- 11) učestovanja u stranim oružanim formacijama;
- 12) pranja novca;
- 13) trgovine ljudima;
- 14) trgovine maloljetnim licima radi usvojenja;
- 15) zasnivanja ropskog odnosa i prevoza lica u ropskom odnosu.

Odredba stava 1 ovog člana, primjenjuje se i na člana organa upravljanja ili nadzornog organa ponuđača.

Javni naručilac dužan je da isključi iz postupka dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu ponuđača koji nije izmirio sve dospjele obaveze po osnovu poreza ili doprinosa u skladu sa zakonom.

Javni naručilac je dužan da isključi iz učešća u postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu ponuđača:

- 1) čija ponuda nije u skladu sa ovim zakonom;
- 2) koji je u stečaju;

3) koji je pravosnažnom presudom osuđen za krivično djelo izvršeno u vršenju profesionalne djelatnosti;

4) za koga može da dokaže da je zaključio sporazume s drugim privrednim subjektima sa ciljem narušavanja tržišne konkurenčije;

5) koji je kršio odredbe ranije zaključenih ugovora o javno-privatnom partnerstvu ili drugog ugovora s javnim naručiocem;

6) koji da netačne ili sakrije podatke od značaja za njegovu podobnost za učešće, odnosno donošenje odluke u postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu;

7) ako podaci o poslovanju, svojini, finansijskim evidencijama iz države u kojoj ima sjedište, odnosno prebivalište, nijesu dostupni nadležnim organima Crne Gore;

8) koji je pokušao da utiče na postupak odlučivanja javnog naručioca ili Komisije ili da sazna povjerljive informacije koje bi omogućile prednost u postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu, i

9) radi zaštite bezbjednosti i odbrane Crne Gore.

Podobnost za učešće u postupku dodjele ugovora o javno – privatnom partnerstvu dokazuje se podnošenjem dokaza izdatih od nadležnih organa u skladu sa javnim pozivom i tenderskom dokumentacijom.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, javni naručilac neće isključiti iz postupka dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu ponuđača zbog neizmirenih obaveza po osnovu poreza i doprinosa, koji dokaže da, u skladu sa propisima, nema obavezu plaćanja poreza i doprinosa ili da mu je odobreno odlaganje plaćanja poreza i doprinosa, koje blagovremeno izvršava.

Dostavljanje ponuda

Član 55

Ponuđač dostavlja ponudu u roku određenom javnim pozivom, neposredno ili preporučenom poštom na adresu javnog naručioca.

Ponuda mora biti sačinjena u skladu sa uslovima i zahtjevima utvrđenim javnim pozivom i tenderskom dokumentacijom.

Ponuda se podnosi u pisanim oblicima, u zapečaćenom paketu (koverat ili omot) na kojem se navodi naziv i adresa javnog naručioca, postupak dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu na koji se ponuda odnosi, broj javnog poziva i tekst sa naznakom „ne otvaraj“.

Ponuda je obavezujuća za ponuđača do isteka roka važenja ponude.

Javni naručilac dužan je da u tenderskoj dokumentaciji priloži uputstvo o načinu dostavljanja ponuda.

Ponuđač može da u postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu podnese samo jednu ponudu samostalno, u konzorcijumu ili drugom obliku poslovnog povezivanja.

Javni naručilac može da utvrdi postupak dostavljanja ponuda elektronskim putem u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska uprava, elektronska identifikacija i elektronski potpis, elektronski dokument, elektronska trgovina i informaciona bezbjednost.

Rok za dostavljanje ponuda

Član 56

Javni naručilac je dužan da u javnom pozivu i tenderskoj dokumentaciji odredi rok za dostavljanje ponuda primjeren stepenu složenosti predmeta i vremenu potrebnom za sačinjavanje ponuda.

Rok za dostavljanje ponuda, odnosno zahtjeva za učešće u postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu, ne može biti kraći od 30 dana od dana objavljivanja javnog poziva, odnosno 22 dana, od dana slanja poziva za učešće u postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu, ako se postupak odvija u fazama.

Rok za dostavljanje ponuda javni naručilac može da produži najkasnije sedam dana prije isteka roka iz stava 2 ovog člana.

Ako je za pripremu ponude ili podnošenje zahtjeva za učešće u dodjeli ugovora o javno-privatnom partnerstvu neophodan obilazak lokacije ili uvid u dokumenta koja prate dokumentaciju za dodjelu ugovora o javno-privatnom partnerstvu, javni naručilac je dužan da produži rok iz stava 2 ovog člana, primjereno vremenu potrebnom za obilazak lokacije ili uvid u dokumenta koja prate dokumentaciju za javno-privatno partnerstvo.

Ponuđač može u roku za dostavljanje ponude da mijenja ili dopunjava ponudu ili da od ponude odustane u pisanoj formi.

Na zahtjev javnog naručioca ponuđač može produžiti rok važenja ponude.

Neispravna ponuda i prijava

Član 57

Neispravna je ponuda, odnosno prijava za kvalifikaciju u postupku dodjele ugovora o javno-privatnom parnerstvu koja:

- 1) nije sačinjena u skladu sa ovim zakonom, javnim pozivom i tenderskom dokumentacijom;
- 2) sadrži odredbe koje štete interesima javnog partnera, odnosno interesima Crne Gore ili kojima se narušava ili ograničava konkurenčija na tržištu;
- 3) ne sadrži dokaz o podobnosti ponuđača u skladu sa tenderskom dokumentacijom;
- 4) uz koju nije dostavljena garancija ponude u skladu sa tenderskom dokumentacijom;
- 5) ne odgovara opisu predmeta javno-privatnog partnerstva, tehničkim i funkcionalnim karakteristikama i specifikacijama, odnosno kojom se nude usluge odnosno radovi koji nijesu u skladu sa predmetom javno-privatnog partnerstva i/ili uslovima za obavljanje djelatnosti koja je predmet javno-privatnog partnerstva.

Kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude

Član 58

Ponude se rangiraju na osnovu objektivnih kriterijuma, koji se utvrđuju u skladu sa predmetom ugovora o javno-privatnom partnerstvu, u skladu sa načelima utvrđenim ovim zakonom.

Kriterijumi iz stava 1 ovog člana mogu da sadrže ekološke, socijalne odnosno kriterijume u vezi sa inovativnošću.

Javni naručilac javnim pozivom i tenderskom dokumentacijom određuje redoslijed kriterijuma po značaju.

Kriterijum

Član 59

U postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je ekonomski najpovoljnija ponuda.

Ekonomski najpovoljnija ponuda

Član 60

Ekonomski najpovoljnija ponuda određuje se naročito na osnovu sljedećih podkriterijuma, u skladu sa predmetom i prirodom javno-privatnog partnerstva:

- 1) kvaliteta, koji uključuje tehničko dostignuće, estetske, inovacione, funkcionalne i ekološke karakteristike;
- 2) operativnih troškova i troškova upravljanja;

- 3) ekonomičnosti;
- 4) vrste, vrijednosti, odnosno značaja investicije;
- 5) održavanja i tehničke pomoći nakon isporuke;
- 6) rokova za izvršenje obaveza iz ugovora;
- 7) cijene usluge za krajnje korisnike;
- 8) visine koncesione odnosno druge naknade;
- 9) ostvarivanja javnog interesa;
- 10) efekata na zapošljavanje, unaprjeđenje infrastrukture i ekonomski razvoj.

Vrijednosti podkriterijuma u novcu izražavaju se u eurima u neto vrijednosti na dan isteka roka za podnošenje ponuda.

Vrijednost podkriterijuma iz stava 1 ovog člana, izražava se određivanjem maksimalnih vrijednosti u odgovarajućem rasponu, s tim da zbir svih bodova iznosi 100.

Iznos ponuđene koncesione naknade, odnosno druge naknade iskazuje se kao jedinični zbir u eurima ponuđene fiksne, odnosno varijabilne koncesione naknade za vrijeme trajanja ugovora o koncesiji, diskontovan na neto vrijednost po diskontnoj stopi navedenoj u tenderskoj dokumentaciji.

Ako je posebnim zakonom određen iznos najniže koncesione naknade koju je koncesionar dužan da plaća, javni naručilac u tenderskoj dokumentaciji određuje iznos iznad kojeg su ponuđači dužni da iskažu svoje ponude.

Zapisnik o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda

Član 61

O pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda Komisija sačinjava zapisnik koji naročito sadrži:

- 1) ocjenu ispravnosti dostavljenih dokaza po ponudama;
- 2) mišljenje savjetnika iz člana 28 ovog zakona, ako su angažovani u postupku;
- 3) razloge za odbijanje ponuda;
- 4) vrednovanje svake pojedinačne ponude na osnovu dostavljene dokumentacije po svakom kriterijumu pojedinačno;
- 5) broj bodova koji je dodijeljen svakom od ponuđača za svaki od utvrđenih kriterijuma i podkriterijuma, sa obrazloženjem za dodijeljeni broj bodova;
- 6) ocjenu ispravnosti ponuda;
- 7) imena predsjednika i članova Komisije i mjesto i datum sačinjavanja zapisnika.

Svaki član Komisije pojedinačno vrši vrednovanje ispravnih ponuda, odnosno kriterijuma na osnovu podataka datih u ponudi.

Komisija je dužna da u roku od 30 dana od dana otvaranja ponuda:

- 1) utvrdi prosjek dodijeljenog broja bodova po osnovu svakog od utvrđenih kriterijuma za svakog ponuđača;
- 2) sačini zapisnik i izvještaj o vrednovanju sa utvrđenom rang listom ponuđača, po silaznom redoslijedu;
- 3) pripremi i dostavi javnom naručiocu predlog odluke o izboru najpovoljnije ponude;
- 4) sačini nacrt odluke o dodjeli ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Rok iz stava 3 ovog člana, javni naručilac može da produži na obrazloženi zahtjev Komisije, najkasnije tri dana prije njegovog isteka.

Ako su dvije ili više ispravnih ponuda jednakom rangirane po osnovu kriterijuma i podkriterijuma za izbor najbolje ponude, javni naručilac će pozvati ponuđače čije ponude imaju jednak broj bodova i izbor će izvršiti žrijebom predsjednik Komisije.

Javni naručilac na predlog Komisije donosi odluku o izboru najpovoljnije ponude, koju dostavlja sa kopijom izvještaja o vrednovanju i sa utvrđenom rang listom ponuđača, iz stava 3 tačka 2 ovog člana, ponuđačima u roku od 30 dana, od dana donošenja odluke, preporučenom poštom sa povratnicom.

Odluka o izboru najpovoljnije ponude naročito sadrži:

- 1) naziv javnog naručioca i javnog partnera;
- 2) broj i datum donošenja odluke;
- 3) naziv ponuđača najpovoljnije ponude;
- 4) osnovna prava i obaveze javnog partnera i privatnog partnera;
- 5) vrstu i predmet javno-privatnog partnerstva;
- 6) rok trajanja ugovora o javno-privatnom partnerstvu;
- 7) podatke o vrednovanju ponuda iz izvještaja;
- 8) obrazloženje razloga za izbor najpovoljnije ponude;
- 9) podatke o zaštiti prava u postupku;
- 10) potpis odgovornog lica javnog naručioca.

Javni naručilac može da doneše odluku o poništenju postupka dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu:

- 1) ako postanu poznate okolnosti koje bi, da su bile poznate prije pokretanja postupka dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu, dovelo do neobjavljanja javnog poziva ili do značajno drugačijeg javnog poziva i tenderske dokumentacije;
- 2) ako nema dostavljenih ponuda do isteka roka datog javnim pozivom;
- 3) ako nakon odbijanja ponuda u postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu ne preostane nijedna uredna ponuda; ili
- 4) u ostalim slučajevima u skladu sa zakonom.

Novi postupak pripreme predloga projekta javno-privatnog partnerstva iz člana 27 ovog zakona može da se pokrene nakon izvršnosti odluke o poništenju postupka dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Zaštita prava u postupku

Član 62

U postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu zaštitu prava u postupku sprovodi Komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuju javne nabavke.

Ponuđač koji je izjavio žalbu, a koji nema sjedište na teritoriji Crne Gore dužan je da odredi punomoćnika za prijem obavještenja i odluka na teritoriji Crne Gore ili odredi drugi način dostave koji neće odugovlačiti postupak.

Utvrđivanje predloga odluke i ugovora o javno – privatnom partnerstvu

Član 63

Po završetku postupka iz čl. 61 i 62 ovog zakona, javni naručilac utvrđuje predlog odluke o dodjeli ugovora o javno-privatnom partnerstvu i ugovor o javno-privatnom partnerstvu.

Javni naručilac je dužan da Agenciji, Ministarstvu i Zaštitniku imovinsko-pravnih interesa dostavi predlog odluke o dodjeli ugovora o javno-privatnom partnerstvu, ugovor iz stava 1 ovog člana i zapisnik iz člana 61 stav 1 ovog zakona radi davanja mišljenja.

Agencija, Ministarstvo i Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa daju mišljenje o usaglašenosti predloga odluke o dodjeli ugovora o javno-privatnom partnerstvu i ugovora o javno-privatnom partnerstvu sa projektom o javno-privatnom partnerstvu sa tenderskom dokumentacijom i ovim zakonom.

Agencija, Ministarstvo i Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa su dužni da mišljenje na predlog odluke i ugovora o javno – privatnom partnerstvu daju u roku od 20 dana, od dana prijema te odluke, odnosno ugovora.

Predlog odluke i ugovora iz stava 1 ovog člana sa zapisnikom i izvještajem o vrednovanju sa utvrđenom rang listom ponuđača iz člana 61 stav 3 tačka 2 ovog zakona i mišljenjem Agencije, Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa i Ministarstva, javni naručilac dostavlja javnom partneru.

Odluka o dodjeli ugovora o javno-privatnom partnerstvu

Član 64

Odluku o dodjeli ugovora o javno-privatnom partnerstvu donosi javni partner.

Ako je javni partner privredno društvo, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost od javnog interesa, odluku o dodjeli ugovora o javno-privatnom partnerstvu donosi nadležni organ privrednog društva odnosno pravnog lica, uz prethodno pribavljenu saglasnost Vlade, odnosno nadležnog organa lokalne samouprave.

Javni partner može da doneše odluku o poništenju postupka dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu, ako smatra da dodjela ugovora nije u skladu sa interesima Crne Gore.

Odluka o dodjeli ugovora o javno-privatnom partnerstvu objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore“.

Obavještenje o dodjeli ugovora o javno-privatnom partnerstvu

Član 65

Javni naručilac dužan je da uz odluku o dodjeli ugovora o javno-privatnom partnerstvu iz člana 64 stav 1 ovog zakona, Agenciji dostavi i odluku o izboru najpovoljnije ponude, kao i zapisnik i izvještaj o vrednovanju sa utvrđenom rang listom ponuđača iz člana 61 stav 3 tačka 2 ovog zakona.

Odluka o dodjeli ugovora o javno-privatnom partnerstvu objavljuje se na internet stranici Agencije najkasnije u roku od sedam dana, od dana objavljivanja odluke o dodjeli ugovora o javno-privatnom partnerstvu u skladu sa članom 64 stav 4 ovog zakona.

Agencija je dužna da u roku od osam dana od dana zaključivanja ugovora o javno-privatnom partnerstvu isti upiše u Registar ugovora.

Sadržaj obavještenja iz stava 2 ovog člana utvrđuje Agencija.

V. UGOVOR

Zaključivanje ugovora o javno-privatnom partnerstvu

Član 66

Ugovor o javno-privatnom partnerstvu zaključuje se u pisanim obliku.

Ako prvorangirani ponuđač odustane od zaključenja ugovora ili u propisanom roku ne dostavi garanciju za dobro izvršenje ugovora, odnosno polisu osiguranja, javni partner može da doneše odluku o dodjeli ugovora sljedećem najbolje rangiranom ponuđaču ili da naloži javnom naručiocu da poništi postupak dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Prava i obaveze iz ugovora o javno-privatnom partnerstvu ne smiju biti predmet stečajnog postupka ili postupka likvidacije.

Odluka ili drugi akt kojim prava i obaveze iz ugovora o javno-privatnom partnerstvu postaju predmet stečajnog postupka ili likvidacije, ništav je.

Osnovni elementi ugovora o javno-privatnom partnerstvu

Član 67

Ugovorom o javno-privatnom partnerstvu u skladu sa predmetom javno-privatnog partnerstva naročito se uređuju:

- 1) svrha i predmet javno-privatnog partnerstva;
- 2) prava i obaveze ugovornih strana;
- 3) uslovi i način korišćenja predmeta javno-privatnog partnerstva;
- 4) vrijeme na koje se ugovor zaključuje;
- 5) podjela rizika između ugovornih strana;
- 6) način i rokovi finansiranja odnosno refinansiranja i dinamika ulaganja;
- 7) imovinska prava i način njihovog ostvarivanja;
- 8) vrsta i visina garancije za dobro izvršenje ugovora i polise osiguranja;
- 9) visina, rokovi, uslovi i način plaćanja;
- 10) kriterijumi i metode za određivanje cijena, odnosno tarifa proizvoda i usluga za krajnje korisnike;
- 11) vrijednost projekta o javno-privatnom partnerstvu utvrđena u skladu sa članom 30 ovog zakona;
- 12) mogućnost i uslovi za kompezaciju i prebijanje potraživanja;
- 13) uslovi za izmjenu ili raskid ugovora, uključujući promijenjene okolnosti ili višu silu i način razrješenja odnosa u tom slučaju;
- 14) uslovi za prestanak ugovora, kazne i naknade za neispunjeno obaveza ugovornih strana;
- 15) zaštita prava intelektualne svojine, poslovne tajne i tajnosti podataka;
- 16) postupak i uslovi predaje nepokretnosti, objekata, uređaja ili postrojenja, ako to proizilazi iz predmeta ugovora;
- 17) način rješavanja sporova;
- 18) nadzor nad realizacijom ugovora;
- 19) standardi i kvalitet radova i usluga, transfer tehnologije;
- 20) garancije osnivača za društvo posebne namjene;
- 21) finansijski model;
- 22) postupanje privatnog partnera sa predmetima nađenim prilikom realizacije javno-privatnog partnerstva koji predstavljaju istorijsku, kulturnu ili prirodnu vrijednost;
- 23) obaveze revitalizacije obnovljivog prirodnog bogatstva, odnosno sanacije (rekultivacije) površina degradiranih realizacija ugovora o javno-privatnom partnerstvu;
- 24) visina, rokovi i način plaćanja koncesione, odnosno druge naknade;
- 25) obezbjeđivanje osiguranja od rizika za period trajanja ugovora o javno-privatnom partnerstvu;
- 26) prava i obaveze u pogledu preduzimanja mjera obezbjeđivanja opšte sigurnosti, zaštite zdravlja i zaštite životne sredine, unapređenja energetske efikasnosti, kao i odgovornosti za naknadu štete u skladu sa zakonom.

Ugovorom iz stava 1 ovog člana, određuje se i način međusobnog obavještavanja o izvršenju ugovorenih obaveza, način vršenja kontrole izvršavanja ugovorenih obaveza i ostvarivanja prava i obaveza ugovornih strana.

Ugovor u ime javnog partnera potpisuje lice određeno odlukom o dodjeli ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Javni partner može ugovorom da dozvoli privatnom partneru da obavlja druge komercijalne delatnosti ili izgradi druge objekte u okviru realizacije projekta javno-privatnog partnerstva radi sticanja prihoda.

Trajanje ugovora o javno-privatnom partnerstvu

Član 68

Za ugovor o javno-privatnom partnerstvu zaključen na rok duži od tri godine, trajanje ugovora se određuje na period potreban da privatni partner nadoknadi uložena sredstva za izvršenje radova i/ili pružanje usluga i ostvari povrat uloženog kapitala, uzimajući u obzir

troškove i rizike koje privatni partner preuzima za vrijeme trajanja ugovora i uključujući ulaganja potrebna za ostvarivanje posebnih ciljeva ugovora.

Ulaganja iz stava 1 ovog člana uključuju i početna ulaganja i ulaganja tokom trajanja ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Za ugovore o javno-privatnom partnerstvu koji se dodjeljuju na rok duži od 30 godina, naručilac, prije zaključivanja, ugovor dostavlja organu državne uprave nadležnom za kontrolu državne pomoći, radi davanja mišljenja.

Rok iz stava 1 ovog člana počinje da teče od dana potpisivanja ugovora, osim ako nije drugačije određeno ugovorom o javno-privatnom partnerstvu.

Garancije za dobro izvršenje ugovora

Član 69

Privatni partner dužan je da dostavi javnom naručiocu bankarsku garanciju ili drugo sredstvo obezbjeđenja za dobro izvršenje ugovora, u skladu sa tenderskom dokumentacijom i ugovorom o javno-privatnom partnerstvu.

Privatni partner ne može da stiče koristi i preuzima prava i obaveze iz ugovora o javno-privatnom partnerstvu ako javnom naručiocu ne dostavi bankarsku garanciju ili drugo sredstvo obezbjeđenja za dobro izvršenje ugovora u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Garancija iz stava 1 ovog člana, sastavni je dio ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Javni naručilac je dužan da prati validnost (rok važenja) i iznos sredstva obezbjeđenja iz stava 1 ovog člana.

Privatni partner je dužan da najkasnije 30 dana ili u roku određenom ugovorom o javno-privatnom partnerstvu, pod uslovom da taj rok nije kraći od 30 dana, prije isteka važenja garancije obezbijedi novu garanciju za dobro izvršenje ugovora.

Ako privatni partner ne obezbijedi novu garanciju iz stava 5 ovog člana, javni naručilac je dužan da aktivira tekuću bankarsku garanciju.

Ako privatni partner ne obezbijedi instrument obezbjeđenja u skladu sa st. 1 i 5 ovog člana ugovor se raskida u skladu sa članom 77 ovog zakona.

Finansiranje

Član 70

Ugovor o javno-privatnom partnerstvu može finansirati privatni i/ili javni partner, korišćenjem raspoloživih finansijskih instrumenata koji su dostupni na tržištu.

Uz prethodnu saglasnost javnog partnera, privatni partner može da dodijeli, založi ili optereti hipotekom, u periodu i obimu utvrđenom ugovorom o javno-privatnom partnerstvu u skladu sa zakonom, svoje pravo, odnosno obavezu iz ugovora o javno-privatnom partnerstvu u korist finansijske institucije, radi obezbjeđenja plaćanja nastalog ili budućeg potraživanja u vezi sa izgradnjom i finansiranjem, odnosno refinansiranjem projekta javno-privatnog partnerstva.

Odluka ili drugi akt kojim prava i obaveze iz ugovora o javno-privatnom partnerstvu postaju predmet zaloge, hipoteke ili drugog sredstva obezbjeđenja, suprotno odredbama ovog zakona, ništav je.

Izmjene ugovora o javno-privatnom partnerstvu

Član 71

Ugovor o javno-privatnom partnerstvu može se izmijeniti bez sprovodenja novog postupka dodjele:

1) ako su izmjene, bez obzira na njihovu vrijednost izraženu u novcu, predviđene javnim pozivom i tenderskom dokumentacijom sa odredbama koje mogu uključivati izmjenu cijene

ili putem opcija, sa utvrđenim obimom i prirodnom mogućih izmjena ili opcija, kao i uslovima u kojima izmjene mogu da se vrše, pod uslovom da se odredbama ne predviđaju izmjene kojima se mijenja ukupna priroda javno-privatnog partnerstva;

2) za dodatne radove ili usluge koji su se nakon zaključenja ugovora pokazali kao potrebni i koji nijesu bili uključeni u ugovor o javno-privatnom partnerstvu, ako promjena privatnog partnera:

- nije moguća iz ekonomskih i/ili tehničkih razloga, kao što su zahtjevi za zamjenjivošću i kompatibilnošću sa postojećom opremom, uslugama ili postrojenjima koji se nabavljaju u okviru ugovora o javno-privatnom partnerstvu, i

- prouzrokovala bi značajne poteškoće ili uvećavanje troškova za javnog partnera;

3) ako je do potrebe za izmjenom došlo zbog okolnosti koje javni partner nije mogao predvidjeti i ako se izmjenom ne mijenja ukupna priroda javno-privatnog partnerstva;

4) ako privatnog partnera nakon restrukturiranja, uključujući preuzimanje, spajanje, kupovinu ili stečaj, zamjenjuje u potpunosti ili djelimično novi pravni sljedbenik, odnosno privredni subjekat, koji ispunjava uslove koje je ispunjavao i privatni partner sa kojim je zaključen ugovor, a izmjene su predviđene javnim pozivom i tenderskom dokumentacijom sa odredbama, pod uslovom da se ne vrše druge bitne izmjene ugovora o javno-privatnom partnerstvu iz člana 74 ovog zakona;

5) ako se izmjene, bez obzira na njihovu vrijednost izraženu u novcu, ne smatraju bitnim izmjenama ugovora o javno-privatnom partnerstvu iz člana 74 ovog zakona;

6) je ugrožena nacionalna bezbjednost i odbrana, životna sredina ili zdravlje ljudi, ili to zahtijeva javni interes Crne Gore u slučaju ako su ugrožena Ustavom Crne Gore i zakonom garantovana prava.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, ugovor o javno-privatnom partnerstvu može se izmijeniti bez sproveđenja novog postupka dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu ako:

1) je vrijednost izmjena manja od 10% vrijednosti prvobitno zaključenog ugovora o javno-privatnom partnerstvu, i

2) se izmjenom ne mijenja ukupna priroda javno-privatnog partnerstva.

Ako se vrijednost ugovora o javno-privatnom partnerstvu može izraziti u novcu, ugovor o javno-privatnom partnerstvu može da se izmjeni ako vrijednost ugovora nakon izmjena ne iznosi više od 50% neto vrijednosti prvobitnog ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Ako se vrši više izmjena ugovora iz stava 3 ovog člana, vrijednost ugovora o javno-privatnom partnerstvu se procjenjuje na osnovu neto kumulativne vrijednosti svih izmjena ugovora.

U vrijednost ugovora iz stava 3 ovog člana, uključuje se indeksacija, odnosno prosječna inflacija u Crnoj Gori.

U slučaju da ugovor o javno-privatnom partnerstvu ne sadrži odredbu o indeksaciji nova vrijednost se utvrđuje uzimajući u obzir prosječnu inflaciju.

Javni naručilac je dužan da dostavi na mišljenje predlog izmjena ugovora o javno-privatnom partnerstvu Agenciji i Ministarstvu.

Odluku o izmjeni ugovora iz stava 1 ovog člana donosi javni partner uz prethodno pribavljeno mišljenje Agencije i Ministarstva, u skladu sa kriterijumima iz člana 33 ovog zakona.

Javni naručilac dužan je da Agenciji dostavi obavještenje sa izmjenom ugovora iz stava 1 ovog člana, u roku od 15 dana, od dana zaključivanja aneksa ugovora, radi objavljivanja odluke na internet stranici Agencije i upisa u Registar ugovora.

U postupku izmjene ugovora o javno-privatnom partnerstvu iz stava 1 ovog člana, javni naručilac naročito cijeni:

- stepen realizacije ugovora o javno-privatnom partnerstvu od strane privatnog partnera;

- stepen povraćaja investicije privatnog partnera;

- način vršenja djelatnosti ili usluga koje su predmet javno-privatnog partnerstva;
- poštovanje ugovornih obaveza od strane privatnog partnera, a naročito plaćanje koncesione i druge naknade, i
- druge uslove bitne za ocjenu zahtjeva za produženje roka trajanja ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Odluka o izmjeni ugovora o javno-privatnom partnerstvu objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore”.

Prenos ugovora

Član 72

Ugovor o javno-privatnom partnerstvu može se prenijeti na treće lice koje ispunjava iste uslove koje je ispunjavao privatni partner sa kojim je zaključen ugovor, odnosno koje ispunjava uslove predvidene javnim pozivom i tenderskom dokumentacijom za dodjelu ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Prenosom ugovora o javno-privatnom partnerstvu ne smije se umanjiti kvalitet i narušiti kontinuitet izvršenja ugovora.

Prenos ugovora o javno-privatnom partnerstvu može se dozvoliti u slučajevima koji su povezani sa sticanjem svojine nad privatnim partnerom nakon postupka restrukturiranja, kroz postupke spajanja postojećeg privatnog partnera sa budućim privatnim partnerom, kupovine ili drugih oblika sticanja svojine koji proizilaze iz sprovedenog postupka restrukturiranja pod uslovom iz stava 2 ovog člana.

Prenos ugovora o javno-privatnom partnerstvu može da se izvrši pod uslovom da treće lice ispunjava uslove sposobnosti određene tenderskom dokumentacijom za privatnog partnera.

U slučaju neizvršavanja obaveza privatnog partnera iz ugovora o javno-privatnom partnerstvu i dokumenata o finansiranju koji su sastavni dio tog ugovora finansijska institucija (međunarodna finansijska institucija, banka, odnosno treće lice) koja obezbjeđuje finansijska sredstva privatnom partneru sa ciljem sprovođenja ugovora o javno-privatnom partnerstvu, ima pravo na preuzimanje ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

U slučaju iz stava 5 ovog člana finansijska institucija namiruje svoje potraživanje prenosom ugovora na novog privatnog partnera.

Novi privatni partner je dužan da preuzme sva prava i obaveze prethodnog privatnog partnera.

Javni partner dužan je da u slučaju neizvršavanja ugovornih obaveza privatnog partnera obavijesti finansijsku instituciju i zahtijeva da u roku od 86 kalendarskih dana predloži novog privatnog partnera.

Odluka o prenosu ugovora

Član 73

Odluku o prenosu ugovora iz člana 72 ovog zakona donosi javni partner uz prethodno pribavljeni mišljenje Agencije i Ministarstva, koji naročito cijene ispunjavanje kriterijuma iz člana 33 ovog zakona.

Agencija i Ministarstvo su dužni da dostave mišljenje iz stava 1 ovog člana, u roku od 15 dana, od dana dostavljanja predloga odluke o prenosu ugovora o javno-privatnom partnerstvu i obrazloženja razloga za prenos ugovora.

Ugovor kojim privatni partner prenosi na treće lice svoja prava i obaveze iz ugovora o javno-privatnom partnerstvu bez odluke javnog partnera iz stava 1 ovog člana, ništav je.

Odluka o prenosu ugovora iz stava 1 ovog člana objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore”.

U postupku odlučivanja o prenosu ugovora o javno-privatnom partnerstvu iz stava 1 ovog člana, javni naručilac obrazlaže razloge za prenos ugovora iz stava 1 ovog člana polazeći od:

- 1) stepena izvršenja ugovora o javno-privatnom partnerstvu od strane privatnog partnera;
- 2) načina izmirenja eventualnih neizmirenih poreskih i drugih obaveza od strane privatnog partnera, sposobnosti daljeg izmirenja i odgovornosti za izmirenje tih obaveza u slučaju prenosa ugovora o javno-privatnom partnerstvu;
- 3) referenci lica na koje se vrši prenos ugovora o javno-privatnom partnerstvu (tehnički i finansijski uslovi, iskustvo u vršenju djelatnosti koja je predmet javno-privatnog partnerstva);
- 4) ispunjavanja uslova tenderske dokumentacije na osnovu koje je dodijeljen ugovor o javno-privatnom partnerstvu i zahtjeve za podobnost u skladu sa članom 55 ovog zakona;
- 5) uticaja prenosa ugovora o javno-privatnom partnerstvu na izmirenje obaveza iz tačke 2 ovog stava i da li se prenos ugovora vrši između povezanih lica.

Uslovi pod kojima se ugovor ne smije mijenjati

Član 74

Ako je u ugovor o javno-privatnom partnerstvu potrebno unijeti bitne izmjene javni naručilac će pokrenuti novi postupak dodjele ugovora.

Izmjena ugovora o javno-privatnom partnerstvu iz stava 1 ovog člana je bitna kada je ispunjen jedan od sljedećih uslova:

- 1) izmjenom se utvrđuju uslovi koji bi u postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu omogućili prihvatanje druge ponude, odnosno izbor drugog ponuđača;
- 2) izmjenom se mijenja ekonomski ravnoteža ugovora o javno-privatnom partnerstvu u korist privatnog partnera na način koji nije bio predviđen u ugovoru o javno-privatnom partnerstvu;
- 3) mijenja se privatni partner, osim u slučajevima iz čl.72 i 73 ovog zakona;
- 4) izmjena znatno proširuje predmet javno-privatnog partnerstva radi uključivanja robe, radova ili usluga koji nisu bili uključeni u ugovor o javno-privatno partnerstvu.

Produženje ugovora o javno-privatnom partnerstvu radi pružanja javne usluge

Član 75

Javni naručilac je dužan da, radi obezbjeđenja neprekidnog obavljanja djelatnosti od javnog interesa koja je predmet javno-privatnog partnerstva, najmanje šest mjeseci prije isteka perioda na koji je ugovor o javno-privatnom partnerstvu zaključen, pokrene postupak za dodjelu ugovora o javno-privatnom partnerstvu za isti predmet, u skladu sa ovim zakonom.

Ako postupak dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu u roku iz stava 1 ovog člana ne bude okončan, javni partner može produžiti ugovor o javno-privatnom partnerstvu na period do šest mjeseci, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) usluga koja se pruža na osnovu javno-privatnog partnerstva je nezamjenljiv uslov života i rada krajnjih korisnika;
- 2) prekid u pružanju javne usluge koja se pruža na osnovu javno-privatnog partnerstva bi ugrozio zakonom zagarantovana prava korisnika te usluge;
- 3) privatni partner prihvata prava i obaveze koje proizilaze iz tog produženja ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Prestanak ugovora o javno-privatnom partnerstvu

Član 76

Ugovor o javno-privatnom partnerstvu prestaje:

- 1) istekom roka na koji je zaključen;
- 2) raskidom radi zaštite javnog interesa;

- 3) sporazumnim raskidom;
- 4) jednostranim raskidom;
- 5) na osnovu sudske odluke;
- 6) u slučajevima određenim ugovorom;
- 7) u slučajevima određenim zakonom.

Raskid ugovora

Član 77

Ugovor o javno-privatnom partnerstvu raskida se upućivanjem obavještenja o raskidu ako:

- 1) je privatni partner u trenutku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu bio nepodoban u skladu sa članom 54 stav 1 ovog zakona, iz kog razloga je trebao da bude isključen iz postupka dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu;
- 2) privatni partner ne može da izvršava svoje obaveze zbog insolventnosti, čime se ugrožava kontinuitet izvršavanja ugovora;
- 3) je pokrenut stečajni postupak ili postupak likvidacije nad pravnim licem sa kojim je zaključen ugovor o javno-privantom partnerstvu, osim u slučaju postojanja konzorcijuma ako ostali članovi konzorcijuma solidarno preuzmu obaveze koje proizilaze iz ugovora o javno-privantom partnerstvu;
- 4) privatni partner ne obezbijedi finansiranje projekta u skladu sa ugovorom o javno-privatnom partnerstvu;
- 5) su izvršene izmjene ugovora o javno-privatnom partnerstvu iz člana 75 ovog zakona;
- 6) finansijska institucija ne predloži novog privatnog partnera iz člana 73 ovog zakona;
- 7) privatni partner izvrši prenos svojih prava i obaveza iz ugovora o javno-privatnom partnerstvu na treće lice suprotno čl. 72 i 73 ovog zakona;
- 8) promijeni sjedište, status ili vlasničku strukturu privrednog društva, dijela stranog društva ili drugog pravnog lica na teritoriji Crne Gore iz člana 43 ovog zakona bez prethodne saglasnosti javnog partnera;
- 9) javni partner donese odluku o raskidu ugovora radi zaštite javnog interesa;
- 10) u drugim slučajevima utvrđenim ugovorom o javno-privatnom partnerstvu.

Raskid ugovora o javno-privatnom partnerstvu nakon pisanog upozorenja

Član 78

Javni partner može da raskine ugovor o javno-privatnom partnerstvu ako privatni partner:

- 1) nije platio naknadu utvrđenu ugovorom i zakonom;
- 2) ne obavlja javne radove i/ili ne pruža javne usluge u skladu sa rokovima i standardima kvaliteta utvrđenim ugovorom o javno-privatnom partnerstvu i zakonom i propisima kojima se uređuje predmet javno-privatnog partnerstva;
- 3) ne sprovodi mjere zaštite životne sredine i kulturnih dobara;
- 4) u ponudi da netačne podatke na osnovu kojih je utvrđena njegova podobnost za učešće u postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu;
- 5) ne dostavi sredstvo obezbjeđenja u skladu sa članom 69 ovog zakona;
- 6) krši odredbe ovog zakona i zakona koji se primjenjuju u postupku izvršenja; ili
- 7) u slučaju više sile ili vanrednog događaja kojim je onemogućeno trajno izvršenje ugovora o javno-privatnom partnerstvu u skladu sa članom 87 stav 2 ovog zakona;
- 8) ne izvršava obaveze utvrđene ugovorom o javno-privatnom partnerstvu.

Javni partner dužan je da prije raskida ugovora o javno-privatnom partnerstvu u skladu sa stavom 1 ovog člana, pisanim putem upozori privatnog partnera i finansijsku instituciju koja

obезбеђује финансирање уговора о јавно-приватном партнерству и одреди примјерен рок приватном партнеру за откљањање разлога за једнострани раскид уговора.

Ako приватни партнер не отклони разлоге за раскид уговора о јавно-приватном партнерству у roku iz stava 2 ovog člana, јавни партнер ће донijeti odluku o raskidu уговора o јавно-приватном партнерству.

U slučaju истека или раскида уговора u складу са одредбама ovог закона, приватни партнер je dužan da izvrši своје финансиjske obaveze, rekultivaciju i sanaciju površina kao i druge obaveze koje su nastale prije истека ili раскида уговора o јавно-приватном партнерству.

Podugovaranje

Član 79

Radi реализације уговора o јавно-приватном партнерству, приватни партнер može izvršenje određenih помоćnih poslova koji služe обављању djelatnosti koja je predmet јавно-приватног партнерства да повjeri trećim licima.

Privatni partner može da zaključi уговор sa podizvođačem, односно podugovaračem koji испуњава uslove ekonomsko-finansijske i tehničko-funkcionalne sposobljenosti za izvršavanje obaveza utvrđenih tim уговором, u складу са уговором o јавно-приватним партнерством, ako je ta mogućnost predviđena одобреним пројектом јавно-приватног партнерства, tendersком документацијом, односно уговором o јавно-приватном партнерству.

Privatni partner je solidarno odgovoran за izvršenje уговорних обавеза podizvođača, односно podugovarača iz stava 2 ovog člana, osim ako уговором nije drugačije određeno.

Mogućnost i uslovi promjene podugovarača iz stava 2 ovog člana se uređuju уговором o јавно-приватном партнерству.

Prihod od naknade koju ostvari podizvođač, односно podugovarač uračunava se u ukupan prihod приватног партнера као naknada за korišćenje predmeta уговора o јавно-приватном партнерству из člana 86 ovog закона.

Уговор sa podizvođačem, односно podugovaračem ne može se zaključiti na rok duži od roka na koji je zaključen уговор o јавно-приватном партнерству.

Rješavanje sporova

Član 80

Sporove koji nastanu po osnovu уговора o јавно-приватном партнерству rješava nadležni sud u Crnoj Gori, ako уговором o јавно-приватном партнерству nije predviđeno drugačije.

Eventualni sporovi koji nastanu na osnovu ili u vezi sa уговором o јавно-приватном партнерству, mogu se rješiti i pred domaćom ili stranom arbitražom, koja je predviđena уговором o јавно-приватном партнерству.U postupcima iz st. 1 i 2 ovog člana mjerodavno pravo je pravo Crne Gore.

VI. IMOVINSKI ODNOŠI

Pravo svojine i upravljanje imovinom

Član 81

Objekti, uređaji i postrojenja izgrađeni u складу са уговором o јавно-приватном партнерству, uključujući i uvećanu vrijednost objekta u državnoj su svojini, ako уговором o јавно-приватном партнерству u складу са законом nije drugačije utvrđeno.

Privatni partner dužan je da objekat, uređaje i postrojenja iz stava 1 ovog člana kao i sve druge predmete јавно-приватног партнерства koji su u državnoj svojini prestankom уговора preda bez tereta i ograničenja u stanju koje obezbeđuje njihovo nesmetano korišćenje i funkcionisanje.

Ako je država vlasnik nepokretne imovine koja je potrebna za izvršenje ugovora o javno-privatnom partnerstvu, javni partner je dužan da obezbijedi korišćenje te imovine, u skladu sa zakonom i ugovorom o javnom-privatnom partnerstvu.

Ako je za realizaciju predmeta javno-privatnog partnerstva potrebno stići pravo na korišćenje prirodnih bogatstava, dobara u opštoj upotrebi ili drugih dobara od opštег interesa u državnoj svojini, u skladu sa posebnim zakonom, međusobna prava i obaveze javnog i privatnog partnera uređuju se ugovorom o javno-privatnom partnerstvu u skladu sa ovim zakonom.

Ako ugovorom o javno-privatnom partnerstvu nije drugačije određeno, svako ulaganje privatnog partnera u javnu infrastrukturu i objekte, odnosno uređaje i postrojenja u državnoj svojini, koji su nastali sprovođenjem ugovora o javno-privatnom partnerstvu je u državnoj imovini.

Eksproprijacija

Član 82

Ako je za realizaciju ugovora o javno-privatnom partnerstvu potrebno izvršiti eksproprijaciju nepokretnosti, odnosno uređenje građevinskog zemljišta, troškovi, način i rokovi plaćanja naknade za eksproprijaciju nepokretnosti, odnosno uređenja građevinskog zemljišta, utvrđuju se i sprovode u skladu sa zakonom.

Zabilježba ugovora o javno-privatnom partnerstvu na nepokretnosti

Član 83

Na nepokretnosti koja je predmet ugovora o javno-privatnom partnerstvu upisuje se zabilježba ugovora, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upis prava na nepokretnostima.

Otkrića

Član 84

Otkriće na lokaciji na kojoj se vrši aktivnost u svrhu realizacije ugovora o javno-privatnom partnerstvu koje ima istorijsku, kulturnu ili prirodnu vrijednost smatra se državnom imovinom i privatni partner je dužan da o tom otkriću, bez odlaganja, obavijesti organ nadležan za poslove zaštite istorijskih, kulturnih i prirodnih vrijednosti.

Ako aktivnosti u svrhu realizacije ugovora o javno-privatnom partnerstvu mogu da ugroze otkrivene predmete koji imaju istorijsku, kulturnu ili prirodnu vrijednost, privatni partner je dužan da bez odlaganja prekine ili ograniči te aktivnosti i o tome obavijesti organ nadležan za poslove zaštite istorijskih, kulturnih i prirodnih vrijednosti.

Nadležni organ iz st. 1 i 2 ovog člana, dužan je da najkasnije u roku od osam dana od dana dobijanja obavještenja, da uputstvo privatnom partneru o postupanju sa otkrićem iz stava 1 ovog člana, odnosno o potrebi prekidanja ili ograničavanja aktivnosti u svrhu realizacije ugovora o javno-privatnom partnerstvu na lokaciji otkrića.

U slučaju prekida aktivnosti iz st. 2 i 3 ovog člana, rokovi utvrđeni ugovorom o javno-privatnom partnerstvu ne teku.

Troškovi osiguranja

Član 85

Privatni partner dužan je da javnom naručiocu dostavi dokaz o osiguranju od rizika (polisu osiguranja) za period trajanja ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Osiguranje iz stava 1 ovog člana se vrši naročito za:

1) gubitak ili štetu na uređajima, opremi i drugoj imovini iz ugovora o javno-privatnom partnerstvu;

2) eventualna zagađenja životne sredine u vezi sa pravima i obavezama iz ugovora o javno-privatnom partnerstvu;

3) gubitak ili oštećenje imovine ili povrede koje pretrpe treća lica u vezi sa pravima i obavezama iz ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Troškovi osiguranja iz stava 1 ovog člana, padaju na teret privatnog partnera.

Dokaz o osiguranju iz stava 1 ovog člana, sastavni je dio ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Naknada

Član 86

Privatni partner je dužan da plaća koncesionu naknadu, odnosno drugu naknadu u skladu sa zakonom u visini i na način određen ugovorom o javno-privatnom partnerstvu.

Visina i način plaćanja naknade iz stava 1 ovog člana utvrđuje se zavisno od predmeta ugovora o javno-privatnom partnerstvu, procijenjene vrijednosti, roka trajanja ugovora, rizicima i troškovima koje privatni partner preuzima i očekivanoj dobiti.

Visina i način plaćanja naknade koju plaća javni partner privatnom partneru utvrđuje se u skladu sa tenderskom dokumentacijom ugovorom o javno-privatnom partnerstvu.

Ugovorom o javno-privatnom partnerstvu može da se utvrdi varijabilni iznos naknade u zavisnosti od predmeta javno-privatnog partnerstva, metodologije obračuna i plaćanja u određenom vremenskom periodu u toku trajanja ugovora.

Koncesione naknade i naknade po osnovu drugih vrsta javno-privatnog partnerstva prihod su budžeta Crne Gore, odnosno lokalne samouprave na osnovu ugovora o javno-privatnom partnerstvu u kojima je javni partner lokalna samouprava.

Mirovanje prava i obaveza iz ugovora

Član 87

U slučaju više sile ili vanrednog događaja kojim je onemogućeno izvršenje ugovora o javno-privatnom partnerstvu u ograničenom periodu, koji se nije mogao predvidjeti u vrijeme zaključenja ugovora o javno-privatnom partnerstvu, privremeno miruju prava i obaveze iz ugovora o javno-privatnom partnerstvu do prestanka dejstva više sile, odnosno vanrednog događaja.

U slučaju više sile ili vanrednog događaja kojim je trajno onemogućeno izvršenje ugovora o javno-privatnom partnerstvu, stiču se uslovi za raskid ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

O mirovanju prava i obaveza iz ugovora o javno-privatnom partnerstvu odlučuje javni partner, po pribavljenom mišljenju javnog naručioca, na osnovu pisanih zahtjeva privatnog partnera koji se podnosi najkasnije 15 dana, od dana nastupanja okolnosti iz stava 1 ovog člana.

Odluka o mirovanju prava i obaveza iz ugovora o javno-privatnom partnerstvu se ne odnosi na potraživanja javnog partnera dospjela prije nastupanja više sile, odnosno vanrednog događaja.

Revitalizacija i rekultivacija

Član 88

Privatni partner je obavezan da izvrši revitalizaciju, odnosno rekultivaciju površina i objekata degradiranih obavljanjem djelatnosti koja je predmet javno-privatnog partnerstva, u rokovima, obimu i na način utvrđenim zakonom i/ili ugovorom o javno-privatnom partnerstvu.

Ako privatni partner ne izvrši revitalizaciju, odnosno rekultivaciju iz stava 1 ovog člana, javni partner ili javni naručilac može angažovati lice koje će u ime javnog partnera i za račun privatnog partnera izvršiti revitalizaciju i rekultivaciju površina i objekata degradiranih obavljanjem djelatnosti koja je predmet javno-privatnog partnerstva.

U slučaju angažovanja lica iz stava 2 ovog člana, privatni partner je dužan da snosi sve stvarne i povezane troškove angažovanih lica i javnog partnera.

VII. EVIDENCIJA, REGISTAR I PRAĆENJE REALIZACIJE UGOVORA O JAVNO-PRIVATNOM PARTNERSTVU

Evidencija zaključenih ugovora

Član 89

Evidenciju o zaključenim ugovorima o javno-privatnom partnerstvu iz svoje nadležnosti, vodi javni naručilac.

Primjerak zaključenog ugovora o javno-privatnom partnerstvu sa pratećom dokumentacijom javni naručilac iz stava 1 ovog člana dostavlja Agenciji u roku od 15 dana, od dana zaključivanja.

Javni naručilac dužan je da trajno čuva dokumentaciju koja se odnosi na određeni projekat javno-privatnog partnerstva, u skladu sa propisima kojima se uređuje čuvanje arhivske građe.

Sadržaj i način vođenja Registra ugovora

Član 90

Ugovori o javno-privatnom partnerstvu i dokumentacija koja čini sastavni dio tih ugovora unose se u registar ugovora.

Registar ugovora se vodi u elektronском obliku.

Registar ugovora objavljuje se na internet stranici Agencije.

Sadržaj registra ugovora utvrđuje Agencija.

Praćenje izvršavanja ugovora

Član 91

Status i dinamiku izvršavanja ugovora o javno-privatnom partnerstvu prate javni naručilac za ugovore iz svoje nadležnosti i Agencija.

Javni naručilac je dužan da do 15. u prvom mjesecu nakon isteka polugodišta, dostavi Agenciji izvještaj o realizaciji ugovora o javno-privatnom partnerstvu za prethodno polugodište, koji naročito sadrži podatke:

- 1) o plaćanju naknade iz člana 86 ovog zakona;
- 2) iz kontrole rada privatnog partnera;
- 3) o poslovanju privatnog partnera, odnosno društva posebne namjene, ako je osnovano;
- 4) o izvršavanju ugovora sa podugovaračima, odnosno podizvođačima koje je zaključio privatni partner, na osnovu ugovora o javno-privatnom partnerstvu, i
- 5) druge bitne podatke o izvršenju ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Izvještaj iz stava 2 ovog člana dostavlja se na obrascu koji utvrđuje Agencija.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, javni naručilac je dužan da podatke o realizaciji određenog ugovora o javno-privatnom partnerstvu dostavi na zahtjev Agencije u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva.

U slučaju raskida ugovora o javno-privatnom partnerstvu javni naručilac je dužan da bez odlaganja, a najkasnije u roku od sedam dana od dana raskida, Agenciji dostavi obavještenje o raskidu ugovora.

Agencija podnosi Vladi polugodišnji izvještaj o izvršenju obaveza iz ugovora o javno-privatnom partnerstvu sa podacima u skladu sa stavom 2 ovog člana.

Kontrola naplate naknade

Član 92

Kontrolu naplate koncesione i druge naknade iz ugovora o javno-privatnom partnerstvu vrši organ uprave nadležan za naplatu javnih prihoda.

Izvještaj o kontroli naplate naknade iz stava 1 ovog člana organ uprave nadležan za naplatu javnih prihoda dostavlja javnom naručiocu kvartalno u roku od sedam dana od dana isteka kvartala za koji se podnosi izvještaj.

Upis u evidenciju nepokretnosti

Član 93

Javni naručilac je dužan da ugovor o javno-privatnom partnerstvu koji obuhvata korišćenje nepokretnosti u državnoj svojini dostavi organu uprave nadležnom za poslove kataстра radi upisa zabilježbe tereta u katastru nepokretnosti, odnosno drugoj odgovarajućoj evidenciji u roku od 15 dana, od dana zaključivanja ugovora.

VIII. NADZOR

Organi koji vrše nadzor

Član 94

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, drugih propisa i akata donijetih na osnovu ovog zakona, vrši Ministarstvo.

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši organ uprave nadležan za inspeksijske poslove.

IX. KAZNENE ODREDBE

Prekršaji

Član 95

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) obavlja djelatnosti koje nemaju za cilj realizaciju projekta javno-privatnog partnerstva za koje je osnovano (član 43 stav 3);

2) odluku o prenosu ugovora o javno-privatnom partnerstvu iz člana 72 ovog zakona doneše bez saglasnosti javnog partnera i bez prethodno pribavljenog mišljenja Agencije i Ministarstva (član 73 stav 1);

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 250 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tačka 2 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 50 eura do 2.000 eura.

Član 96

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) ne sprovede pripremne radnje radi odobravanja projekta javno-privatnog partnerstva i zaključivanja ugovora u skladu sa ovim zakonom (član 27 stav 1);

- 2) ne objavi javni poziv za dodjelu ugovora o javno-privatnom partnerstvu na način propisan članom 49 stav 1 ovog zakona;
- 3) objavi podatke koje je ponuđač označio u ponudi kao tajne (član 50 stav 1);
- 4) ne isključi ponuđača iz postupka dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu ako je odgovorno lice ponuđača pravosnažno osuđeno za neko od krivičnih djela iz člana 54 stav 1 ovog zakona;
- 5) ne isključi ponuđača iz postupka dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu koji nije izmirio sve dospjele obaveze po osnovu poreza ili doprinosa u skladu sa zakonom (član 54 stav 3);
- 6) ne isključi iz učešća u postupku dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu ponuđača u slučajevima iz člana 54 stav 4 ovog zakona;
- 7) dostavi javnom partneru predlog odluke i ugovora iz člana 63 stav 1 ovog zakona sa zapisnikom i izvještajem o vrednovanju sa utvrđenom rang listom ponuđača iz člana 61 stav 3 ovog zakona, bez prethodno pribavljenog mišljenja Agencije, Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa i Ministarstva (član 63 stav 5);
- 8) ne objavi odluku o dodjeli ugovora o javno-privatnom partnerstvu na internet stranici Agencije najkasnije u roku od sedam dana od dana objavljivanja odluke o dodjeli ugovora o javno-privatnom partnerstvu u skladu sa članom 64 stav 4 ovog zakona (član 65 stav 2);
- 9) dostavi javnom partneru predlog izmjena ugovora o javno-privatnom partnerstvu bez prethodno pribavljenog mišljenja Agencije i Ministarstva (član 71 stav 7);
- 10) ne dostavi Agenciji primjerak zaključenog ugovora o javno-privatnom partnerstvu sa pratećom dokumentacijom u roku od 15 dana od dana zaključivanja istog (član 89 stav 2);
- 11) do 15. u prvom mjesecu nakon isteka polugodišta, ne dostavi Agenciji izvještaj o realizaciji ugovora o javno-privatnom partnerstvu za prethodno polugodište (član 91 stav 2);
- 12) na zahtjev Agencije ne dostavi podatke o realizaciji određenog ugovora o javno-privatnom partnerstvu u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva (član 91 stav 4);
- 13) ne dostavi organu uprave nadležnom za poslove kataстра ugovor o javno-privatnom partnerstvu koji obuhvata korišćenje nepokretnosti u državnoj svojini, radi upisa zabilježbe tereta u katastru nepokretnosti, odnosno drugoj odgovarajućoj evidenciji u roku od 15 dana od dana zaključivanja ugovora (član 93).

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne samouprave i pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 250 eura do 2.000 eura.

Član 97

Novčanom kaznom u iznosu od 250 eura do 2.000 eura kazniće se odgovorno lice u organu državne uprave, ako:

- 1) organ uprave nadležan za naplatu javnih prihoda ne vrši kontrolu naplate koncesione i druge naknade iz ugovora o javno-privatnom partnerstvu (član 92 stav 1);
- 2) organ uprave nadležan za naplatu javnih prihoda ne dostavi javnom naručiocu izvještaj o kontroli naplate koncesione i druge naknade iz ugovora o javno-privatnom partnerstvu kvartalno, u roku od sedam dana od dana isteka kvartala za koji se podnosi izvještaj (član 92).

Član 98

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 5.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) u roku od sedam dana od dana odobravanja ne upiše u Registar projekata Predlog projekta javno-privatnog partnerstva odobrenog u skladu sa članom 33 ovog zakona (član 34 stav 1);
- 2) ugovor o javno-privatnom partnerstvu ne upiše u Registar ugovora u roku od osam dana od dana zaključivanja istog ugovora (član 65 stav 3);

3) u roku od 15 dana od dana zaključivanja aneksa ugovora, ne dostavi Agenciji obavještenje sa izmjenom ugovora o javno-privatnom partnerstvu radi objavljivanja na internet stranici Agencije i upisa u Registar ugovora (član 71 stav 9).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 250 eura do 2.000 eura.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Započeti postupci i zaključeni ugovori

Član 99

Postupci dodjele koncesija radi pružanja usluga od javnog interesa, izvođenja javnih radova, rekonstrukcije, izgradnje, odnosno održavanja javne infrastrukture u oblastima iz člana 13 ovog zakona koji su započeti do dana početka primjene ovog zakona okončaće se u skladu sa propisima po kojima su započeti.

Ugovori za pružanje usluga od javnog interesa, izvođenje javnih radova, rekonstrukciju, izgradnju i održavanje javne infrastrukture zaključeni do dana početka primjene ovog zakona u oblastima iz člana 13 ovog zakona, ostaju na snazi do isteka roka na koji su zaključeni.

Na ugovore iz st. 1 i 2 ovog člana primjenjuju se odredbe čl. 71 do 74 i član 91 ovog zakona.

Rok za imenovanje Savjeta

Član 100

Vlada će imenovati Savjet u roku od 20 dana, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Direktor Agencije imenovaće se u roku od 60 dana, od dana imenovanja Savjeta.

Do imenovanja direktora Agencije u skladu sa ovim zakonom Vlada će odrediti vršioca dužnosti direktora Agencije.

Prestanak rada

Član 101

Sekretarijat za razvojne projekte i Agencija Crne Gore za promociju stranih investicija prestaju sa radom u roku od 60 dana, od dana imenovanja Savjeta.

Rok za preuzimanje poslova i zaposlenih

Član 102

Agencija će u roku od 60 dana, od dana imenovanja Savjeta preuzeti poslove, sredstva, obaveze, dokumentaciju i zaposlene Sekretarijata za razvojne projekte, Agencije Crne Gore za promociju stranih investicija, kao i administrativno-tehničke službe Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte.

Zaposleni iz stava 1 ovog člana koji ne budu raspoređeni u skladu sa aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije, ostvaruju prava i obaveze zaposlenog za čijim radom je prestala potreba, u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

Rok za dostavljanje ugovora

Član 103

Javni naručioci dužni su da, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona dostave Agenciji važeće ugovore iz člana 99 stav 2 ovog zakona, sa pratećom dokumentacijom radi upisa u registar ugovora u skladu sa ovim zakonom.

Agencija je dužna da ugovore iz stava 1 ovog člana ako ispunjavaju uslove iz člana 2 ovog zakona upiše u Registar ugovora u roku od 60 dana od dana isteka roka za njihovo dostavljanje.

Rok za uspostavljanje registra

Član 104

Registar projekata i registar ugovora Agencija je dužna da uspostavi u roku od šest mjeseci, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za uspostavljanje evidencije

Član 105

Evidenciju ugovora iz člana 89 ovog zakona javni naručiocu su dužni da uspostave u roku od 60 dana od dana početka primjene ovog zakona.

Rok za donošenje propisa

Član 106

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su se primjenjivali do dana početka primjene ovog zakona.

Prestanak važenja

Član 107

Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o učešću privatnog sektora u vršenju javnih usluga („Službeni list RCG“, broj 30/02).

U roku od 60 dana od dana imenovanja direktora Agencije prestaju da važe odredbe čl. 15 do 25 i člana 26 stav 1 Zakona o stranim investicijama („Službeni list CG“, br. 18/11 i 45/14), odredbe člana 2 stav 1 al. 6, 16 i 17 u dijelu koordinacije i usmjeravanja procesa saradnje sa međunarodnim finansijskim institucijama i potencijalnim partnerima i investitorima, i član 8 Odluke o djelokrugu rada i sastavu Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte („Službeni list CG“, br. 83/09 i 4/11).

Stupanje na snagu

Član 108

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se nakon isteka šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Broj: 05/19-3/8

EPA 827 XXVI

Podgorica, 17. decembar 2019. godine

Skupština Crne Gore 26. saziva
Predsjednik,
Ivan Brajović, s.r.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
SPRJEČAVANJU PRANJA NOVCA I
FINANSIRANJU TERORIZMA

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranju terorizma, koji je donijela Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2019. godini, dana 17. decembra 2019. godine.

Broj: 01-2214/2

Podgorica, 23. decembar 2019. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2019. godini, dana 17. decembra 2019. godine, donijela je

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SPRJEČAVANJU PRANJA NOVCA I
FINANSIRANJA TERORIZMA

Član 1

U Zakonu o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma („Službeni list CG”, br. 33/14 i 44/18) na kraju člana 1 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „kao i poslovi, ovlašćenja i način rada organizacione jedinice organa uprave nadležnog za policijske poslove koja vrši poslove koji se odnose na sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma (u daljem tekstu: finansijsko-obavještajna jedinica) i druga pitanja od značaja za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma.”

Član 2

U članu 5a stav 5 riječi: „organ uprave nadležan za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma (u daljem tekstu: organ uprave)” zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajna jedinica”.

Član 3

U članu 5b stav 1 i članu 67 riječi: „Organ uprave je dužan” zamjenjuju se riječima: „Finansijsko-obavještajna jedinica je dužna”.

Član 4

U članu 6, članu 7b stav 2, članu 12, članu 32a stav 3, članu 35 stav 3, članu 35a stav 4, članu 37 stav 3, članu 42 st. 2 i 4, članu 43 st. 3 i 5, članu 44, članu 45 stav 1, članu 46 stav 3, čl. 51 i 52, članu 54 stav 2, članu 59 st. 1 i 2, članu 63 st. 1, 2 i 3, čl. 65, 68, 71, 73 i 74, članu 75 st. 1 i 2, čl. 76 i 77, članu 81 stav 2, članu 84, članu 89 st. 1, 3 i 4, članu 90, članu 97 st. 1,

2 i 3 i u članu 98 riječi: „organ uprave” u različitom padežu zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajna jedinica” u odgovarajućem padežu.

Član 5

U članu 7 stav 3 riječi: „organ državne uprave nadležan za poslove finansija” zamjenjuju se riječima: „organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove”.

U stavu 7 riječi: „organ uprave” zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajna jedinica”.

Član 6

U članu 9 stav 5 riječi: „tačka 5” zamjenjuju se riječima: „tačka 4”.

Član 7

U članu 9a stav 1 riječi: „iznad 1.000 eura” zamjenjuju se riječima: „od 1.000 eura ili više”.

Član 8

U članu 21a stav 2 tačka 2 riječi: „nadzorni organi” zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajna jedinica, nadzorni organi”.

Član 9

U članu 21b stav 2 alineja 2 poslije riječi: „poreskog registra,” dodaju se riječi: „finansijsko-obavještajnoj jedinici i”.

Član 10

U članu 21c stav 5 riječi: „organu uprave” zamjenjuju se riječima: „Poreskoj upravi – CRPS”.

U stavu 6 riječi: „organ uprave” zamjenjuju se riječima: „rješenjem finansijsko-obavještajna jedinica”.

St. 7 i 8 mijenjaju se i glase:

„(7) Kad finansijsko-obavještajna jedinica utvrdi pravni interes iz stava 3 ovog člana, Poreska uprava će na osnovu rješenja iz stava 6 ovog člana podnosiocu zahtjeva dozvoliti pristup podacima o stvarnom vlasniku iz člana 21b stav 1 tačka 2 ovog zakona.

(8) Protiv rješenja iz stava 6 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.”

U stavu 9 riječi: „Organ uprave” zamjenjuju se riječima: „Poreska uprava”.

Član 11

U članu 23 stav 1 riječi: „ako je klijent” zamjenjuju se riječima: „ako je to lice”.

U stavu 4 riječi: „organ uprave” zamjenjuju se riječima: “finansijsko-obavještajna jedinica”.

Član 12

U članu 26 stav 1 riječi: „tač. 1 do 8 i 14 do 16” zamjenjuju se riječima: „tač. 1 do 8 i tačka 14”.

U stavu 2 riječi: „tač. 1 do 5 i 8 do 16” zamjenjuju se riječima: „tač. 1 do 5 i tačka 8”.

U stavu 3 riječi: „tač. 8 do 12 i tač. 14, 15 i 16” zamjenjuju se riječima: „tač. 8 do 11 i tač. 14 i 15”.

Član 13

U članu 30 stav 1 tačka 2 riječi: „zaključivanja poslovnog odnosa ili sprovodenja transakcija iz člana 9 stav 1 tačka 2“ zamjenjuju se riječima: „prilikom zaključivanja poslovnog odnosa ili sprovodenja transakcija iz člana 9 stav 1 tač. 2 do 6“.

Poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi:

„2a) kad je stranka ili stvarni vlasnik stranke domaće ili strano politički eksponirano lice, u smislu člana 32 st. 1 i 2 ovog zakona;“.

U stavu 2 poslije riječi „koje” dodaje se riječ „ne”, a riječi: „organ uprave” zamjenjuju se rijećima: „finansijsko-obavještajna jedinica”.

Član 14

U članu 32 stav 1 tačka 3 riječi: „starješina organa uprave i pomoćnik starješine” zamjenjuju se rijećima: „rukovodilac finansijsko-obavještajne jedinice”.

U stavu 7 riječi: „organ uprave” zamjenjuju se rijećima: „Agencija za sprječavanje korupcije”.

Član 15

Član 41 mijenja se i glasi:

„Obveznik je dužan da finansijsko-obavještajnoj jedinici dostavi izvještaj koji sadrži tačne i potpune podatke iz člana 79 tač. 1 do 4 i tač. 8 do 11 ovog zakona o svakoj gotovinskoj transakciji u iznosu od najmanje 15.000 eura, bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri radna dana od dana izvršene transakcije.

Obveznik je dužan da zadrži od izvršenja sumnjive transakcije (bez obzira na iznos) do donošenja odluke o privremenoj obustavi transkacija iz člana 61 ovog zakona, da finansijsko-obavještajnu jedinicu, bez odlaganja, obavijesti o sumnjivim transakcijama i dostavi joj podatke iz člana 79 ovog zakona.

Obveznik je dužan da, bez odlaganja, finansijsko-obavještanoj jedinici dostavi podatke iz člana 79 ovog zakona u vezi sa sredstvima za koja zna ili sumnja da predstavljaju imovinsku korist ostvarenu kriminalnom djelatnošću ili su povezana sa finansiranjem terorizma.

Obveznik je dužan da podatke iz stava 2 ovog člana dostavi finansijsko-obavještajnoj jedinici prije izvršenja transakcija i navede rok u kojem transakcije treba da se izvrše.

Podatke iz st. 2 i 3 ovog člana obveznik može finansijsko-obavještajnoj jedinici saopštiti preko telefona, ali je dužan da te podatke dostavi u pisanim obliku, najkasnije sljedećeg radnog dana od dana saopštavanja.

Ako obveznik zbog prirode transakcija ili drugih opravdanih razloga ne može da postupi u skladu sa stavom 2 ovog člana, dužan je da finansijsko-obavještajnoj jedinici dostavi, bez odlaganja, izvještaj koji sadrži podatke iz člana 79 ovog zakona, čim bude u mogućnosti i nakon izvršenih transakcija, odnosno čim utvrdi da se radi o sumnjivim transakcijama.

U izvještaju iz stava 6 ovog člana obveznik je dužan da navede razloge za odstupanje od stava 4 ovog člana.

Odredbe st. 2 i 5 ovog člana primjenjuju se i na pokušaj izvršenja transakcija.

Bliži način i uslove dostavljanja podataka iz st. 1 do 7 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 16

Naziv poglavљa V mijenja se i glasi: „**V. POSLOVI, OVLAŠĆENJA I NAČIN RADA FINANSIJSKO-OBAVJEŠTAJNE JEDINICE**”.

Član 17

Član 55 mijenja se i glasi:

„Nezavisnost i samostalnost u vršenju poslova i primjeni ovlašćenja

Član 55

Finansijsko-obavještajna jedinica je operativno nezavisna u vršenju svojih poslova.

Finansijsko-obavještajna jedinica je nezavisna u primjeni ovlašćenja prilikom vršenja poslova utvrđenih ovim zakonom i samostalna u donošenju odluka u odnosu na prijem, prikupljanje, čuvanje, analiziranje i dostavljanje podataka, obavještenja, informacija i dokumentacije i dostavljanju rezultata strateških i operativnih analiza o sumnjivim transakcijama nadležnim organima i stranim finansijsko-obavještajnim službama u cilju sprječavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma, u skladu sa ovim zakonom.

Poslove, odnosno ovlašćenja iz stava 2 ovog člana vrše, odnosno primjenjuju službenici finansijsko-obavještajne jedinice.

Finansijsko-obavještajna jedinica, najmanje jednom godišnje, podnosi Vladi izvještaj o svom radu i stanju u oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna uprava.

Dostavljanje podataka, obavještenja, informacija i dokumentacije finansijsko-obavještajnoj jedinici u skladu sa ovim zakonom vrši se bez naknade.”

Član 18

Poslije člana 55 dodaju se tri nova člana koji glase:

„Rukovodilac finansijsko-obavještajne jedinice

Član 55a

Za rukovodioca finansijsko-obavještajne jedinice može biti postavljeno lice koje ispunjava uslove za pomoćnika direktora organa uprave nadležnog za policijske poslove, u skladu sa zakonom kojim se uređuju unutrašnji poslovi.

Rukovodioca iz stava 1 ovog člana, na osnovu javnog konkursa, imenuje Vlada, na predlog direktora organa uprave nadležnog za policijske poslove.

Predlog za imenovanje rukovodioca iz stava 1 ovog člana Vlada dostavlja Skupštini Crne Gore, radi davanja mišljenja.

Skupština Crne Gore daje mišljenje iz stava 3 ovog člana na predlog nadležnog odbora.

Zasnivanje radnog odnosa i uslovi za zapošljavanje

Član 55b

Rukovodilac finansijsko-obavještajne jedinice učestvuje u postupku izbora kandidata prilikom zasnivanja radnog odnosa u finansijsko-obavještajnoj jedinici, koji se sprovodi u skladu sa propisima o državnim službenicima i namještencima.

Zaposleni u finansijsko-obavještajnoj jedinici moraju da ispunjavaju uslove propisane zakonom kojim se uređuju unutrašnji poslovi i aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji organa uprave nadležnog za policijske poslove.

Rješenje o zasnivanju radnog odnosa službenika u finansijsko-obavještajnoj jedinici donosi direktor organa uprave nadležnog za policijske poslove, na predlog rukovodioca finansijsko-obavještajne jedinice.

Službenik u finansijsko-obavještajnoj jedinici ne može se rasporediti na drugo radno mjesto ili druge poslove u organu uprave nadležnom za policijske poslove, bez saglasnosti rukovodioca finansijsko-obavještajne jedinice.

Raspolaganje budžetom finansijsko-obavještajne jedinice

Član 55c

Sredstvima koja su organu uprave nadležnom za policijske poslove budžetom opredijeljena za rad finansijsko-obavještajne jedinice samostalno raspolaže rukovodilac finansijsko-obavještajne jedinice po instrukcijama koje donosi direktor organa uprave nadležnog za policijske poslove, u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izvršenje budžeta i fiskalna odgovornost.”

Član 19

U nazivu člana 56 riječi: „organu uprave” zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajne jedinice”.

U stavu 1 riječi: „Organ uprave je ovlašćen” zamjenjuju se riječima: „Finansijsko-obavještajna jedinica je ovlašćena”, a u tački 7 riječi: „organu uprave” zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajnoj jedinici”.

Član 20

U članu 58 stav 1 riječi: „organ uprave” zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajna jedinica”.

U stavu 2 riječi: „organ uprave je dužan” zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajna jedinica je dužna”.

U st. 3 do 8 riječi: „organ uprave” u različitom padežu zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajna jedinica” u odgovarajućem padežu.

Član 21

U članu 60 stav 1 riječi: „organ uprave” zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajna jedinica”.

U stavu 2 riječi: „Organ uprave je dužan”, zamjenjuju se riječima: „Finansijsko-obavještajna jedinica je dužna”.

U st. 3 i 4 riječi: „organ uprave” u različitom padežu zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajna jedinica” u odgovarajućem padežu.

Član 22

Član 61 mijenja se i glasi:

,Naredba o privremenom obustavljanju transakcija

Član 61

Finansijsko-obavještajna jedinica može pisanom naredbom zahtijevati od obveznika da obustavi transakcije najduže 72 časa, ako procijeni da postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca i sa njime povezanim predikatnim krivičnim djelima ili finansiranju terorizma, o čemu, bez odlaganja, obavještava nadležne organe radi preuzimanja mjera iz njihove nadležnosti.

Finansijsko-obavještajna jedinica je obavezna da o podnošenju naredbe iz stava 1 ovog člana odluči u roku od 24 časa od prijema obavještenja o sumnjivim transakcijama iz člana 41 stav 2 ovog zakona.

U slučaju da poslednji dan roka iz stava 1 ovog člana pada u neradne dane nadležnih organa, taj rok se nalogom može produžiti za dodatnih 48 časova.

Obveznik je dužan da, bez odlaganja, preduzme mjere i radnje u skladu sa st. 1 i 3 ovog člana.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, naredba se, iz razloga hitnosti, odnosno drugih okolnosti izvršenja transakcija, može izdati i usmeno.

O prijemu usmene naredbe iz stava 1 ovog člana odgovorno lice obveznika sačinjava zabilješku.

Finansijsko-obavještajna jedinica je dužna da obvezniku, bez odlaganja, dostavi u pisanih obliku prethodno usmeno izdatu naredbu.

Nadležni organi iz stava 1 ovog člana dužni su da nakon primljenog obavještenja o obustavljanju transakcija postupe u skladu sa svojim ovlašćenjima, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 72 časa od privremenog obustavljanja transakcija i da, bez odlaganja, u pisanih obliku obavijeste finansijsko-obavještajnu jedinicu o odluci o daljem postupanju u vezi sa obustavljenim transakcijama.”

Član 23

Član 62 mijenja se i glasi:

,,Prestanak mjere privremenog obustavljanja transakcija

Član 62

Ako finansijsko-obavještajna jedinica ili nadležni organ iz člana 61 stav 1 ovog zakona u roku od 72 časa od obustavljanja transakcija ne obavijesti obveznika o daljem postupanju, obveznik može istekom tog roka izvršiti transakcije i obavijestiti finansijsko-obavještajnu jedinicu.”

Član 24

U članu 64 stav 1 riječi: „Organ uprave može na inicijativu suda, državnog tužioca,” zamjenjuju se riječima: „Finansijsko-obavještajna jedinica može na inicijativu suda, državnog tužioca, drugih nadležnih organizacionih jedinica”.

U stavu 2 riječi: „pranje novca i” zamjenjuju se riječima: „pranje novca, a ako su dostupni i podatke o”.

U st. 3, 5 i 6 riječi: „organ uprave” zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajna jedinica”.

Član 25

Član 66 mijenja se i glasi:

„Ako finansijsko-obavještajna jedinica, na osnovu podataka, informacija i dokumentacije pribavljenih u skladu sa ovim zakonom, ocijeni da u vezi sa transakcijom ili licem postoji osnov sumnje da su izvršena druga krivična djela za koja se goni po službenoj dužnosti, dužna je da o tome, bez odlaganja, dostavi pisano informaciju nadležnim organima.”

Član 26

U članu 69 stav 1 riječi: „Organ uprave” zamjenjuju se riječima: „Finansijsko-obavještajna jedinica”.

Stav 2 mijenja se i glasi:

„(2) Finansijsko-obavještajna jedinica može da traži od organa druge strane države koji su nadležni za otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma da dostave podatke, informacije i dokumentaciju značajnu za otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, s tim da se ta razmjena podataka, informacija i dokumentacije može obaviti preko finansijsko-obavještajne službe nadležne za otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma te države, putem sredstava sigurnih komunikacionih sistema, Svjetske asocijacije finansijsko-obavještajnih službi ili preko drugog sistema međunarodne komunikacije koji pruža isti ili veći nivo zaštite podataka.”

U stavu 3 riječi: „organ uprave” zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajna jedinica”.

Član 27

U članu 70 stav 1 riječi: „Organ uprave” zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajna jedinica”.

Stav 2 mijenja se i glasi:

„Finansijsko-obavještajna jedinica može, po zamolnici, da dostavi podatke iz stava 1 ovog člana drugim organima strane države koji su nadležni za otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, s tim da se razmjena podataka, informacija i dokumentacije može obaviti preko finansijsko-obavještajne službe nadležne za otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma te države putem sredstava sigurnih komunikacionih sistema, Svjetske asocijacije finansijsko-obavještajnih službi ili preko drugog sistema međunarodne komunikacije koji pruža isti ili veći nivo zaštite podataka.”

U stavu 3 riječi: „Organ uprave” zamjenjuju se riječima: „Finansijsko-obavještajna jedinica”.

U st. 4, 5 i 6 riječi: „organ uprave je dužan” zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajna jedinica je dužna”.

U st. 8 i 9 riječi: „organ uprave” u različitom padežu zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajna jedinica” u odgovarajućem padežu.

Član 28

U članu 72 stav 1 riječi: „Organ uprave” zamjenjuju se riječima: „Finansijsko-obavještajna jedinica”.

U stavu 2 riječi: „Organ uprave je dužan” zamjenjuju se riječima: „Finansijsko-obavještajna jedinica je dužna”.

U stavu 3 riječi: „Organ uprave” zamjenjuju se riječima: „Finansijsko-obavještajna jedinica”.

Član 29

U nazivu člana 85 riječi: „organ uprave” zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajna jedinica”.

U stavu 4 tačka 1 riječi: „organ uprave dostavio” zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajna jedinica dostavila”.

Član 30

U članu 87 stav 2 tačka 2 mijenja se i glasi:

„2) ime i prezime ovlašćenog službenog lica koje odrede nadležni organi iz člana 94 stav 1 tač. 1 do 8 i ovlašćenog službenog lica iz člana 94 stav 1 tačka 9 ovog zakona;”.

U stavu 3 riječi: „organ uprave” zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajnu jedinicu”.

Član 31

U članu 88 st. 1 i 3 riječi: „organ uprave” u različitom padežu zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajna jedinica” u odgovarajućem padežu.

U stavu 4 riječi: „organ uprave nije dužan” zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajna jedinica nije dužna”.

U stavu 5 riječi: „organa uprave” zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajne jedinice”.

Član 32

U nazivu člana 93 riječi: „organu uprave” zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajnoj jedinici”.

U stavu 1 riječi: „Organ uprave je dužan” zamjenjuju se riječima: „Finansijsko-obavještajna jedinica je dužna”.

U stavu 3 riječi: „Organ uprave” zamjenjuju se riječima: „Finansijsko-obavještajna jedinica”.

Član 33

Poslije člana 93 dodaje se novi član koji glasi:

,„Zaštita podataka i informacija koje vodi finansijsko-obavještajna jedinica

Član 93a

U cilju zaštite podataka i informacija koje vodi u skladu sa ovim zakonom, finansijsko-obavještajna jedinica obezbeđuje tehničke uslove informatičke zaštite tih podataka i informacija.

Pristup podacima i informacijama iz stava 1 ovog člana imaju samo službenici finansijsko-obavještajne jedinice.”

Član 34

U članu 94 stav 1 tačka 9 riječi: „organ uprave” zamjenjuju se riječju „Ministarstvo”. U stavu 2 riječi: „organ uprave” zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajnu jedinicu”.

U stavu 7 riječi: „Organ uprave može da uputi sugestiju” zamjenjuju se riječima: „Finansijsko-obavještajna jedinica može da podnese zahtjev”, a riječi: „organu uprave” zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajnoj jedinici”.

Član 35

Član 95 mijenja se i glasi:

„Ako ovlašćeno službeno lice iz člana 94 stav 1 tačka 9 ovog zakona, u postupku inspekcijskog nadzora kod obveznika, dođe do saznanja da postoji osnov sumnje da je izvršeno krivično djelo pranje novca ili finansiranje terorizma ili neko drugo krivično djelo iz člana 66 ovog zakona, može izuzeti dokumentaciju od obveznika.”

Član 36

Član 96 mijenja se i glasi:

„Ako ovlašćeno službeno lice iz člana 94 stav 1 tačka 9 ovog zakona, u postupku inspekcijskog nadzora kod obveznika, dođe do saznanja da postoji osnov sumnje da je izvršeno krivično djelo iz člana 66 ovog zakona, dužno je podatke, informacije i dokumentaciju koji na to ukazuju dostaviti nadležnom državnom tužilaštvu.”

Član 37

U članu 99 stav 1 tačka 8a riječi: „tačka 5” zamjenjuju se riječima: „tačka 4”.

U tački 8c riječi: „iznad 1.000 eura” zamjenjuju se riječima: „od 1.000 eura i više”.

U tač. 12, 60, 61a, 63, 66, 69, 70, 71, 73, 74, 75 riječi: „organ uprave” u različitom padežu zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajna jedinica” u odgovarajućem padežu.

U tački 36 riječi: „ako je klijent” zamjenjuje se riječima: „a to lice je”.

U tački 42 riječi: „tač. 1 do 8 i 14, 15 i 16 ovog zakona”, zamjenjuju se riječima: „tač. 1 do 8 i tačka 14 ovog zakona”.

U tački 43 riječi: „tač. 1 do 5 i 8 do 16 ovog zakona”, zamjenjuju se riječima: „tač. 1 do 5 i tačka 8 ovog zakona”.

U tački 43a riječi: „tač. 1 do 5, 8 do 12 i 14, 15 i 16 ovog zakona” zamjenjuju se riječima: „tač. 1 do 5, 8 do 11 i tač. 14 i 15 ovog zakona”.

U tački 46 riječi: „iz člana 9 stav 1 tačka 2” zamjenjuju se riječima: „iz člana 9 stav 1 tač. 2 do 6”.

Nakon tačke 46a dodaje se nova tačka koja glasi:

„46b) ne preduzima mjere produbljene provjere i praćenje poslovnog odnosa i kontrola transakcija klijenata, kada je stranka ili stvarni vlasnik stranke domaće ili strano politički eksponirano lice, u smislu člana 32 st. 1 i 2 ovog zakona (član 30 stav 1 tačka 2a);”.

Tačka 61 mijenja se i glasi:

„61) ne zadrži od izvršenja sumnjive transakcije (bez obzira na iznos) do donošenja odluke o privremenoj obustavi transakcije iz člana 61 ovog zakona, bez odlaganja, ne obavijesti finansijsko-obavještajnu jedinicu o sumnjivim transakcijama i ne dostavi joj podatke iz člana 79 ovog zakona (član 41 stav 2);”.

Tačka 62 mijenja se i glasi:

„62) podatke iz člana 41 stava 2 ovog zakona finansijsko-obavještajnoj jedinici ne dostavi prije izvršenja transakcija i ne navede rok u kojem transakcije treba da se izvrše (član 41 stav 3);”.

Tačka 64 mijenja se i glasi:

„64) finansijsko-obavještajnoj jedinici, bez odlaganja, ne dostavi, izvještaj koji sadrži podatke iz člana 79 ovog zakona, čim je to moguće i nakon izvršenih transakcija, odnosno čim je utvrđio da se radi o sumnjivim transakcijama (član 41 stav 6);”.

U tački 65 riječi: „stava 5” zamjenjuju se riječima: „stava 6”.

U tački 67 riječi: „st. 1 i 2” zamjenjuju se riječima: „st. 1, 2 i 3”, a riječi: „stav 3” zamjenjuju se riječima: „stav 4”.

U tački 68 riječ: „transakciju”, zamjenjuje se riječju „transakcije”.

Član 38

U članu 100 stav 1 tač. 16 i 17 riječi: „organ uprave” u različitom padežu zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajna jedinica” u odgovarajućem padežu.

Član 39

U članu 101 stav 1 tač. 4b i 6 riječi: „organ uprave” u različitom padežu zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajna jedinica” u odgovarajućem padežu.

Tačka 11 briše se.

Član 40

U članu 103 stav 1 tač. 1, 3, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19, 20 i 21 riječi: „organ uprave” u različitom padežu zamjenjuju se riječima: „finansijsko-obavještajna jedinica” u odgovarajućem padežu.

Član 41

Poslije člana 107c dodaje se novi član koji glasi:

,,Nastavak mandata

107d

Rukovodilac organizacione jedinice organa uprave nadležnog za policijske poslove za oblast sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, postavljen u skladu sa Zakonom o državnoj upravi („Službeni list CG”, broj 78/18) nastavlja sa radom do isteka vremena na koje je postavljen.”

Član 42

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 04-3/19-1/4

EPA 855 XXVI

Podgorica, 17. decembar 2019. godine

Skupština Crne Gore 26. saziva

Predsjednik,

Ivan Brajović, s.r.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

**UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
KONCESIJAMA**

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama, koji je donijela Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2019. godini, dana 17. decembra 2019. godine.

Broj. 01-2256/2
Podgorica, 25. decembar 2019. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2019. godini, dana 17. decembra 2019. godine, donijela je

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
KONCESIJAMA**

Član 1

U Zakonu o koncesijama („Službeni list CG“, broj 8/09) u članu 2 stav 2 tačka 1 riječ „odgovarajućeg“ briše se.

Tačka 5 mijenja se i glasi:

“5) izgradnje, rekonstrukcije i modernizacije objekata, radi obavljanja koncesione djelatnosti u skladu sa ovim zakonom;”.

Član 2

U članu 4 stav 1 tač. 1 i 4 mijenjaju se i glase:

“1) **koncesija** je pravo korišćenja prirodnog bogatstva, dobra u opštoj upotrebi i drugog dobra od opšteg interesa koje je u državnoj imovini, uz plaćanje koncesione naknade ili pružanje finansijske naknade ili podrške koncesionaru ili korišćenje prirodnog bogatstva, dobra u opštoj upotrebi i drugog dobra od opšteg interesa koje je u državnoj imovini, radi izgradnje i predaje objekta u skladu sa ovim zakonom, za ostvarivanje javnog interesa;

4) **koncesionar** je ponuđač koji je zaključio ugovor o koncesiji;”.

Član 3

Poslije člana 4 dodaje se novi član koji glasi:

„Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 4a

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.”

Član 4

Član 6 mijenja se i glasi:

„(1) Predmet koncesije, u skladu sa zakonom, mogu biti:

1) istraživanje ili eksploracija, ili istraživanje i eksploracija mineralnih sirovina od strateškog značaja;

2) korišćenje vodotoka i drugih voda, odnosno njihovih djelova ili određene količine vode, za namjene utvrđene posebnim zakonom;

3) korišćenje šuma;

4) korišćenje prirodnih bogatstava u morskom dobru, radi obavljanja djelatnosti od javnog interesa;

5) istraživanje i/ili iskorišćavanje podmorja, morskog dna i podzemlja, kao i živih i neživih bogatstava u unutrašnjim morskim vodama, teritorijalnom moru i epikontinentalnom pojasu, osim istraživanje i proizvodnja ugljovodonika;

6) eksploracija rječnih nanosa na javnom vodnom dobru;

7) korišćenje prirodnih bogatstava u državnoj imovini, radi izgradnje, održavanja i korišćenja energetskih objekata u cilju proizvodnje električne i/ili toplotne energije;

8) korišćenje obala rijeka i jezera;

9) korišćenje prirodnog bogatstva u područjima sa prirodno-ljekovitim svojstvima i drugim prirodnim vrijednostima radi izgradnje objekata, održavanja, korišćenja i modernizacije postojećih objekata.

(2) Pored predmeta koncesije iz stava 1 ovog člana, predmet koncesije može biti korišćenje i drugih prirodnih bogatstava, dobara u opštoj upotrebi i drugih dobara od opštег interesa u državnoj imovini, u skladu sa zakonom.

(3) Mineralne sirovine od strateškog značaja iz stava 1 tačka 1 ovog člana utvrđuju se propisom Vlade.“

Član 5

U članu 7 stav 4 mijenja se i glasi:

„(4) Plan davanja koncesija sadrži područja - lokalitete, odnosno oblasti u kojima će se davati koncesije, predmet koncesije, analizu opravdanosti javnog interesa sa pokazateljima uticaja na privredni razvoj, zaposlenost, budžet, usklađenost sa strateškim ciljevima na državnom, sektorskem i lokalnom nivou, vrijeme trajanja koncesije, prostorno planske preduslove, imovinsko pravne odnose i druge elemente u zavisnosti od predmeta koncesije.”

Član 6

U članu 8 stav 3 briše se.

Član 7

U članu 10 stav 3 mijenja se i glasi:

„Predsjednika i članove Komisije imenuje Vlada i to:

- predsjednika i jednog člana na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove ekonomije;

- dva člana na predlog Skupštine iz reda uglednih stručnjaka;

- jednog člana na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove finansija;

- jednog člana na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove održivog razvoja i turizma;

- jednog člana na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede i ruralnog razvoja;

- jednog člana na predlog Privredne komore Crne Gore;

- jednog člana na predlog Zajednice opština Crne Gore.“

Poslije stava 10 dodaje se novi stav koji glasi:

„(11) Predsjednik i članovi Komisije imaju pravo na naknadu.“

Dosadašnji stav 11 postaje stav 12.

Član 8

Član 11 mijenja se i glasi:

“(1) Komisija:

- 1) rješava po žalbi ponuđača na odluku nadležnog organa o izboru najpovoljnije ponude i donosi odluke po njima;
  - 2) vodi registar ugovora o koncesijama;
  - 3) odobrava sprovođenje postupka proširenja prostora za obavljanje koncesione djelatnosti i davanje koncesije pratećih mineralnih sirovina na odobrenom eksplotacionom polju, bez javnog nadmetanja iz člana 20 stav 2 tač. 1 i 2 ovog zakona;
  - 4) donosi poslovnik o radu;
  - 5) vrši i druge poslove utvrđene ovim zakonom.
- (2) Komisija donosi odluke većinom glasova od ukupnog broja članova.
- (3) Protiv odluke Komisije može se pokrenuti upravni spor.
- (4) Tužba ne odlaže dalje postupanje nadležnog organa u postupku dodjele koncesije.”

Član 9

Član 17 mijenja se i glasi:

„Pokretanje postupka

Član 17

Postupak za davanje koncesija pokreće nadležni organ izradom koncesionog akta, u skladu sa planom iz člana 7 ovog zakona.”

Član 10

Član 20 mijenja se i glasi:

„(1) Koncesija se daje na osnovu javnog oglasa, putem:

- 1) javnog nadmetanja u otvorenom postupku (u daljem tekstu: otvoreni postupak),
- 2) javnog nadmetanja u dvostepenom postupku (u daljem tekstu: dvostepeni postupak),
- 3) javnog nadmetanja u skraćenom postupku (u daljem tekstu: skraćeni postupak).

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, postupak javnog nadmetanja na osnovu javnog oglasa može se isključiti u slučaju:

1) proširenja prostora za obavljanje koncesione djelatnosti, a koji zbog tehničko-tehnoloških uslova ne može biti utvrđen kao posebno koncesiono područje za sprovođenje koncesione djelatnosti od drugog koncesionara, nakon dobijanja mišljenja stručnjaka ili stručne institucije da su ispunjeni navedeni uslovi;

2) korišćenja drugih mineralnih sirovina, kao pratećih na odobrenom eksplotacionom polju, s tim da rok za koncesiju ne može biti duži od roka koji je utvrđen ugovorom o koncesiji za eksplotaciju osnovne mineralne sirovine na tom eksplotacionom polju;

3) da se javnim nadmetanjem ugrožava nacionalna odbrana i bezbjednost;

4) ponude koja sadrži projekat tehničko-tehnološkog rješenja i druge elemente na osnovu kojih se može sagledati javni interes i ekonomska opravdanost realizacije koncesije od strateškog značaja za Crnu Goru, koje nijesu utvrđene planom iz člana 7 ovog zakona, a davanje koncesije na ovaj način bi ubrzalo realizaciju projekta;

5) realizacije koncesije koja se vrši po osnovu međunarodnog ugovora, odnosno sporazuma, kojim je predviđena zajednička realizacija koncesije od strane potpisnica sporazuma;

6) realizacije koncesije od strane privrednog društva ili pravnog lica u kome:

- država i/ili opština ima više od polovine akcija ili udjela ili više od polovine prava glasa ili ima pravo na izbor većine članova organa upravljanja ili lica koja su ovlašćena za

zastupanje u skladu sa zakonom, ili odlučujući uticaj na upravljanje i vođenje poslova tog lica;

- više od polovine akcija ili udjela ima privredno društvo ili pravno lice u kome država i/ili opština ima više od polovine akcija ili udjela ili više od polovine prava glasa ili ima pravo na izbor većine članova organa upravljanja ili lica koja su ovlašćena za zastupanje u skladu sa zakonom, ili odlučujući uticaj na upravljanje i vođenje poslova tog lica;

7) korišćenja prirodnog bogatstva na osnovu izdate energetske dozvole u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika.

(3) Proširenje prostora za obavljanje djelatnosti, odnosno korišćenje drugih mineralnih sirovina, kao pratećih na odobrenom eksplotacionom polju, vrši se zaključivanjem aneksa ugovora, nakon dobijanja saglasnosti Komisije i odluke koncedenta.

(4) Isključenje javnog nadmetanja na osnovu javnog oglasa iz stava 2 tačka 3 ovog člana vrši se uz saglasnost Vlade.

(5) U slučaju iz stava 2 tačka 4 ovog člana, u ponudi zainteresovanog lica moraju biti sadržani i elementi iz člana 19 stav 1 tač. 1, 2, 3, 5, 8, 10, 11 i 12 ovog zakona.

(6) Odluku o davanju koncesije iz stava 2 tač. 4 i 5 ovog člana donosi Vlada, uz saglasnost Skupštine.

(7) Ako Skupština ne da saglasnost na odluku iz stava 6 ovog člana, podnositelj ponude nema pravo na naknadu troškova koje je imao u pripremi ponude.

(8) Odluku o davanju koncesije iz stava 2 tačka 6 ovog člana, donosi Vlada, odnosno nadležni organ opštine za koncesije na kojima svojinska prava i ovlašćenja vrši opština.”

Član 11

U članu 21 stav 2 riječi: „za predmete koncesije iz člana 6 stav 1 tač. 7 i 8 ovog zakona” brišu se.

U stavu 3 tačka 15 riječi: „u visini troškova njene izrade” brišu se.

Poslije tačke 15 dodaje se nova tačka koja glasi:

“16) druge elemente u zavisnosti od predmeta koncesije.”

U stavu 4 riječ „koncesionaru” briše se.

U stavu 5 riječi: „Službenom listu Crne Gore” zamjenjuju se riječima: „dnevnom štampanom mediju iz stava 2 ovog člana“.

Član 12

Poslije člana 22 dodaje se novi član koji glasi:

„Sadržaj i preuzimanje tenderske dokumentacije

Član 22a

(1) Tenderska dokumentacija naročito sadrži: javni oglas, uputstvo ponuđačima za izradu i dostavljanje ponude, kriterijume za izbor najpovoljnije ponude, nacrt ugovora sa svim pripadajućim prilozima i obrascima, formu bankarske garancije ponude, uslove koje moraju da ispune ponuđači, dokumentaciju ili druge dokaze o ispunjavanju uslova utvrđenih javnim oglasom i tenderskom dokumentacijom u zavisnosti od predmeta koncesije, koje je ponuđač dužan da dostavi.

(2) U postupku dodjele ugovora o koncesiji zainteresovana lica imaju pravo da pod jednakim uslovima preuzmu tendersku dokumentaciju.

(3) Nadležni organ je dužan da podatke o licima koja su preuzela tendersku dokumentaciju čuva kao tajnu do otvaranja ponude.

(4) Nadležni organ može da vrši pojašnjenja, dopune, izmjene i/ili ispravke tenderske dokumentacije, pod uslovom da budu dostupne ponuđačima koji su preuzeli tendersku dokumentaciju istog dana, a najkasnije sedam dana prije isteka roka za podnošenje ponuda.

(5) U slučaju iz stava 4 ovog člana, nadležni organ je dužan da obezbijedi dostupnost pojašnjenja, dopuna, izmjena i/ili ispravki tenderske dokumentacije svim učesnicima u postupku istovremeno i na isti način na koji je učinjena dostupna tenderska dokumentacija.

(6) Izmjenama, dopunama i/ili ispravkama iz stava 4 ovog člana, ne smiju se vršiti izmijene bitnih elemenata tenderske dokumentacije.“

Član 13

Član 23 mijenja se i glasi:

„(1) Nepodobni da učestvuju na javnom nadmetanju za davanje koncesija su ponuđači:

1) nad kojima je pokrenut postupak stečaja u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj;

2) koji su pravosnažnom presudom osuđeni za krivično djelo:

- kriminalnog udruživanja;

- stvaranje kriminalne organizacije;

- davanje mita;

- primanje mita;

- davanje mita u privrednom poslovanju;

- primanje mita u privrednom poslovanju;

- prevare;

- terorizma;

- finansiranje terorizma;

- terorističko udruživanje;

- učestvovanje u stranim oružanim formacijama;

- pranja novca;

- trgovine ljudima;

- trgovine maloljetnim licima radi usvojenja; i

- zasnivanje ropskog odnosa i prevoz lica u ropskom položaju;

3) koji imaju neizmirene obaveze po osnovu plaćanja svih poreza i doprinosa u skladu sa propisima država u kojima imaju sjedišta;

4) sa kojima je zbog neispunjavanja obaveza raskinut ugovor o koncesiji zaključen u skladu sa ovim zakonom;

5) koji imaju obaveze po osnovu kazni izrečenih u krivičnom i prekršajnom postupku;

6) čiji podaci o poslovanju, svojini, finansijskim i fiskalnim evidencijama iz države u kojoj imaju sjedište, odnosno prebivalište, nijesu dostupni nadležnim organima Crne Gore;

7) čije je odgovorno lice odnosno njegov zakonski zastupnik pravosnažno osuđivan za krivično djelo iz tačke 2 ovog stava.

(2) Izuzetno od stava 1 tačka 3 ovog člana neće se smatrati da je ponuđač nepodoban da učestvuje na javnom nadmetanju za davanje koncesija, koji dokaže da nema obavezu plaćanja odnosno da mu je odobreno odlaganje plaćanja poreza i doprinosa, koje blagovremeno izvršava.

(3) Podobnost za učešće na javnom oglasu za davanje koncesije, ponuđači dokazuju dostavljanjem dokaza izdatih od nadležnih organa koji nijesu stariji od 60 dana od dana otvaranja ponuda.”

Član 14

Član 24 mijenja se i glasi:

„(1) Ponuđač može da podnese samo jednu ponudu samostalno u konzorcijumu ili drugom obliku poslovnog povezivanja.

(2) Javnim oglasom, odnosno tenderskom dokumentacijom primjereno predmetu koncesije, nadležni organ može da odredi bliže uslove koje treba da ispunjava konzorcijum ili drugi oblik poslovnog povezivanja.

(3) Tenderska komisija je dužna da ocijeni podobnost svakog člana konzorcijuma ili drugog oblika poslovnog povezivanja u skladu sa članom 23 ovog zakona, kao i da utvrdi ispunjenost drugih uslova utvrđenih javnim oglasom i tenderskom dokumentacijom.

(4) Članovi konzorcijuma ili drugog oblika poslovnog povezivanja su neograničeno solidarno odgovorni za izvršenje ugovora o koncesiji.”

Član 15

Član 27 mijenja se i glasi:

„(1) U postupku javnog nadmetanja razmatraju se samo blagovremeno podnesene ponude.

(2) O toku javnog nadmetanja tenderska komisija vodi zapisnik koji potpisuju članovi tenderske komisije i ovlašćeni predstavnici ponuđača.

(3) Tenderska komisija, na osnovu kriterijuma iz javnog oglasa, tenderske dokumentacije i dostavljenih ponuda, sačinjava rang listu ponuđača.

(4) Tenderska komisija donosi odluke većinom glasova od ukupnog broja članova.

(5) Na osnovu rang liste ponuđača iz stava 3 ovog člana tenderska komisija priprema predlog odluke o izboru najpovoljnije ponude koju dostavlja nadležnom organu.

(6) Nadležni organ donosi odluku o izboru najpovoljnije ponude protiv koje se može izjaviti žalba Komisiji.”

Član 16

U članu 30 stav 2 poslije riječi: „rang listu ponuđača” dodaju se riječi: „predlog odluke o izboru najpovoljnije ponude.”

Član 17

Član 31 mijenja se i glasi:

„Pravo uvida u dokumentaciju i žalba

Član 31

(1) Odluku o izboru najpovoljnije ponude iz člana 27 stav 6 ovog zakona nadležni organ dostavlja ponuđačima i objavljuje na svojoj internet stranici.

(2) Ponuđači imaju pravo da u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke iz stava 1 ovog člana, na pisani ili elektronski zahtjev, izvrše uvid u dokumentaciju iz člana 30 stav 2 ovog zakona.

(3) Protiv odluke iz stava 1 ovog člana, ponuđači mogu da izjave žalbu Komisiji u roku od 15 dana, od dana dostavljanja odluke.

(4) Po žalbi ponuđača, Komisija odlučuje u roku od 30 dana, od dana prijema žalbe.

(5) Žalba iz stava 4 ovog člana podnosi se u dva primjerka, od kojih jedan primjerak Komisija dostavlja nadležnom organu, bez odlaganja.

(6) Blagovremeno izjavljena žalba prekida sve dalje aktivnosti nadležnog organa u postupku dodjele koncesije do donošenja odluke po žalbi.”

Član 18

Član 32 briše se.

Član 19

U članu 33 stav 1 mijenja se i glasi:

„(1) Nadležni organ upućuje koncedentu obrazloženi predlog za davanje koncesije, odluku o izboru najpovoljnije ponude, rang listu ponuđača, izvještaj o sprovedenom postupku sa obrazloženjem rang liste ponuđača, zapisnik tenderske komisije o toku postupka, predlog ugovora o koncesiji, žalbu i odluku Komisije po žalbi, u slučaju ako je žalba podnijeta.”

Član 20

U članu 34 stav 1 poslije riječi „zakona” stavljaju se tačka, a riječi: „ako nije izjavljen prigovor na rang listu ponuđača, odnosno na postupak vrednovanja” brišu se.

U stavu 2 riječi: „odnosno 90 dana, ako je pokrenut upravni spor,” brišu se.

Član 21

Član 37 mijenja se i glasi:

„Ako na javnom oglasu ponudu podnese jedan ponuđač, a tenderska komisija utvrdi da ponuda ispunjava uslove i kriterijume javnog oglasa, nadležni organ može da nastavi postupak za davanje koncesije ili koncedentu da predloži poništenje javnog oglasa.”

Član 22

U članu 38 stav 2 alineja 4 poslije riječi „ponuđača” dodaju se riječi: „i donošenje odluke nadležnog organa o izboru najpovoljnije ponude”.

U stavu 9 poslije riječi „ili” dodaju se riječi: „predloži koncedentu da”.

Član 23

U članu 39 poslije stava 7 dodaje se novi stav koji glasi:

„(8) U postupku iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe čl. 21 do 37 ovog zakona, ako ovim članom nije drugačije utvrđeno.”

Član 24

U članu 40 stav 1 alineja 4 mijenja se i glasi:

„ - rang lista ponuđača i predlog odluke o izboru najpovoljnije ponude utvrđene od strane tenderske komisije iz člana 27 ovog zakona, dostavlja se nadležnom organu u roku od 20 dana, od dana otvaranja ponuda.”

Član 25

Član 41 mijenja se i glasi:

„Dopuna plana

Član 41

(1) Zainteresovano lice može nadležnom organu podnijeti inicijativu za dopunu plana iz člana 7 stav 1 ovog zakona.

(2) Inicijativa se podnosi nadležnom organu i sadrži ocjenu ekonomske opravdanosti investicije, podatke i informacije iz člana 19 stav 1 tač. 1, 2, 4, 5 i 11 ovog zakona, potrebne za ocjenu prihvatljivosti inicijative, sa dokazima o realnim troškovima izrade ocjene ekonomske opravdanosti investicije.

(3) Inicijative zainteresovanog lica dostavljene do kraja marta tekuće godine, a koje su od strane nadležnog organa ocijenjene kao prihvatljive, čine predlog za dopunu godišnjeg plana koncesija za tekuću godinu koji donosi Vlada.

(4) Zainteresovano lice iz stava 3 ovog člana učestvuje u postupku davanja koncesije pod jednakim uslovima sa ostalim ponuđačima i ne smije imati povlašćen tretman.

(5) Naknadu realnih troškova izrade ocjene ekonomske opravdanosti investicije zainteresovanom licu iz stava 3 ovog člana izvršiće koncesionar, nakon okončanja postupka dodjele ugovora u skladu sa ugovorom o koncesiji”.

Član 26

U članu 42 stav 3 briše se.

U stavu 5 na kraju briše se tačka i dodaju riječi: „ili tenderskoj dokumentaciji”.

U stavu 6 poslije riječi „glasom” dodaju se riječi: „odnosno tenderskom dokumentacijom”.

U stavu 7 riječi: „iz stava 5” zamjenjuju se riječima: „iz stava 4”.

Poslije stava 7 dodaje se novi stav koji glasi:

„(8) Nadležni organ ne smije dati na uvid podatke koje je ponuđač označio u ponudi kao tajne u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita poslovne tajne, osim podataka iz ponude na osnovu kojih se vršilo vrednovanje ponude.”

Dosadašnji st. 4 do 7 postaju st. 3 do 6.

Član 27

Poslije člana 43 dodaje se novi član koji glasi:

„Garancija za dobro izvršenje ugovora

Član 43a

(1) Koncesionar je dužan da u roku od 60 dana, od dana zaključivanja ugovora o koncesiji dostavi nadležnom organu bankarsku garanciju ili drugo sredstvo obezbjeđenja za dobro izvršenje ugovora o koncesiji (u daljem tekstu: garancija), u skladu sa tenderskom dokumentacijom, odnosno ugovorom o davanju koncesije.

(2) Koncesionar ne može sticati koristi, preuzeti prava i obaveze iz ugovora o koncesiji ako ne dostavi koncedentu garanciju u roku.

(3) Garancija je sastavni dio ugovora o koncesiji.

(4) Nadležni organ je dužan da prati validnost i rok važenja garancije iz stava 1 ovog člana.

(5) Koncesionar je dužan da najkasnije 30 dana, prije isteka važenja tekuće garancije, ili u roku određenom ugovorom o koncesiji pod uslovom da taj rok nije kraći od 30 dana, prije isteka tekuće garancije, dostavi nadležnom organu novu garanciju za dobro izvršenje ugovora o koncesiji ili će nadležni organ da aktivira tekuću garanciju.

(6) Ako koncesionar ne obezbijedi garanciju u skladu sa st. 1 i 5 ovog člana, ugovor se raskida u skladu sa članom 53 ovog zakona.“

Član 28

Član 44 mijenja se i glasi:

„Eksproprijacija i korišćenje nepokretnosti za potrebe koncesije

Član 44

(1) Na nepokretnosti potrebnoj za obavljanje djelatnosti od javnog interesa u skladu sa zakonom, korisnik eksproprijacije, mora imati pravo svojine ili druga prava u skladu sa zakonom kojim se uređuje eksproprijacija.

(2) Nepokretnost iz stava 1 ovog člana može se eksproprisati u cijelosti ili fazno, u toku trajanja koncesionog ugovora, u zavisnosti od predmeta koncesije.

(3) Koncesionar je dužan da plaća naknadu za korišćenje nepokretnosti u državnoj imovini.

(4) Naknada iz stava 3 ovog člana, prihod je budžeta Crne Gore.

(5) Način utvrđivanja naknade iz stava 3 ovog člana propisuje Vlada.“

Član 29

U članu 49 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„(4) Obračun iz stava 3 ovog člana, nadležni organ dostavlja organu uprave nadležnom za naplatu javnih prihoda i nadležnom organu opštine na čijoj teritoriji se realizuje koncesija.”

Dosadašnji stav 4 postaje stav 5.

Član 30

Član 51 mijenja se i glasi:

„(1) Koncesionar je dužan da za period trajanja ugovora o koncesiji ispunjava propisane uslove za vršenje koncesione djelatnosti.

(2) Koncesionar je dužan da, u roku od 60 dana, od dana zaključenja ugovora o koncesiji, osnuje i registruje privredno društvo ili drugo pravno lice, sa sjedištem u Crnoj Gori, koje će obavljati koncesionu djelatnost ili proširi registraciju za vršenje koncesione djelatnosti.

(3) Koncesionar je neograničeno solidarno odgovoran za obaveze društva ili pravnog lica iz stava 2 ovog člana.

(4) Sjedište i promjena oblika privrednog društva ili drugog pravnog lica iz stava 2 ovog člana kao i promjenu jednog ili više članova konzorcijuma, koncesionar može da izmjeni odnosno izvrši, uz prethodnu saglasnost koncedenta.

(5) Koncesionar je dužan da sprovodi mjere zaštite životne sredine tokom vršenja koncesione djelatnosti i da preduzima mjere radi zaštite i očuvanja istorijskih i kulturnih dobara, u skladu sa zakonom.

(6) U slučaju raskida ugovora o koncesiji od strane koncedenta zbog neispunjavanja ugovornih obaveza od strane koncesionara, koncesionar je dužan da koncedentu naknadi svu štetu koju je koncedent zbog toga pretrpio.”

Član 31

Poslije člana 51 dodaje se novi član koji glasi:

„Osiguranje

Član 51a

(1) Koncesionar je dužan da nadležnom organu dostavlja dokaz o osiguranju (polisu osiguranja) za period trajanja ugovora o koncesiji.

(2) Osiguranje iz stava 1 ovog člana mora da pokrije naročito:

1) gubitak ili štetu na postrojenjima, opremi i drugoj imovini u vezi sa pravima, obavezama ili aktivnostima iz ugovora o koncesiji;

2) eventualna zagađenja životne sredine u vezi sa pravima, obavezama ili aktivnostima iz ugovora o koncesiji;

3) gubitak ili oštećenje imovine ili povrede koje pretrpe treća lica u vezi sa pravima, obavezama ili aktivnostima iz ugovora o koncesiji.

(3) Dokaz o osiguranju iz stava 1 ovog člana, sastavni je dio ugovora o koncesiji.”

Član 32

U članu 52 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„(2) U slučaju prenosa koncesije iz stava 1 ovog člana, koncedent je dužan naročito da cijeni:

1) stepen izvršenja ugovora o koncesiji od strane koncesionara;

2) reference lica na koje se vrši prenos ugovora o koncesiji (tehnički i finansijski uslovi, iskustvo u vršenju koncesione djelatnosti i drugo);

3) da li lice na koje se prenosi koncesija ispunjava uslove iz člana 23 ovog zakona.”

Dosadašnji stav 2 postaje stav 3.

Član 33

Član 53 mijenja se i glasi:

„(1) Koncesioni odnos prestaje:

1) istekom roka na koji je zaključen ugovor o koncesiji;

2) raskidom ugovora o koncesiji;

3) sporazumom koncedenta i koncesionara.

(2) Ugovor o koncesiji će se raskinuti ako:

- 1) koncesionar ne obavlja koncesionu djelatnost u skladu sa dinamikom i u obimu utvrđenom ugovorom o koncesiji, osim u slučaju nepredviđenih okolnosti ili više sile;
  - 2) koncesionar ne izvrši pripremne radnje u ugovorenom roku ili ne započne koncesionu djelatnost u ugovorenom roku;
  - 3) koncesionar ne plati koncesionu naknadu u roku od 60 dana, od dana dospjelosti obaveze;
  - 4) je pokrenut postupak stečaja po zakonu kojim se uređuje stečaj;
  - 5) je koncesija data na osnovu netačnih podataka bitnih za donošenje odluke o davanju koncesije;
  - 6) se vršenjem koncesione djelatnosti ugrožava životna sredina i zdravlje ljudi ili zakonom zaštićena područja i objekti, što se u vrijeme davanja koncesije nije moglo predvidjeti, a mјere predviđene posebnim propisima nijesu dovoljne da to spriječe;
  - 7) koncesionar izvrši prenos koncesije bez saglasnosti concedenta;
  - 8) koncesionar ne dostavi ili ne obnavlja garancije za izvršavanje ugovora o koncesiji na način i u rokovima propisanim ovim zakonom ili ugovorom o koncesiji;
  - 9) koncesionar krši odredbe ovog zakona i zakona koje se primjenjuju u vršenju koncesione djelatnosti i
  - 10) u drugim slučajevima utvrđenim ugovorom o koncesiji.
- (3) Prije pokretanja postupka raskida ugovora o koncesiji u slučajevima iz stava 2 tač. 1, 2, 9 i 10 ovog člana, nadležni organ je dužan da u pisanoj ili elektronskoj formi upozori koncesionara i odredi mu primjereni rok za izvršenje ugovorene obaveze.
- (4) U slučaju raskida ugovora o koncesiji iz stava 2 ovog člana, koncesionar nema pravo na naknadu štete.
- (5) U slučaju raskida ili isteka ugovora o koncesiji koncesionar se ne oslobađa finansijskih ili drugih obaveza utvrđenih zakonom ili ugovorom o koncesiji.“

Član 34

U članu 54 stav 1 riječi: „alineja 2” zamjenjuju se riječima: „tačka 1”.

U stavu 3 riječi: „tu imovinu” zamjenjuju se riječima: „imovinu iz stava 2 ovog člana”.

Član 35

Član 55 mijenja se i glasi:

„(1) Koncesionar je dužan da izvrši revitalizaciju, odnosno rekultivaciju površina devastiranih obavljanjem koncesione djelatnosti u rokovima, obimu i na način utvrđenim zakonom i/ili ugovorom o koncesiji.

(2) Ako koncesionar ne izvrši revitalizaciju, odnosno rekultivaciju iz stava 1 ovog člana, concedent može da angažuje lica koja će u ime concedenta i za račun koncesionara izvršiti revitalizaciju i rekultivaciju površina degradiranih obavljanjem koncesione djelatnosti.

(3) U slučaju angažovanja lica iz stava 2 ovog člana, koncesionar je dužan da snosi sve stvarne i povezane troškove angažovanih lica i concedenta.”

Član 36

Član 57 mijenja se i glasi:

„Mirovanje prava i obaveza iz ugovora o koncesiji

Član 57

(1) U slučaju više sile ili nepredviđenih okolnosti kojima je onemogućeno vršenje koncesione djelatnosti, koje se nijesu mogle predvidjeti u vrijeme zaključenja ugovora o koncesiji, privremeno miruju prava i obaveze iz ugovora o koncesiji do prestanka dejstva više sile ili nepredviđenih okolnosti.

(2) Odluku o mirovanju prava i obaveza iz ugovora o koncesiji donosi koncedent na osnovu pisanog ili elektronskog zahtjeva koncesionara koji se podnosi najkasnije 15 dana, od dana nastupanja okolnosti iz stava 1 ovog člana.

(3) Odluka o mirovanju prava i obaveza iz ugovora o koncesiji se ne odnosi na potraživanja koncedenta dospjela prije nastupanja više sile, odnosno nepredviđenih okolnosti.”

Član 37

Poslije člana 63 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 63a

(1) Imenovanje predsjednika i članova Komisije za koncesije u skladu sa ovim zakonom izvršiće se u roku od 30 dana od dana početka primjene ovog zakona.

(2) Predsjednik i članovi Komisije za koncesije koji su imenovani u skladu sa Zakonom o koncesijama („Službeni list CG”, broj 8/09), nastavljaju sa radom do imenovanja predsjednika i članova Komisije za koncesije u skladu sa ovim zakonom.“

Član 38

Poslije člana 65 dodaju se tri nova člana koji glase:

„Član 65a

Postupci davanja koncesija započeti do dana početka primjene ovog zakona okončaće se po zakonu po kojem su započeti.

Član 65b

Propisi iz člana 44 stav 5 i člana 66a stav 7 ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propis iz člana 6 stav 3 ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana početka primjene ovog zakona.

Član 65c

Odredba člana 6 stav 1 tačka 1 ovog zakona primjenjivaće se nakon isteka šest mjeseci od dana početka primjene ovog zakona.“

Član 39

Poslije člana 66 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 66a

(1) Zahtjev za davanje koncesije dužno je da podnese privredno društvo ili pravno lice koje koristi prirodna bogatstva, dobra u opštoj upotrebi i druga dobra od opštег interesa za obavljanje djelatnosti, koje nema zaključen ugovor o koncesiji i u kome na dan stupanja na snagu ovog zakona:

- država i/ili opština ima više od polovine akcija ili udjela ili više od polovine prava glasa ili ima pravo na izbor većine članova organa upravljanja ili lica koja su ovlašćena za zastupanje u skladu sa zakonom, ili odlučujući uticaj na upravljanje i vođenje poslova tog lica;

- više od polovine akcija ili udjela ima privredno društvo ili pravno lice u kome država i/ili opština ima više od polovine akcija ili udjela ili više od polovine prava glasa ili ima pravo na izbor većine članova organa upravljanja ili lica koja su ovlašćena za zastupanje u skladu sa zakonom, ili odlučujući uticaj na upravljanje i vođenje poslova tog lica.

(2) Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se nadležnom organu najkasnije u roku od 60 dana, od dana početka primjene ovog zakona.

(3) Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana u zavisnosti od predmeta koncesije, podnosi se sljedeća dokumentacija:

1) opis predmeta koncesije sa granicama područja, oblastima, prostora i lokaciji na kojoj će se vršiti koncesiona djelatnost, periodom koncesije, uslovima i načinu obavljanja koncesione djelatnosti i mjerama za zaštitu životne sredine, objekata od kulturno istorijskog značaja i unapređenje energetske efikasnosti u skladu sa propisima;

2) plan proizvodnje i

3) drugi dokumenti od značaja za davanje koncesije.

(4) Nadležni organ će nakon ocjene zahtjeva i podnijete dokumentacije iz st.1 i 3 ovog člana dostaviti koncedentu mišljenje sa predlogom ugovora o koncesiji.

(5) Odluku o davanju koncesije privrednom društvu ili pravnom licu iz stava 1 ovog člana donosi koncedent.

(6) Ako privredno društvo ili pravno lice u roku iz stava 2 ovog člana ne podnese zahtjev, odnosno ne zaključi ugovor o koncesiji u roku utvrđenom odlukom iz stava 5 ovog člana, gubi pravo korišćenja prirodnog bogatstva, dobra u opštoj upotrebi i drugog dobra od opštег interesa za obavljenje djelatnosti.

(7) Način utvrđivanja koncesione naknade za privredna društva ili pravna lica iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.”

Član 40

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se nakon isteka šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Broj: 05/19-1/4

EPA 813 XXVI

Podgorica, 17. decembar 2019. godine

Skupština Crne Gore 26. saziva
Predsjednik,
Ivan Brajović, s.r.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
**O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O CRNOGORSKOM
DRŽAVLjANSTVU**

Proglašavam **Zakon o izmjenama Zakona o crnogorskom državljanstvu**, koji je donijela Skupština Crne Gore 26. saziva, na Osmoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2019. godini, dana 23. decembra 2019. godine.

Broj: 01-2252/2
Podgorica, 25. decembar 2019. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Osmoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2019. godini, dana 23. decembra 2019. godine, donijela je

**ZAKON
O IZMJENAMA ZAKONA O CRNOGORSKOM DRŽAVLjANSTVU**

Član 1

U Zakonu o crnogorskom državljanstvu („Službeni list CG“, br. 13/8, 40/10, 28/11, 46/11, 20/14 i 54/16) u članu 12 stav 1 i članu 30 stav 1 riječi: „punoljetno lice“ zamjenjuju se riječju „lice“.

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 24-2/19-1/6
EPA 883 XXVI
Podgorica, 23. decembar 2019. godine

Skupština Crne Gore 26. saziva
Predsjednik,
Ivan Brajović, s.r.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
**O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O FISKALIZACIJI U
PROMETU PROIZVODA I USLUGA**

Proglašavam Zakon o izmjeni Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga, koji je donijela Skupština Crne Gore 26. saziva, na Osmoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2019. godini, dana 23. decembra 2019. godine.

Broj: 01-2258/2
Podgorica, 25. decembar 2019. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Osmoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2019. godini, dana 23. decembra 2019. godine, donijela je

ZAKON
O IZMJENI ZAKONA O FISKALIZACIJI U PROMETU PROIZVODA I USLUGA

Član 1

U Zakonu o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga („Službeni list CG“, broj 46/19), u članu 32 riječi: „2020. godine“ zamjenjuju se riječima: „2021. godine“.

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 33/19-8/4
EPA 885 XXVI
Podgorica, 23. decembar 2019. godine

Skupština Crne Gore 26. saziva
Predsjednik,
Ivan Brajović, s.r.

Na osnovu člana 117 stav 8 Zakona o sportu („Službeni list CG“, broj 44/18), Ministarstvo sporta i mladih donijelo je

**PRAVILNIK
O IZMJENI PRAVILNIKA O USLOVIMA, NAČINU,
POSTUPKU I KRITERIJUMIMA ZA DODJELU
SREDSTAVA I KONTROLU NAD REALIZACIJOM
PROGRAMA SPORTSKIH ORGANIZACIJA**

Član 1

U Pravilniku o uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava i kontrolu nad realizacijom programa sportskih organizacija („Službeni list CG“, broj 8/19), učlanu 8 stav 2 mijenja se i glasi:

„Komisija ima pet članova, koju čine:

- tri predstavnika Ministarstva;
- predsjednik Savjeta za sport;

- sportista sa vrhunskim reprezentativnim rezultatom iz prve kategorije sportova koji su na programu Olimpijskih igara, koji nije aktivan sportista i koji nakon završene sportske karijere nije bio, odnosno nije član organa sportskih organizacija, stručno lice u sportu, starješina organa državne uprave, starješina organa lokalne uprave kao ni lice zaposleno u organu lokalne uprave nadležnom za oblast sporta.“

U stavu 3 riječi: „utvrđuje se sastav“ zamjenjuju se riječima: „utvrđuju se“.

Član 2

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 01-19-1/2019

Podgorica, 25. decembra 2019. godine

Ministar,
Nikola Janović, s.r.

Na osnovu člana 124 stav 2 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti ("Službeni list CG", br. 27/13, 1/15, 42/15, 47/15, 56/16, 66/16, 1/17, 31/17, 42/17 i 50/17), Ministarstvo rada i socijalnog staranja donijelo je

**PRAVILNIK
O IZMJENAMA PRAVILNIKA O BLIŽIM USLOVIMA I STANDARDIMA ZA
OBAVLJANJE STRUČNIH POSLOVA U SOCIJALNOJ I DJEČJOJ ZAŠTITI**

Član 1

U Pravilniku o bližim uslovima i standardima za obavljanje stručnih poslova u socijalnoj i dječjoj zaštiti ("Službeni list CG", br. 56/13 i 14/14) u članu 6 stav 1 tačka 3 poslije riječi „smještaja“ dodaje se zarez i riječi: „stručnog radnika kod pružaoca usluge savjetovanja i SOS telefona“.

Član 2

U članu 8 stav 1 tačka 1 mijenja se i glasi:
„1) terapija;“.

Član 3

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 56-995/19-1
Podgorica, 23. decembra 2019. godine

Ministar,
Kemal Purišić, s.r.

Na osnovu člana 6 stav 3 Zakona o poreskim savjetnicima ("Službeni list RCG", broj 26/07 i „Službeni list CG“, broj 47/19), Ministarstvo finansija donijelo je

PRAVILNIK O PROGRAMU I NAČINU POLAGANJA ISPITA ZA PORESKOG SAVJETNIKA

Član 1

Ispit za poreskog savjetnika polaže se prema programu i na način propisan ovim pravilnikom.

Član 2

Ispit za poreskog savjetnika polaže se prema programu datom u Prilogu 1.
Literatura za polaganje ispita iz stava 1 ovog člana data je u Prilogu 2.

Član 3

Organ državne uprave nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo) organizuje polaganje ispita za poreskog savjetnika najmanje dva puta godišnje.

Obavještenje o polaganju ispita iz člana 2 ovog pravilnika objavljuje se u najmanje jednom štampanom mediju koji se izdaje na teritoriji Crne Gore, kao i na internet stranici Ministarstva, najkasnije 30 dana prije početka ispitnog roka.

Član 4

Zahtjev za polaganje ispita za poreskog savjetnika, može da podnese lice koje ispunjava uslove iz člana 4 Zakona o poreskim savjetnicima.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, dostavlja se i:

- 1) uvjerenje o prebivalištu na teritoriji Crne Gore;
- 2) uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti;
- 3) uvjerenje da nije osuđivano za krivično djelo koje ga čini nepodobnim za obavljanje poslova poreskog savjetnika (krivično djelo protiv: imovine, platnog prometa i privrednog poslovanja, državnih organa, pravosuđa i službene dužnosti);
- 4) ovjerena kopija diplome o stečenom visokom obrazovanju iz oblasti društvenih nauka-pravo ili ekonomija (240 ects bodova);
- 5) uvjerenje o radnom iskustvu.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se na obrascu 1.

Nakon prijema zahtjeva iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo u roku od deset dana, od dana prijema zahtjeva donosi rješenje kojim se odobrava polaganje ispita za poreskog savjetnika licima koja ispunjavaju zakonom predviđene uslove.

Član 5

Ispit se polaže pred ispitnom komisijom (u daljem tekstu: Komisija), koju obrazuje Ministarstvo.

Komisija ima predsjednika i najmanje pet članova.

Član 6

Ispit se sastoji iz pismenog i usmenog dijela.

Član 7

Prije početka pismenog dijela ispita sekretar Komisije utvrđuje identitet kandidata uvidom u ličnu kartu ili drugu ličnu ispravu.

Dokaz o uplati troškova polaganja ispita kandidat dostavlja na uvid na dan određen za polaganje pismenog dijela ispita.

Tokom trajanja za vrijeme polaganja pismenog dijela ispita nije dozvoljena međusobna komunikacija kandidata, upotreba mobilnog telefona ili drugih sredstava koja ometaju polaganje ispita.

Kandidat koji ne postupa u skladu sa stavom 3 ovog člana, biće isključen iz daljeg postupka polaganja ispita.

Član 8

Komisija može, na pisani zahtjev kandidata, odložiti polaganje ispita, zbog opravdanih razloga, za sljedeći rok za polaganje ispita za poreskog savjetnika.

Član 9

Komisija obavještava kandidata koji je polagao pismeni dio ispita, o rezultatima polaganja, u roku od tri dana od dana polaganja pismenog dijela ispita.

Kandidat koji je na pismenom dijelu ispita ocijenjen ocjenom "zadovoljava" stiče pravo da polaže usmeni dio ispita.

Član 10

Usmeni dio ispita polaže se u roku od osam dana, od dana završetka pismenog dijela ispita.

Član 11

Kandidat se ocjenjuje iz svakog ispitnog predmeta posebno ocjenom "zadovoljava" ili "ne zadovoljava", a zatim Komisija utvrđuje konačan uspjeh kandidata na ispitu.

Konačan uspjeh kandidata na ispitu ocjenjuje se prema znanju pokazanom na pismenom i usmenom dijelu ispita.

Konačan uspjeh kandidata na ispitu ocjenjuje se ocjenom "položio" ili "nije položio" ili se kandidat upućuje na polaganje popravnog ispita.

Kandidatu koji je položio ispit izdaje se uvjerenje o položenom ispitu na obrascu 2.

Član 12

Kandidat koji na ispitu dobio ocjenu „nije zadovoljio“ iz najviše dvije oblasti, ima pravo da polaže popravni ispit iz tih oblasti u sljedećem roku za polaganje ispita, odnosno u roku koji ne može biti duži od 60 dana, od dana polaganja ispita.

Član 13

O toku pismenog i usmenog dijela ispita sekretar Komisije vodi zapisnik, koji potpisuju predsjednik Komisije i sekretar.

Zapisnik iz stava 1 ovog člana, sadrži sljedeće podatke:

- 1) o sastavu Komisije;
- 2) mjestu i vremenu održavanja ispita;
- 3) imenima i prezimenima kandidata koji su pristupili ispitu;
- 4) o uspjehu za svakog pojedinog kandidata koji je pristupio ispitu;
- 5) oblasti iz kojih kandidat eventualno treba polagati popravni ispit;
- 6) podatke o kandidatima koji su udaljeni sa ispita.

Član 14

Prilozi 1 i 2 i obrasci 1 i 2 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Član 15

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavlјivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj:04-18174/1

Podgorica, 19. decembra 2019. godine

Ministar,
Darko Radunović, s.r.

PRILOG 1

PROGRAM ZA POLAGANJE ISPITA ZA PORESKOG SAVJETNIKA

Ispit za poreskog savjetnika obuhvata sledeće oblasti:

- I. Osnovi poreskog sistema i poreskog postupka u Crnoj Gori;
- II. Direktni porezi
- III. Indirektni porezi
- IV. Ostali poreski propisi
- V. Finansiranje lokalne samouprave
- VI. Carinski sistem i postupak
- VII. Računovodstvo, finansijski izvještaji i revizija
- VIII. Osnovi privrednog prava i sistema u Crnoj Gori

**LITERATURA ZA POLAGANJE ISPITA
ZA PORESKOG SAVJETNIKA**

I. Osnovi poreskog sistema i poreskog postupka u Crnoj Gori;

1. Zakon o poreskoj administraciji („Službeni list RCG“, br.65/01 i 80/04 i 29/05“Službeni list CG“, br. 73/10, 20/11 , 28/12, 8/15 , 47/17 i 52/19);

- Uredba o uslovima i kriterijumima objavljuvanja liste poreskih dužnika („Službeni list CG“, br. 16/05 i 53/13);
- Pravilnik o kriterijumima za određivanje velikih poreskih obveznika („Službeni list RCG“, broj 31/17);
- Uredba o visini troškova prinudne naplate poreskih obaveza („Službeni list RCG“, broj 24/05);
- Pravilnik o načinu utvrđivanja poreske osnovice putem procjene („Službeni list RCG“, broj 36/05);
- Pravilnik o načinu prodaje imovine poreskog obveznika u postupku prinudne naplate („Službeni list RCG“, br. 36/05, 73/05 i 33/06);
- Pravilnik o poreskom knjigovodstvu („Službeni list RCG“, broj 81/06);
- Pravilnik o obliku i sadržini Izvještaja o plaćanju poreza po odbitku („Službeni list RCG“, broj 31/02 i 67/02).

2. Zakon o upravnom postupku ("Službeni list CG", br. 56/14, 20/15 40/16 i 37/17)

3. Zakon o upravnom sporu ("Službeni list CG", br. 54/16)

4. Zakon o inspekcijskom nadzoru ("Službeni list RCG", br. 39/03 i Službeni list CG", br. 76/09, 57/11, 18/14, 11/15 i 52/16)

II. Direktni porezi

1. Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01, 37/04 i 78/06 i "Službeni list CG", br. 86/09, 14/12, 6/13, 62/13 , 60/14 , 79/15 i 83/16),

- Uredba o načinu preračunavanja postojećih neto zarada u bruto zarade ("Sl. list RCG", br. 34/02);
- Pravilnik o obliku i sadržini godišnje prijave za obračunavanje i plaćanje poreza na dohodak fizičkih lica ("Sl. list CG", br. 16/08, 21/09, 18/11, 23/12, 17/13, 20/14,17/15 i 29/16);
- Pravilnik o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije za obveznike koji ostvaruju prihode od samostalne djelatnosti ("Sl. list RCG", broj 58/02);
- Pravilnik o paušalnom oporezivanju prihoda od samostalne djelatnosti ("Sl. list RCG", br. 3/05 i "Sl. list CG", br. 80/08, 18/12, 12/14 , 18/14 i 25/16);
- Uputstvo o načinu obračunavanja i plaćanja poreza i doprinosa iz i na lična primanja po osnovu zaposlenja ("Sl. list RCG", broj 81/06 i „Sl. list CG“, br. 4/10, 8/13, 2/15 , 9/15, 9/16 ,10/17, 15/19 i 46/19);
- Pravilnik o korišćenju poreskog oslobođenja po osnovu poreza na dobit pravnih lica i poreza na dohodak fizičkih lica u privredno nedovoljno razvijenim opština ("Sl. list Crne Gore", broj 4/14);
- Pravilnik o obliku, sadržini i postupku izdavanja potvrde o rezidentnosti u poreske svrhe ("Sl. list Crne Gore", broj 42/12).

2. Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG“, br. 13/07, 79/08, 86/09, 78/10,14/12 , 62/13, 8/15, 22/17 i 42/19)

- Uputstvom za obračun bruto zarada ("Sl. list Crne Gore", broj 5/11);
- Pravilnikom o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl.list CG", br. 76/10, 63/11, 28/12, 8/13, 4/14, 49/14, 1/15 , 2/15, 10/16, 8/17 , 50/17 i 15/19);
- Pravilnik o načinu i postupku povraćaja više plaćenih doprinosa za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list Crne Gore", br. 42/12).

3. Zakon o objedinjenoj registraci i sistemu izvještavanja o obračunu i naplati poreza i doprinosa („Službeni list RCG“ broj 29/05, 75/10 i 40/11),

- Uredba o sadržini centralnog registra obveznika poreza na dohodak, osiguranika i obveznika doprinosa za obavezno socijalno osiguranje i zaštititi podataka („Službeni list RCG“, br. 82/05 i 10/07);
- Pravilnik o obliku i sadržini jedinstvene prijave za registraciju poreskih obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika u centralni registar („Službeni list CG“, br. 10/10, 32/10, 30/17 i 50/17);
- Pravilnik o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca Izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni list Crne Gore", br. 76/10, 63/11, 28/12, 8/13, 4/14, 49/14, 1/15, 2/15, 10/16, 8/17 , 50/17 i 15/19).

4. Zakon o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01 i 80/04 i „Sl. list CG“, br. 40/08, 86/09, 14/12 , 61/13 i 55/16)

- Pravilnik o obliku i sadržini poreske prijave za utvrđivanje poreza na dobit pravnih lica ("Sl.list CG", br.08/09 , 11/11, 78/17 i 90/17);

- Pravilnik o obliku i sadržini Izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu po odbitku na prihode koje ostvari rezidentno i nerezidentno pravno lice ("Sl.list CG", broj 84/17),
- Pravilnik o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije ("Sl.list RCG", broj 28/02);
- Uredba o odloženom plaćanju poreza na dobit pravnih lica ("Sl.list CG", br.23/10);
- Pravilnik o obliku, sadržini i postupku izdavanja potvrde o rezidentnosti u poreske svrhe ("Sl. list Crne Gore", broj 42/12);
- Pravilnik o korišćenju poreskog oslobođenja po osnovu poreza na dobit pravnih lica i poreza na dohodak fizičkih lica u privredno nedovoljno razvijenim opština ("Sl. list Crne Gore", broj 4/14);
- Pravilnik o konsolidovanoj poreskoj prijavi("Sl. list Crne Gore", br. 83/16 i 87/17);
- Pravilnik o sadržaju poreske prijave o prihodima koje nerezidentno pravno lice ostvaruje po osnovu kapitalnih dobitaka i izdavanja u zakup pokretne i nepokretne imovine ("Službeni list CG", br. 19/19),

5. Zakon o porezu na nepokretnosti ("Sl. list CG", br. 25/19),

- Uredba o bližim kriterijumima i metodologiji za određivanje tržišne vrijednosti nepokretnosti (»Sl. list CG«, broj 36/11, 66/15 i 39/17).

6. Zakon o porezu na promet nepokretnosti ("Sl. list Crne Gore", br. 36/13)

- Pravilnik o sadržaju Prijave za obračun poreza na promet nepokretnosti ("Sl. list Crne Gore", br. 54/13);
- Pravilnik o načinu raspodjele prihoda od poreza na promet nepokretnosti koji pripadaju Budžetu Crne Gore ("Sl. list Crne Gore", br. 54/13).

III. Indirektni porezi

1. Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Sl list RCG" br. 65/01, 38/02, 72/02, 21/03, 76/05 i Sl.list CG br. 16/07, 29/13 , 9/15, 53/16, 1/17 i 50/17),

- Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG ", br. 65/02, 13/03, 59/04, 79/05 i 16/06; i „Sl. list CG“ br. 64/08 ,30/13,32/15,53/17 i 84/17);
- Pravilnik o utvrđivanju proizvoda i usluga koji se oporezuju po sniženoj stopi PDV ("Sl. list RCG ", br. 81/05, 2/06, 10/06, i "Sl. list CG ", br. 6/08, 46/08,11/09,62/15,69/15,21/16,32/16,37/16,58/16 ,65/16, 1/17, 43/19 i 51/19);
- Pravilnik o obliku i sadržini prijave za registraciju obveznika poreza na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG ", broj 6/06 i "Sl. list CG ", broj 34/13);
- Pravilnik o obliku i sadržini prijave za obračun poreza na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG ", br. 79/05 , 28/06 i "Sl. list CG ", br 64/11 i 30/13);
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na oslobođenje od plaćanja akcize i poreza na dodatu vrijednost za diplomatska i konzularna predstavništva i međunarodne organizacije ("Sl. list CG ", br. 34/10 i 52/13,68/15,53/17 i 65/17);
- Uredba poreskoj registar kasi ("Službeni list CG ", broj 31/14);
- Pravilnik o količini rashoda na koji se ne plaća porez na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG ", br. 74/06);
- Pravilnik o postupku oslobađanja od plaćanja poreza na dodatu vrijednost investitora i isporuke proizvoda i usluga(„Sl. list CG“ br. 17/15 i 68/15).

2. Zakon o akcizama ("Sl. list RCG", br. 65/01, 76/05 i "Sl. list CG", br. 76/08 i 50/09,78/10, 40/11, 61/11, 28/12 , 38/13, 45/14 , 8/15, 1/17, 50/17 i 55/18),

- Uredba o obilježavanju duvanskih proizvoda i alkoholnih pića kontrolnim akciznim markicama ("Sl. list CG", broj 28/19);
- Pravilnik o primjeni Zakona o akcizama ("Sl. list RCG", br. 18/02, 9/06 i 78/06 i "Sl. list CG", br. 18/09, 23/11, 12/12, 35/12, 66/12, 4/13, 53/13, 59/14, 14/16,22/16 , 51/17, 22/18, 61/18 i 72/18);
- Pravilnik o načinu i uslovima povraćaja akcize na mineralna ulja ("Sl. list CG", br. 56/14, 22/16 i 51/17);
- Pravilnik o postupku bojenja i označavanja mineralnih ulja koja se koriste kao gorivo za grijanje ("Sl. list RCG", broj 21/17);
- Pravilnik o načinu korišćenja akciznih markica bez hologramskе zaštite ("Sl. list CG", broj 16/13);
- Pravilnik o bližem postupku izvoza duvanskih proizvoda ("Sl. list CG", br. 35/12 i 51/14);
- Uredba o načinu i postupku utvrđivanje iznosa prosječne ponderisane maloprodajne cijene cigareta("Sl. list CG", broj 8/14);
- Pavilnik o utvrđivanje prosječne ponderisane maloprodajne cijene cigareta("Sl. list CG", broj 9/18);
- Pravilnik o bližim uslovima i načinu povraćaja plaćene akcize za gasna ulja koja se upotrebljavaju kao pogonsko gorivo za pogon registrovanih ribarskih brodova ("Službeni list Crne Gore", br. 19/18).

IV. Ostali poreski propisi

1. Zakon o porezu na promet upotrebljavanih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica („Sl. list RCG“, br. 55/03 i „Sl. list CG“ br. 55/13 ,73/10,40/11,34/14 i 70/17);

2. Zakon o porezu na upotrebu putničkih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica („Sl. list RCG“, br. 28/04 i 37/04 i „Sl. list CG“, broj 86/09 i 43/18);

3. Zakon o taksama na pristup određenim uslugama od opštег interesa i z upotrebu duvanskih proizvoda i elektroakustičnih i akustičnih uređaja ("Sl. list CG", br. 28/12, 62/13 i 9/15);

- Pravilnik o obliku i sadržini obrazaca za obračun taksi na pristup određenim uslugama od opšteg interesa i za upotrebu duvanskih proizvoda i elektroakustičnih i akustičnih uređaja ("Sl. list CG", broj 3/14),

4. Zakon o porezu na kafu (Sl. list CG", broj 8/15).

- Pravilnik o obliku i sadržini prijava, izjave i izvještaja koji se podnose u postupku oporezivanja kafe i vrsti i visini instrumenata obezbjeđenja („Službeni list CG“, br. 13/15 i 20/15).

5. Zakon o administrativnim taksama („Službeni list CG“, br. 18/19);

6. Zakon o poreskim savjetnicima(„Službeni list RCG“, broj 26/07 i 34/07 i „Službeni list CG“, br. 73/10 i 47/19);

7. Zakon o spriječavanju nelegalnog poslovanja („Službeni list CG“, broj 29/13 i 16/16);

8. Zakon o porezu na premije osiguranja („Službeni list RCG“, br. 27/04 i 37/04 „Službeni list CG“, br. 73/10, 40/11 , 61/13 i 6/14);

- Pravilnik o obliku i sadržaju evidencije o plaćanju poreza na premije osiguranja(“Službeni list Republike Crne Gore”, br. 43/04);

9. Zakon o rokovima izmirenja novčanih obaveza(„Službeni list CG“, broj 28/14);

-Uredba o načinu i postupku vršenja kontrole izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama ("Službeni list CG", br. 036/14 od 22.08.2014).

10. Zakon o autoputu ("Sl. List Crne Gore", broj 52/14);

-Pravilnik o postupku oslobođanja od plaćanja poreskih i carinskih obaveza za izvođenje radova na izgradnji autoputa Bar-Boljare („Sl. List Crne Gore“, br. 03/15, 13/15 i 31/15, 37/16);

V. Finansiranje lokalne samouprave

1.Zakon o finansiranju lokalne samouprave ("Sl. list Crne Gore", br. 3/19).

VI. Carinski sistem i postupak

1. Carinski zakon ("Sl. list RCG", br. 7/02, 38/02, 72/02, 21/03, 31/03, 29/05, 66/06 i "Sl. list CG", br. 21/08, 39/11, 40/11, 28/12, 62/13 i 71/17),

-Uredba za sprovodenje Carinskog zakona („Sl. list RCG“, br.15/03 i 81/06 i „Sl. list CG“, br. 38/08, 28/12, 11/16, 40/17 i 4/19);

-Uredba o uslovima i postupku za ostvarivanje prava na oslobođenje od plaćanja carine („Sl. list CG“, br. 20/15 i 9/18);

-Uredba o uslovima za odobravanja statusa ovlašćenog privrednog subjekta („Sl. list CG“, br. 38/15 i 45/19);

-Uredba o postupanju carinskog organa sa robom za koju postoji osnovana sumnja da povređuje prava intelektualne svojine („Sl. list CG“, broj 48/16);

-Uredba o vrsti, visini i načinu plaćanja naknade za usluge carinskog organa („Sl. list CG“, broj 47/08);

-Uredba o slobodnim carinskim prodavnicama („Sl. list CG“, br. 50/9, 8/10 i 13/14);

-Uredba o uslovima za obavljanje poslova zastupanja pred carinskim organom („Sl. list CG“, br. 50/9, 25/16 i 5/18);

-Uredba o uslovima i načinu prodaje carinske robe i drugim postupcima sa carinskom robom („Sl. list RCG“, br. 22/03, 62/04);

-Uredba o izdavanju uvjerenja koja prate robu pri izvozu, uvozu ili tranzitu (Sl. list RCG, broj 41/05);

-Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu podnošenja carinske deklaracije i drugih obrazaca koji se upotrebljavaju u carinskom postupku („Sl. list RCG“, br. 23/16, 83/16 i 84/17);

-Pravilnik o posebnim mjerama carinskog nadzora i carinskom postupku za robe koje se koriste za snabdijevanje prevoznih sredstava u međunarodnom saobraćaju („Sl. list RCG“, br. 78/06 i 57/07 i "Sl. list CG", br. 52/10, 34/11, 27/13, 52/14 i 8/15);

-Uputstvo o uslovima i načinu pod kojim iznos carinskog duga umjesto dužnika može da plati treće lice (Sl. list RCG, broj 19/04);

2. Zakon o carinskoj službi („Sl. list CG“, br. 3/16 i 80/17)

VII. Računovodstvo, finansijski izvještaji i revizija

1.Zakon o računovodstvu („Službeni list CG“, broj 52/16)

2. Zakon o računovodstvu i reviziji ("Službeni list RCG", br. 69/05, i Službeni list CG", br. 80/08, 73/10, 32/11 i 52/16)

3. Međunarodni računovodstveni standardi-MRS

VIII. Osnovi privrednog prava i sistema u Crnoj Gori

Zakon o privrednim društvima ("Službeni list RCG", br. 6/02 i Službeni list CG", br. 17/07, 80/08, 40/10, 36/11 i 40/11)

Obrazac 1

Z A H T J E V

za polaganje ispita za poreskog savjetnika

Ime i prezime: .....

Adresa stanovanja: .....

Kontakt tel./e-mail .....

Dokazi o ispunjenosti uslova (član 4 stav 2 Pravilnika):

- 1.** _____
- 2.** _____
- 3.** _____
- 4.** _____
- 5.** _____

Mjesto i datum: _____, _____. _____. _____. godine

_____
(Potpis)

CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA

UVJERENJE

O POLOŽENOM ISPITU ZA PORESKOG SAVJETNIKA

(ime i prezime)

iz _____, rođen(a) _____
(dan, mjesec i godina rođenja)

po zanimanju _____
(naziv stručne spreme)

POLOŽIO(LA) JE

pred Komisijom za polaganje ispita za poreskog savjetnika, dana_____ ,

**ispit
za poreskog savjetnika**

Uvjerenje se izdaje na osnovu člana 6 stav 5 Zakona o poreskim savjetnicima.

Broj:_____
Podgorica, dana_____

PREDSJEDNIK
ISPITNE KOMISIJE

M.P.

Odluka Ustavnog suda Crne Gore kojom se ukida Odluka o održavanju čistoće (»Službeni list Crne Gore - Opštinski propisi«, br. 9/09., 40/15. i 34/16.), koju je donijela Skupština Glavnog grada – Podgorica i prestaje da važi danom objavljivanja ove odluke

Ustavni sud Crne Gore u sastavu: predsjednik Dragoljub Drašković i sudije - Milorad Gogić, Miodrag Iličković, Desanka Lopičić, Mevlida Muratović, Hamdija Šarkinović i Budimir Šćepanović, na osnovu odredaba člana 149. stav 1. tačka 2. Ustava Crne Gore i člana 48. tačka 2. Zakona o Ustavnom суду Crne Gore (»Službeni list Crne Gore«, broj 11/15.), na sjednici od 27. septembra 2019. godine, donio je

O D L U K U

I UKIDA SE Odluka o održavanju čistoće (»Službeni list Crne Gore - Opštinski propisi«, br. 9/09., 40/15. i 34/16.), koju je donijela Skupština Glavnog grada – Podgorica i prestaje da važi danom objavljivanja ove odluke.

II Ova odluka objaviće se u "Službenom listu Crne Gore" i na način na koji je objavljena Odluka.

O b r a z l o ž e n j e

11. Rješenjem Ustavnog suda U-II br. 15/17, od 26. juna 2018. godine, po inicijativi KIPS d.o.o. sa sjedištem u Podgorici, koje zastupa Advokatska kancelarija Velimirović & partneri, u Podgorici, pokrenut je postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti odredbe 45. stav 2. Odluke, označene u izreci.

2. Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj Glavnog grada – Podgorice je, aktom broj 04- D1-030/18-3747/1, od 21. septembra 2018. godine, saglasno odredbama člana 62. Zakona o Ustavnom суду, predložilo zastoj u ovom postupku u trajanju od šest mjeseci, radi otklanjanja uočenih neustavnosti i nezakonitosti.

2.1. Ustavni sud je, na sjednici od 30. novembra 2018. godine, donio Rješenje o zastoju u postupku odlučivanja o ustavnosti odredbe člana 45. stav 2. Odluke, u trajanju od 180 dana.

2.1.1. S obzirom na to da Skupština Glavnog grada – Podgorice, u ostavljenom roku, nije otklonila posljedice uočenih neustavnosti i nezakonitosti Ustavni sud je, saglasno odredbi člana 62. stav 2. Zakona o Ustavnom суду Crne Gore, nastavio postupak u ovom predmetu.

3. Osporenom odredbom Odluke propisano je:

"Član 45. stav 2.

Osnov za utvrđivanje naknade za prevoz i deponovanje komunalnog otpada je metar kvadratni stambeni, odnosno poslovni prostora, a naknada se plaća mjesečno."

4. Ustavni sud je, nakon razmatranja sadržine osporene odredbe člana 45. stav 2. Odluke, utvrdio da nije u saglasnosti s Ustavom i zakonom i da su se stekli uslovi za njeno ukidanje.

5. Za odlučivanje u ovom predmetu pravno relevantne su odredbe sljedećih propisa:
Ustava Crne Gore:

"Član 1. stav 2.

Crna Gora je građanska, demokratska, ekološka i država socijalne pravde, zasnovana na vladavini prava.

Član 11. stav 3.

Vlast je ograničena Ustavom i zakonom.

Član 145.

Zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom.

Član 149. stav 1. tačka 2.

Ustavni sud odlučuje:

2) o saglasnosti drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom”.

Zakona o komunalnim djelatnostima (“Službeni list Crne Gore”, br. 55/16.):

“ Član 2

Komunalne djelatnosti, u smislu ovog zakona, su pružanje komunalnih usluga koje su nezamjenljiv uslov života i rada građana, privrednih i drugih subjekata na teritoriji jedinice lokalne samouprave i održavanje komunalne infrastrukture, opreme i sredstava za obavljanje tih djelatnosti.

Član 3. stav 1.tačka 4.

(1) Komunalne djelatnosti iz člana 2. ovog zakona, su:

4) upravljanje komunalnim otpadom;

Član 15. st. 1. i 2.

(1) Jedinica lokalne samouprave propisuje način i uslove organizovanja i obavljanja komunalnih djelatnosti iz člana 3. stav 1. tač. 1., 2., 3., 4., 7., 8., 10., 11., 12. i 14. ovog zakona i uslove za pružanje komunalnih usluga, odnosno isporuku komunalnog proizvoda, u skladu sa propisom i tehničkim uslovima iz čl. 43 i 44 ovog zakona, a naročito:

- uslove za obavljanje djelatnosti kojima se obezbjeđuje određeni obim, vrsta i kvalitet usluga, ako ti uslovi nijesu određeni posebnim propisom;
- način obezbjeđivanja kontinuiteta u vršenju komunalnih djelatnosti;
- red prvenstva i način pružanja komunalnih usluga kada, uslijed više sile, dođe do smanjenog obima u vršenju komunalnih djelatnosti;
- prava i obaveze vršioca komunalne djelatnosti i korisnika.

(2) Pravna i fizička lica dužna su da postupaju u skladu sa propisima iz stava 1. ovog člana.

Član 43.

Minimum kvaliteta i obima poslova za obavljanje komunalne djelatnosti određuju se propisom Ministarstva.

Član 44.

(1) Tehnički uslovi za komunalnu infrastrukturu, opremu i sredstva koji se koriste za obavljanje komunalnih djelatnosti obuhvataju:

- tehnička svojstva materijala, odnosno građevinskih proizvoda od kojih su izgrađeni objekti komunalne infrastrukture, kao i tehnička svojstva ugrađenih uređaja i instalacija, u skladu sa zakonom kojim se uređuju ocjena i provjera postojanosti svojstava i dokazivanje upotrebljivosti građevinskog proizvoda;

- način izgradnje, korišćenja i održavanja komunalne infrastrukture;
- minimalne uslove koje treba da ispunjava oprema i sredstva koji se koriste za obavljanje komunalne djelatnosti;
- druge minimalne uslove za obavljanje komunalne djelatnosti.

(2) Tehničke uslove iz stava 1. ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

Član 53.

(1) Cijene komunalnih usluga utvrđuju se na osnovu sljedećih elemenata:

1) troškova angažovanja potrebne radne snage;

- 2) utrošene energije (energenata);
- 3) troškova tekućeg održavanja;
- 4) troškova investicionog održavanja komunalne infrastrukture i pripadajuće opreme;
- 5) troškova otplate kredita za izgradnju komunalne infrastrukture i nabavku pripadajuće opreme;
- 6) nabavke potrošnog materijala;
- 7) drugih opravdanih troškova nastalih u pružanju usluge.

(2) Iz sredstava naplaćenih od pruženih komunalnih usluga obezbjeđuje se obavljanje komunalnih djelatnosti, tekuće i investiciono održavanje komunalne infrastrukture, opreme i sredstava potrebnih za obavljanje komunalnih djelatnosti iz člana 3. stav 1. tač. 1., 2., 4., 7., 10. i 11. ovog zakona.

(3) Iz sredstava naplaćenih od pruženih komunalnih usluga obezbjeđuje se obavljanje komunalnih djelatnosti, tekuće i investiciono održavanje komunalne infrastrukture, opreme i sredstava potrebnih za obavljanje komunalnih djelatnosti iz člana 3. stav 1. tač. 12. i 13. ovog zakona, kada se za te djelatnosti vrši individualna naplata komunalne usluge.

(4) Bliže elemente i metodologiju za određivanje cijene komunalne usluge iz stava 1. ovog člana, osim za regulisane komunalne djelatnosti, utvrđuje Vlada.

Član 54.

(1) Cijenu komunalne usluge utvrđuje vršilac komunalne djelatnosti po prethodno pribavljenoj saglasnosti skupštine jedinice lokalne samouprave.

(2) Vršilac komunalne djelatnosti dužan je da na računu za izvršenu komunalnu uslugu, odnosno isporučeni komunalni proizvod, posebno iskaže troškove po elementima člana 53. stav 1. ovog zakona.

(3) Podatke za izračunavanje elemenata iz člana 53. stav 1. tač. 4. i 5. ovog zakona obezbjeđuje jedinica lokalne samouprave.

(4) Cijena komunalnih usluga, odnosno komunalnih proizvoda po jedinici mjere ne smije da bude različita za pojedine korisnike, odnosno pravna i fizička lica.

Član 78. st. 1. i 2.

(1) Podzakonski akti iz člana 23. stav 3., člana 26. stav 5., člana 43., člana 44. stav 2., člana 45. stav 6. i člana 53. stav 4. ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Podzakonski akti iz člana 15. stav 1., člana 19. stav 1., člana 33. st. 1. i 2. ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu propisa iz stava 1. ovog člana.

Član 82. stav 1.

(1) Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o komunalnim djelatnostima ("Službeni list RCG", broj 12/95.).

Član 83.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se nakon 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona".

Zakon o zaštiti potrošača ("Službeni list Crne Gore", br. 2/14., 6/14., 43/15. i 70/17.):

"Član 36. stav 6.

(6) Cijena usluge od javnog interesa obračunava se prema stvarnoj potrošnji, ako je to tehnički moguće, po utvrđenoj tarifi ili cjenovniku."

6. Načelo zakonitosti (član 145. Ustava) predstavlja jedno od osnovnih ustavnih načela i direktno je povezano sa načelom vladavine prava, koje utvrđuje da je država zasnovana na vladavini prava (član 1. stav 2.) i da je vlast ograničena Ustavom i zakonom (član 11. stav 3.). Posljedica ovakvih ustavnih određenja je da su organi vlasti vezani Ustavom i zakonom, kako

u pogledu svojih normativnih, tako i drugih ovlašćenja. Načelo legaliteta podrazumijeva da se podzakonski propis donosi na osnovu normativno utvrđenog ovlašćenja donosioca akta. Prema Ustavu, generalno ovlašćenje za donošenje propisa (za izvršavanje zakona) ima Vlada, a organi uprave, lokalna samouprava ili drugo pravno lice, kada su na to, po određenim pitanjima, ovlašćeni zakonom. Drugim riječima, zakon mora biti osnov za donošenje podzakonskog akta i taj akt može obuhvatiti samo ono što proizilazi iz zakonske norme a njom nije izričito uredeno. U postupku ocjene saglasnosti takvog propisa s Ustavom i zakonom ispituje se da li ga je donio ovlašćeni organ, zatim da li je donosilac imao zakonsko ovlašćenje za njegovo donošenje (pravni osnov) i da li propis po svojoj sadržini, cilju i obimu odgovara okvirima koje mu je odredio zakon.

6.1. U postupku ispitivanja procesnih predpostavki za vođenje postupka i odlučivanje Ustavni sud je, uvidom u dostavljenu dokumentaciju i „Službeni list Crne Gore-opštinski propisi“, utvrdio sljedeće činjenice:

- Skupština Glavnog grada-Podgorice, na sjednici od 25. i 26. februara 2009. godine, na osnovu odredbe člana 6. Zakona o komunalnim djelatnostima ("Službeni list Republike Crne Gore", broj 12/95.), donijela je Odluku o održavanju čistoće ("Službeni list Crne Gore-Opštinski propisi", broj 9/19.);

- Skupština Glavnog grada- Podgorice, na sjednici, od 6. novembra 2015. godine, na osnovu odredaba člana 4. stav 2., čl. 6. i 12. Zakona o komunalnim djelatnostima ("Službeni list Republike Crne Gore", broj 12/95.), donijela je Odluku o izmjenama Odluke o održavanju čistoće ("Službeni list Crne Gore-Opštinski propisi", broj 40/15.);

- Skupština Glavnog grada-Podgorice, na sjednici, od 28. i 29. jula 2016. godine, na osnovu odredaba člana 4. stav 2. i čl. 6. i 12. Zakona o komunalnim djelatnostima ("Službeni list Republike Crne Gore broj 12/95.), a u vezi s odredbom člana 6. Zakona o komunalnoj policiji ("Službeni list Crne Gore", broj 57/14.), donijela je Odluku o dopuni Odluke o održavanju čistoće ("Službeni list Crne Gore-Opštinski propisi", broj 34/16.) i da je

- Skupština Crne Gore, na sjednici, od 30 jula 2016. godine, donijela Zakon o komunalnim djelatnostima („Službeni list Crne Gore“ broj 55/16.), koji je stupio na snagu 25. avgusta 2016. godine, a primjenjuje se od 17. februara 2018. godine, od kojeg datuma je, saglasno odredbi član 81. stav 1. tog zakona, prestao da važi Zakon o komunalnim djelatnostima („Službeni list Crne Gore“ broj 12/95.).

6.1.1. Kako je predmet ustavosudske ocjene propis koji se donosi radi sprovodenja zakona, on mora biti u skladu sa zakonom na osnovu kojeg je donesen, a samim tim i s Ustavom. U postupku ocjene ustavnosti i zakonitosti tog propisa ispituje se da li je donesen od strane ovlašćenog lica, da li je imao zakonsko ovlašćenje za njegovo donošenje (pravni osnov za donošenje) i odgovara li propis po svom sadržaju okvirima koje mu je odredio zakon.

6.1.1.1. U konkretnom slučaju, Ustavni sud je utvrdio da je Odluku, čija je odredba člana 45. stav 2. osporena, donijela Skupština Glavnog grada-Podgorice, s pozivom na pravni osnov sadržan u navedenim odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima, koji je prestao da važi, danom početka primjene novog Zakona o komunalnim djelatnostima, tj. 17. februara 2018. godine. Saglasno odredbi člana 15. stav 1. tog zakona jedinica lokalne samouprave, pored ostalog, ovlašćena je da propiše način i uslove organizovanja i upravljanja komunalnim otpadom, u skladu sa tehničkim uslovima iz čl. 43. i 44. ovog zakona, koje određuje, odnosno utvrđuje organ državne uprave nadležan za komunalne djelatnosti (Ministarstvo). Odredbom člana 78. stav 2. Zakona propisano je da će se podzakonski akti iz člana 15. stav 1. (...) ovog zakona donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu propisa iz stava 1. ovog člana, tj. do 25. februara 2018. godine. Kako je rok za usklađivanje propisa kojim se uređuje upravljanje komunalnim otpadom sa novim Zakonom o komunalnim djelatnostima istekao 25. februara 2018. godine, a Odluka, čija je odredba člana 45. stav 2. osporena, nije

usaglašena u roku određenom tim zakonom, Ustavni sud je utvrdio da nije u saglasnosti s Ustavom i zakonom i da su se stekli uslovi za njeno ukidanje u cjelini.

7.Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je, kao u izreci.

II1. Odluka o prestanku Odluke o održavanju čistoće i o objavljivanju ove odluke zasnovana je na odredbama člana 151. stav 2., člana 152., stav 1.Ustava Crne Gore i člana 51. stav 1. Zakona o Ustavnom суду Crne Gore.

U-II br. 15/17

Podgorica, 27. septembar 2019. godine

Predsjednik,
dr **Dragoljub Drašković**, s.r.

Na osnovu člana 6 stav 1 tačka 9, člana 14 stav 2, člana 89 stav 6, člana 90 stav 6 i člana 91 stav 7 Zakona o vazdušnom saobraćaju („Službeni list CG”, br. 30/12 i 30/17), uz prethodnu saglasnost Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Agencija za civilno vazduhoplovstvo donijela je

**PRAVILNIK
O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O
USLOVIMA I NAČINU UPOTREBE PADOBRANA**

Član 1

U Pravilniku o uslovima i načinu upotrebe padobrana („Službeni list CG”, br. 3/14 i 43/14), u članu 14 stav 2 poslije riječi „glavne kupole“ dodaju se riječi „ako propisom države članice Evropske unije nije drugačije propisano.“.

U stavu 4 poslije riječi „kupole za spasavanje“ dodaju se riječi „ako propisom države članice Evropske unije nije drugačije propisano.“.

U stavu 6 poslije riječi „sistema veza i ranca“ dodaju se riječi „ako propisom države članice Evropske unije nije drugačije propisano.“.

U stavu 8 poslije riječi „tandem putnika padobrana“ dodaju se riječi „ako propisom države članice Evropske unije nije drugačije propisano.“.

Član 2

U članu 37 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Izuzetno od stava 3 ovog člana, Agencija priznaje dozvole rigera stečene u državama članicama Evropske unije, bez dodatnih provjera, sa rokom važenja na koji su izdate.“

Dosadašnji st. 4, 5 i 6 postaju st. 5, 6 i 7.

Član 3

U članu 41 stav 1 na kraju stava briše se tačka i dodaju se riječi: „ ili nadležna vazduhoplovna vlast države članice Evropske unije.“

Stav 2 briše se.

Dosadašnji st. 3, 4, 5 i 6 postaju st. 2, 3, 4 i 5.

Član 4

U članu 42 stav 2 riječ „pisanog“ briše se.

Član 5

U članu 56 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Registar lica iz stava 1 ovog člana vodi se u pisanoj ili elektronskoj formi.“.

U dosadašnjem stavu 2 tačka 5 mijenja se i glasi: „jedinstveni matični broj (JMB) ili lični identifikacioni broj;“.

Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 3 i 4.

Član 6

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 01/2-2720/4-19
Podgorica, 26.12.2019. godine

Direktor,
Dragan Đurović, s.r.

Na osnovu čl. 51 stava 3 Zakona o javnim izvršiteljima (“Sl.list CG”. br. 61/2011, 22/2017 i 17/2019), na održanoj elektronskoj sjednici dana 27.11.2019.godine, Skupština Komore donijela je

ETIČKI KODEKS JAVNIH IZVRŠITELjA

I PREDMET KODEKSA

Član 1

Etičkim kodeksom javnih izvršitelja (u daljem tekstu: Kodeks) uređuju se opšta načela profesionalnog i etičkog postupanja, kojima se u radu rukovode javni izvršitelji, zamjenici javnih izvršitelja i njihovi saradnici i utvrđuju načela i pravila kojima se reguliše ponašanje javnih izvršitelja u okviru i izvan izvršiteljske djelatnosti, sa ciljem očuvanja i unapređenja dostojanstva i ugleda izvršiteljske djelatnosti kao javne službe.

Kodeksom se uređuje i postupak podnošenja prijave protiv javnog izvršitelja u slučaju sumnje da je došlo do povrede Kodeksa, kao i nadležno tijelo Komore javnih izvršitelja (u daljem tekstu Komora) za postupanje po prijavama za sprovođenje postupka.

Sve odredbe koje se odnose na javne izvršitelje primjenjivaće se i na zamjenike javnih izvršitelja i druge saradnike zaposlene u kancelariji javnog izvršitelja.

II OSNOVNA NAČELA KODEKSA

Samostalnost i nezavisnost

Član 2

Javni izvršitelj je samostalan u obavljanju poslova i vršenju ovlašćenja i dužnosti i dužan je da preduzima službene radnje u skladu sa zakonom i ličnim i profesionalnim integritetom i autoritetom, rukovodeći se isključivo interesima stranaka u postupku.

Nepristrasnost

Član 3

Javni izvršitelj postupa na jednak način i nepristrasno prema strankama i učesnicima u postupku, bez obzira na njihova svojstva po bilo kom osnovu.

Stručnost

Član 4

Javni izvršitelj je dužan da svoju djelatnost obavlja stručno i da se stalno stručno usavršava u skladu sa planom i programom koji utvrdi Komora, a najmanje da pohađa dvije stručne obuke godišnje, kao i da službene radnje vrši u skladu sa zakonom i drugim opštim aktima.

Javni izvršitelj je dužan da se stara da lica koja rade u njegovoj kancelariji posjeduju sva znanja i vještine potrebne za kvalitetno obavljanje poslova koji su im povjereni, te da im omogući stručno usavršavanje kada je to potrebno i moguće.

Najmanje jednom u periodu od dvije godine, javni izvršitelji su dužni da pohađaju obuku na temu profesionalnih i etičkih standarda ponašanja javnih izvršitelja.

Savjesnost

Član 5

Javni izvršitelj je dužan da svoju djelatnost obavlja savjesno, na način što će postupati razumno, odlučno i blagovremeno, uz poštovanje ličnosti i prava stranaka u postupku i trećih lica.

Dostojnost

Član 6

Javni izvršitelj dužan je da se uzdržava od neprikladnog i nemoralnog ponašanja, štiteći profesionalni i lični ugled, kao i ugled same profesije, i to svojim izgledom, oblačenjem i ponašanjem u javnosti, kao i na društvenim mrežama.

Efikasnost i ekonomičnost

Član 7

Javni izvršitelj je dužan da djelatnost obavlja efikasno, poštujući utvrđene rokove i obezbjeđujući ekonomično obavljanje radnji i ispunjavanje obaveza u okviru ovlašćenja i dužnosti koja su mu povjerena.

Prilikom preuzimanja službenih radnji, javni izvršitelj je dužan da postupa na način koji je najekonomičniji i koji, s obzirom na konkretan slučaj, uzrokuje najmanje troškova za stranke.

Srazmjernost

Član 8

Prilikom preuzimanja službenih radnji, javni izvršitelj vodi računa o srazmjeri između visine potraživanja i sredstava i predmeta izvršenja, odnosno obezbjeđenja, kao i o visini troškova koji nastaju preuzimanjem tih radnji.

Zakonitost

Član 9

Prilikom vršenja radnji u okviru svojih ovlašćenja i dužnosti, javni izvršitelj je dužan da se pridržava Ustava, zakona i drugih opštih akata.

Javni izvršitelj je dužan da, u slučaju sumnje u autentičnost izvršnih isprava, prije pokretanja izvršnog postupka, izvrši njihovu provjeru.

Javni izvršitelj je dužan da se uzdrži od nedopuštenih radnji i postupaka, a naročito:

- od upotrebe sredstava koja nijesu propisana zakonom,
- od najavljivanja ili preuzimanja radnji koje zakonom nijesu dozvoljene,
- od upotrebe nedozvoljene prinude ili dovođenja u zabludu učesnika u postupku ili trećih lica,
- od korišćenja svog zvanja i položaja radi ostvarivanja ličnih ili drugih interesa,
- od pozivanja na dobre veze, pozicije i prolaznost u društvu,
- od obećavanja ili davanja provizije ili nagrade drugima za pridobijanje stranaka,
- od omalovažavanja drugih javnih izvršitelja,
- od iznošenja u bilo kojem obliku kritike rada ili ponašanja kolega pred strankama, osim primjedbi potrebnih za zakonito preuzimanje službenih radnji,
- od naplate nagrade za izvršene radnje u višem ili nižem iznosu od propisanih,
- od obavljanja službene radnje izvan kancelarije javnog izvršitelja (u advokatskim kancelarijama, bankama, trgovackim centrima i sl.), osim u zakonom propisanim slučajevima,

- od sponzorisanja ili donatorstva pojedinih događaja, aktivnosti ili pojedinaca sa ciljem direktnе ili indirektnе reklame ili promocije pojedinog javnog izvršitelja,

- od javnih istupa u cilju posrednog i neposrednog reklamiranja.

Javni izvršitelj o kome se u sredstvima javnog informisanja piše ili govori tako da se nanosi šteta ugledu tog javnog izvršitelja i/ili izvršiteljske djelatnosti, dužan je odmah zatražiti od Komore da se ista na prikladan način ogradi od takvih izvještavanja. Komora je dužna da bez odlaganja zatraži ispravke netačnih i nepotpunih informacija u skladu sa posebnim propisima.

Dužnost postupanja

Član 10

Javni izvršitelj ne smije da odbije da postupa u predmetu za koji je nadležan, osim kada je to zakonom propisano (izuzeće, odluka Komore).

Javni izvršitelj je dužan da odbije postupanje u predmetu ukoliko stranka u postupku zahtijeva ili predlaže da počini nezakonitost ili nepravilnost, o čemu javni izvršitelj obavještava Komoru u pisanoj formi (službena zabilješka), a o čemu će Komora posebno voditi računa prilikom redovnog nadzora.

Redosljed postupanja

Član 11

Javni izvršitelj uzima u rad predmete po redosljedu njihovog prijema, osim ako naročite okolnosti zahtijevaju da se od takvog redosljeda odstupi.

Smatra se da postoje naročite okolnosti kada se postupa u predmetu u kome je zakonom određeno hitno postupanje ili kada je hitno postupanje neophodno radi sprječavanja upotrebe sile ili nastanka veće štete.

Javnost rada

Član 12

Javni izvršitelj je dužan da sudu, nadležnom ministarstvu, drugim državnim organima i Komori obezbijedi sve podatke o svom radu, u skladu sa zakonom i drugim opštim aktima.

Javni izvršitelji su dužni da koriste standardne (ujednačene) obrasce akata, koje predloži Komora, na kojem su jasno i prikladno istaknuti grb Crne Gore (u lijevom gornjem uglu prve strane) i logotip Komore (u desnom gornjem uglu prve strane), kao i da koriste preporučene obrasce poslovnih kartica i ostali materijal koji je usvojen od strane Komore. Takođe, u svojim radnim prostorijama, javni izvršitelj je dužan da na prikladan način istakne državne simbole Crne Gore (grb i zastavu Crne Gore), kao i logotip Komore.

Povjerljivost podataka

Član 13

Javni izvršitelj je dužan da čuva kao poslovnu tajnu povjerljive podatke do kojih dođe prilikom obavljanja svoje djelatnosti, osim kada je korišćenje tih podataka ili njihovo objavljivanje dozvoljeno zakonom.

Javni izvršitelj je dužan da se stara da njegovi zamjenici i saradnici budu blagovremeno i potpuno obaviješteni o dužnosti čuvanja povjerljivih podataka i da se tih dužnosti pridržavaju.

Javni izvršitelj je dužan da prikuplja i obrađuje lične podatke stranaka u mjeri neophodnoj za uspješno obavljanje svoje djelatnosti i da se uzdrži od neovlašćenog i nezakonitog prikupljanja i korišćenja ličnih podataka, shodno važećim propisima koji regulišu lične podatke.

Nespojivost

Član 14

Javni izvršitelj je dužan da se uzdrži od obavljanja poslova i vršenja funkcija koji su nespojivi sa djelatnošću javnog izvršitelja, kao što su vršenje javnih funkcija, upravnih ili nadzornih funkcija u privrednim društvima, bavljenje advokatskim i drugim pravosudnim profesijama, kao i drugim poslovima koji su nespojivi ili mogu da škode ugledu profesije javnog izvršitelja.

Javni izvršitelj može obavljati naučne, stručne, umjetničke, sportske humanitarne i obrazovne aktivnosti, obavljati poslove sudskog prevodioca, kao i obavljati aktivnosti u Komori i međunarodnim udruženjima javnih izvršitelja.

Sukob interesa i prijavljivanje imovine

Član 15

Javni izvršitelj ne smije da preduzima radnje u postupku kada javni izvršitelj, ili sa njim povezano lice ima privatni interes (osim u slučaju naplate naknade i nagrade javnog izvršitelja u skladu sa zakonom i propisanom tarifom), koji utiče ili može uticati na obavljanje njegovih poslova i dužnosti.

Povezanim licem u smislu stava 1 ovog člana smatra se lice koje je srodnik javnog izvršitelja po krvi u prvoj liniji do bilo kog stepena, a u pobočnoj liniji do četvrtog stepena, staralac, usvojilac ili usvojenik, bračni ili vanbračni supružnik ili srodnik po tazbini do drugog stepena, bez obzira da li je brak prestao, ili lice koje sa javnim izvršiteljem živi u zajedničkom domaćinstvu.

Javni izvršitelj mora bez odlaganja da obavijesti stranku o postojanju sukoba interesa koji je nastao ili može nastati u postupku izvršenja i obezbjedenja.

Javni izvršitelj je dužan da pravovremeno i u skladu sa zakonom dostavi tačnu prijavu o imovini.

Zabrana reklamiranja

Član 16

Javnog izvršitelja preporučuju isključivo znanje koje je pokazao, uspjeh koji je ostvario i ugled i povjerenje koje je stekao svojim radom i ponašanjem.

Javni izvršitelj ne smije da nudi svoje usluge, niti da stiče stranke na nečastan i nedopušten način.

Javni izvršitelj ne smije da se reklamira u štampanim i elektronskim medijima.

Komora javnih izvršitelja obezbeđuje internet dostupnost kontakt podataka svih javnih izvršitelja, kao i objavljinje njihovih akata i drugih relevantnih informacija i akata na svom internet portalu, u skladu sa sopstvenom politikom javnog djelovanja.

Troškovi postupka, naknada i nagrada za rad

Član 17

Javni izvršitelj ne smije da ugovara ili naplaćuje druge iznose nagrada i naknade troškova za svoj radod onih koji su propisani važećom tarifom, niti iznose koji su veći ili manji od onih koji su tom tarifom propisani.

Javni izvršitelj je dužan da uredno i pravovremeno izdaje sve finansijske dokumente, uključujući račune za nagrade i troškove za rad, u skladu sa važećim finansijskim propisima.

Javni izvršitelj je dužan da uredno sastavi popis svih nagrada i troškova koje je potrebno naplatiti i o tome blagovremeno obavijesti stranke u postupku. O troškovima za koje je

izvjesno da će nastati, javni izvršitelj je dužan unaprijed da obavijesti izvršnog povjerioca. U slučaju da nakon toga postane izvjesno da će ti troškovi biti uvećani, javni izvršitelj je dužan da prije preduzimanja radnji, o toj okolnosti, obavijesti izvršnog povjerioca.

Finansijsko poslovanje

Član 18

Javni izvršitelj je dužan da u finansijskom poslovanju postupa savjesno i pažljivo i da prenos sredstava na odgovarajuće račune vrši blagovremeno, u skladu sa zakonom i drugim opštim aktima.

Upotreba legitimacije

Član 19

Javni izvršitelj dužan je posjedovati službenu legitimaciju koju izdaje Ministarstvo pravde i koju je dužan da pokaže prilikom postupanja.

Zamjenici i saradnici javnog izvršitelja obavezni su da posjeduju službenu legitimaciju koju izdaje Komora, a koju su dužni da istaknu kada postupaju u službenom svojstvu.

Obavještavanje stranaka

Član 20

Javni izvršitelj je dužan da potpuno i blagovremeno saopšti strankama sve informacije koje su u vezi sa postupanjem po njihovom zahtjevu, da ih obavijesti o radnjama koje je preuzeo i onim koje namjerava da preuzme.

U slučaju dostavljanja pismena, javni izvršitelj, kao i njegovi zamjenici i saradnici su dužni da ulože sve potrebne napore kako bi pismena bila uručena lično stranci. Ukoliko to nije moguće, javni izvršitelj je dužan da uloži potrebne napore kako bi utvrdio stvarnu adresu boravišta stranke, poštujući pri tome njenu privatnost.

III ODNOS PREMA UČESNICIMA U POSTUPKU, UPRAVNIM I DRUGIM DRŽAVnim TIJELIMA I INSTITUCIJAMA

Član 21

Javni izvršitelj je dužan da se prema svim učesnicima u postupku odnosi profesionalno i sa poštovanjem.

Javni izvršitelj će nastojati da snagom svoje stručnosti i profesionalnosti osigura visoki stepen komunikacije sa kolegama u pravosuđu, upravi, advokaturi i privredi.

Javni izvršitelj je dužan službene akte sastavljati koristeći pravnu terminologiju kako bi komunikacija sa javnim organima, tijelima i drugim institucijama bila jasna, razumljiva i efikasna.

IV ODNOS JAVNIH IZVRŠITELJA PREMA KOMORI JAVNIH IZVRŠITELJA CRNE GORE I DRUGIM JAVNIM IZVRŠITELJIMA

Član 22

Javni izvršitelj je dužan potpuno i na vrijeme ispunjavati sve obaveze prema Komori, poštovati, čuvati i podizati ugled Komore i drugih javnih izvršitelja, te doprinositi što uspješnijem zajedničkom radu i ugledu profesije.

Javni izvršitelj je dužan obavijestiti Komoru o problemima od opšte važnosti za službu, naročito o odnosima sa javnim tijelima, bez preduzimanja ličnih inicijativa, do odluke tijela Komore.

Javni izvršitelj je dužan da bez odlaganja Komori dostavi sve sudske odluke kojima su pravosnažno usvojena pravna sredstva izjavljena protiv odluka tog javnog izvršitelja.

Javni izvršitelj je dužan redovno prisustvovati sastancima tijela Komore, naročito sjednicama Skupštine i usavršavanjima koje organizuje Komora i svojim aktivnim učešćem doprinositi njihovom što uspješnjem radu.

Izbor u bilo koje tijelo Komore je za svakog javnog izvršitelja čast, pa javni izvršitelj ne može odbiti predlog da bude izabran, osim u slučaju ako mu zdravstveno stanje ne dopušta rad u tim tijelima ili ako je izabran ili imenovan na više funkcije u tijelu Komore, pa sam ocijeni da ih ne može kvalitetno izvršavati.

Nije dozvoljeno vršiti uticaj na odnos javnog izvršitelja sa njegovom strankom ili vršiti uticaj na stranku da svoj predmet prenese drugom javnom izvršitelju.

Javni izvršitelj je dužan da se prema drugim javnim izvršiteljima odnosi kolegijalno, sa poštovanjem i da ne komentariše o njihovoj stručnosti, savjesnosti, efikasnosti ili dostoјnosti. Ukoliko ima saznanja o nezakonitom, nepravilnom ili neetičkom postupanju drugog javnog izvršitelja, dužan je o tome odmah obavijestiti Komoru koja će svojim blagovremenim djelovanjem otkloniti takvo postupanje u cilju zaštite ugleda profesije.

V RJEŠAVANJE MEĐUSOBNIH SPOROVA

Član 23

Osnovno načelo u ponašanju javnih izvršitelja je međusobno uvažavanje i poštovanje i posebno, pružanje pune saradnje u vršenju izvršiteljske djelatnosti.

Član 24

Javni izvršitelj je dužan postupiti po zamolnici drugog javnog izvršitelja koja mu je upućena u skladu sa zakonom, javnim interesom i iz potrebe da se strankama omogući efikasno i ekonomično obavljanje izvršiteljskih poslova.

Sve eventualne sporove između javnih izvršitelja, javni izvršitelji su dužni riješiti na profesionalan način kako to dolikuje osobama od javnog povjerenja i ugledu djelatnosti koju predstavljaju, lično ili putem tijela Komore.

Javni izvršitelji neće tražiti zaštitu ili intervenciju suda ili nadležnog ministarstva dok ne pokušaju razriješiti sporno pitanje obraćanjem tijelima Komore.

Predsjednik Komore ovlašćen je da izriče usmena ili pismena upozorenja u slučaju zapažanja evidentnog neprofesionalnog i neetičkog ponašanja javnih izvršitelja prema drugim javnim izvršiteljima, tijelima Komore i zaposlenima.

VI KOMISIJA ZA ETIČKA PITANJA

Član 25

Komisija za etička pitanja (u daljem tekstu: Komisija) utvrđuje da li je u ponašanju javnih izvršitelja u odnosima prema strankama, učesnicima u postupku i trećim licima, drugim javnim izvršiteljima, članovima organa Komore i zaposlenima u Komori postojao neprofesionalan i neetički odnos.

Javni izvršitelji mogu zatražiti savjetodavno mišljenje Komisije prije preuzimanja svojih radnji.

Predsjednik Komore može zatražiti mišljenje Komisije o tome da li nepravilnosti utvrđene tokom kontrole iz člana 52 Zakona o javnim izvršiteljima predstavljaju kršenje ovog Kodeksa, zajedno sa preporukom iz člana 25, stav 1 Etičkog kodeksa javnih izvršitelja.

Komisiju bira i razrješava Skupština Komore, većinom glasova prisutnih članova.

Komisija se sastoji od tri člana i tri zamjenika, koji se biraju iz reda javnih izvršitelja. Članovima Komisije nije dozvoljeno da imaju izrečene disciplinske mjere.

Članovi Komisije i njihovi zamjenici biraju se na period od dvije godine i mogu ponovo biti imenovani po isteku mandata, ali najviše dva puta uzastopno.

Član 26

Na osnovu utvrđenih činjenica, Komisija je dužna da sačini službenu zabilješku koju će u najkraćem roku dostaviti Predsjedniku Komore sa preporukom za izricanje pismenog upozorenja ili pokretanje disciplinskog postupka. U slučaju izricanja pismenog upozorenja, upozorenje se unosi u personalni dosije javnog izvršitelja kojem je mjera upozorenja izrečena. Ukoliko su javnom izvršitelju izrečena dva ili više pisana upozorenja, Komisija je dužna podnijeti zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka pred disciplinskom komisijom, u skladu sa Zakonom.

VII POVREDE KODEKSA

Član 27

Obaveza javnih izvršitelja je poštovanje odredaba Kodeksa.

Svako ima pravo podnijeti zahtjev za davanje mišljenja o tome da li je ponašanjem, radnjom ili propustom javnog izvršitelja povrijeđen Kodeks.

Zahtjev se podnosi dostavljanjem Komori ili članovima Komisije neposredno.

Komisija će pozvati javnog izvršitelja na koga se zahtjev odnosi da se pismeno izjasni u roku od 8 dana od dana poziva za izjašnjenje. U pozivu za izjašnjenje javni izvršitelj će biti upućen da može tražiti usmeno ili pismeno izlaganje pred Komisijom, kao i mogućnost da zahtijeva da se suoči sa podnosiocem zahtjeva pred Komisijom. Ukoliko izjašnjenje ne bude dostavljeno u roku, Komisija će donijeti mišljenje, prema podacima sa kojima raspolaže u trenutku donošenja mišljenja. Ukoliko se podnositelj zahtjeva neopravdano ne odazove na traženo suočenje, zahtjev se smatra povučenim o čemu će podnositelj zahtjeva u pozivu za suočenje biti izričito upozoren.

Komisija u svom mišljenju utvrđuje da li u konkretnom slučaju postoji ili ne postoji povreda Kodeksa.

Komisija je dužna mišljenje donijeti najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema zahtijeva. Na mišljenje Komisije nezadovoljna strana može uložiti prigovor Izvršnom odboru Komore (u daljem tekstu: Izvršni odbor) u roku od 8 dana od dana prijema pisanog otpravka mišljenja.

Izvršni odbor o prigovoru odlučuje prostom većinom glasova. Izvršni odbor je dužan odlučiti u roku od 8 dana računajući od dana prijema prigovora.

U slučaju ponavljanja kršenja načela i pravila Kodeksa ili učestalog neetičkog postupanja uprkos primljenom pravosnažnom mišljenju Komisije, Izvršni odbor i Komisija ovlašćeni su da protiv javnog izvršitelja podnesu zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka zbog moguće povrede službene dužnosti za radnje koje su kao disciplinske povrede utvrđene zakonom.

Odredbe ovog člana, uz neophodne izmjene u odgovarajućem obimu će se primjenjivati na zahtjeve iz člana 25, stavovi 2 i 3.

STUPANJE NA SNAGU

Član 28

Ovaj kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Crne Gore.

OBAVJEŠTENJE O ETIČKOM KODEKSU

Član 29

Primjerak Etičkog kodeksa se uručuje svakom javnom izvršitelju. Primjerak Etičkog kodeksa će biti uručen svakom novoimenovanom javnom izvršitelju najkasnije prilikom polaganja zakletve.

Novoimenovani javni izvršitelji, tokom učešća na prvoj skupštini Komore javnih izvršitelja, javno će potvrditi svoje poznavanje opštih načela profesionalnog i etičkog ponašanja i pravila kojima se reguliše ponašanje javnih izvršitelja, na dužnosti i izvan nje, a koji su regulisani ovim Etičkim kodeksom i svečano obećati da će se istih pridržavati.

Ovaj Kodeks, kako i postupak za podnošenje zahtjeva u skladu sa njim biće dostupni opštoj javnosti putem internet stranice Komore javnih izvršitelja i Ministarstva pravde, te štampanih primjeraka i brošura koje će biti dostupne u kancelarijama javnih izvršitelja.

R.br. 150/19

U Podgorici, 27.11.2019. godine

Predsjednik Skupštine Komore javnih izvršitelja Crne Gore,
Ana Nikić, s.r.

Predsjednik Notarske komore Crne Gore, odlučujući po zahtjevu Majde Kardović - Musić, za upis u Imenik notara, na osnovu čl. 19 Zakona o notarima i čl. 66 Statuta Notarske komore Crne Gore, dana 11.11.2019. godine, donio je

R J E Š E Nj E

Upisuje se u Imenik notara Notarske komore Crne Gore, Majda Kardović - Musić, koja je Odlukom Ministarstva pravde br. 01-112-8432-19 od 01.10.2019. godine, imenovana za notara za područje Osnovnog suda u Rožajama, sa službenim sjedištem u Rožajama, ul. Maršala Tita b.b..

Broj: 8/11-2/19
Podgorica, 11.11.2019. godine

Notarska komora Crne Gore
Predsjednik,
Branislav Vukićević, s.r.

Na osnovu člana 19. st. 2. i 4. Zakona o notarima (“Sl. list RCG”, br. 68 od 15. novembra 2005, “Sl. list CG”, br. 49 od 15. avgusta 2008, 55/16, 84/18) i čl. 65. st. 8. Statuta Notarske komore Crne Gore („Sl. list CG”, br. 27 od 1. juna 2011, 22/12, 41/12, 20/18), Predsjednik Notarske komore Crne Gore, dana 19.12.2019. godine, donio je

R J E Š E Nj E

Određuje se početak vršenja poslova notara, sa danom 23.12.2019. godine, notaru Majdi Kardović Musić, sa službenim sjedištem u Rožajama, ul. Maršala Tita b.b.

Podatke o upisu u Imenik notara i početka vršenja poslova notara objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

Br. 8/11-2/19
Podgorica, 19.12.2019. godine

Notarska komora Crne Gore
Predsjednik,
Branislav Vukićević, s.r.

Shodno članu 40. Statuta AD „Port of Adria“ Bar (prečišćeni tekst) i člana 14 do 20 Poslovnika o radu Odbora direktora AD „Port of Adria“ Bar, Odbor direktora AD „Port of Adria“ Bar je na svojoj V (petoj) e-sjednici održanoj dana 11.12.2019.godine, shodno predlozima za izmjene i dopune Tarife donio

O D L U K U
O USVAJANJU TARIFE USLUGA I NAKNADA U MEĐUNARODNOM PROMETU ROBA AD "PORT OF ADRIA" BAR

1. Odbor direktora je saglasan sa predlogom Izvršnog direktora za dopunu Tarife usluga i naknada u međunarodnom prometu roba AD "PORT OF ADRIA" BAR, dokument broj 2/306 (2/306/eng) od 11.12.2019.godine.
2. **Tarifa usluga i naknada u međunarodnom prometu roba AD "PORT OF ADRIA" BAR**, dokument broj 4/57 (4/57/eng) od 11.12.2019.godine, **SE USVAJA**.
3. Ova Tarifa stupa na snagu i počinje se primjenjivati 8-og (osmog) dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli i sajtu AD „PORT OF ADRIA „ BAR.
4. Ovu Odluku izvodi Izvršni direktor sa menadžmentom , uz obavezu da u poslovnoj komunikaciji o istoj upoznaju poslovne partnere.
5. Tekst predloga Tarife usluga i naknada u međunarodnom prometu roba AD "PORT OF ADRIA" BAR, , dokument broj 4/57 (4/57/eng) od 11.12.2019.godine, i tekst predloga Izvršnog direktora za dopunu Tarife usluga i naknada u međunarodnom prometu roba AD "PORT OF ADRIA" BAR , dokument broj 2/306 (2/306/eng) od 11.12.2019.godine, čine sastavni dio ove Odluke.
6. Stupanjem na snagu ove Tarife, prestaje da važi Tarifa , dokument broj 4/5 (4/5/ eng) od 16.01.2019.god., usvojena Odlukom Odbora direktora broj OD/VII-2 od 21.01.2019..godine

Broj: OD/V-4
Bar, 11.12.2019. godine

AD „PORT OF ADRIA“ BAR
Predsjednik Odbora direktora
Emre Sayin, s.r.

SMJEŠTAJ PLOVNIH OBJEKATA

Tabela 1

Grupa usluga	Usluga	j. m.	Cijena (Eur/j.m.)
SMJEŠTAJ PLOVNIH OBJEKATA	brodovi dužine do 50 metara	dan	400
	brodovi dužine od 50 do 75 metara	dan	600
	brodovi dužine od 75 do 130 metara	dan	1,000.00
	brodovi dužine preko 130 metara	dan	1,200.00

Tabela 2

Grupa usluga	Usluga	j. m.	Cijena (Eur/j.m.)
SMJEŠTAJ PLOVNIH OBJEKATA	naknada za brodove - stalni vez po dužnom metru/mjesečno	Metar /mjesečno	14

Napomene uz tabelu 2

Napomena
Brodovi koji vrše operacije priveza /odveza - remorkeri, pilotski čamac, privezivački čamac

Na osnovu člana 8 stav 2 Odluke o osnivanju Javne ustanove Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva („Službeni list RCG”, broj 26/95 i „Službeni list CG”, broj 26/08), Vlada Crne Gore, na sjednici od 19. decembra 2019. godine, donijela je

**RJEŠENJE
O IMENOVANJU ČLANICE UPRAVNOG ODBORA ZAVODA ZA UDŽBENIKE I
NASTAVNA SREDSTVA**

1. Za članicu Upravnog odbora Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva, imenuje se Zoja Bojanić Lalović, dosadašnja članica ovog upravnog odbora.
2. Ovo rješenje objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 07-7719/3

Podgorica, 19. decembra 2019. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Duško Marković, s.r.

Na osnovu člana 34 stav 2 Zakona o državnoj upravi („Službeni list CG”, broj 78/18), a u vezi sa članom 57 stav 2 Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG”, br. 2/18 i 34/19), Vlada Crne Gore, na sjednici od 19. decembra 2019. godine, donijela je

R J E Š E Nj E
O POSTAVLjENjU POMOĆNICE DIREKTORA UPRAVE JAVNIH RADOVA

Za pomoćnicu direktora Uprave javnih radova - rukovoditeljku Sektora za planiranje i tehničku pripremu, postavlja se Maja Đurović, specijalista arhitekture.

Broj: 07-7698/3
Podgorica, 19. decembra 2019. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Duško Marković, s.r.

Na osnovu člana 34 stav 2 Zakona o državnoj upravi („Službeni list CG”, broj 78/18), a u vezi sa članom 57 stav 2 Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG”, br. 2/18 i 34/19), Vlada Crne Gore, na sjednici od 19. decembra 2019. godine, donijela je

R J E Š E Nj E
O POSTAVLjENjU POMOĆNICE DIREKTORA UPRAVE JAVNIH RADOVA

Za pomoćnicu direktora Uprave javnih radova - rukovoditeljku Sektora za ugovaranje i kontrolu kvaliteta dokumenata, postavlja se Milica Bakić, diplomirana pravnica.

Broj: 07-7696/3
Podgorica, 19. decembra 2019. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Duško Marković, s.r.

Na osnovu člana 61 st. 1 i 2 Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG“, br. 2/18 i 34/19), Vlada Crne Gore, na sjednici od 19. decembra 2019. godine, donijela je

R J E Š E Nj E
O ODREĐIVANju V.D. POMOĆNIKA DIREKTORA UPRAVE JAVNIH RADOVA

Za v.d. pomoćnika direktora Uprave javnih radova - rukovodioca Sektora za finansijsko-računovodstvene poslove, određuje se Skender Šarkinović, diplomirani ekonomista, do postavljenja pomoćnika direktora - rukovodioca ovog sektora u skladu sa zakonom, a najduže do šest mjeseci.

Broj: 07-7918/3
Podgorica, 19. decembra 2019. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Duško Marković, s.r.

Na osnovu člana 61 st. 1 i 2 Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG”, br. 2/18 i 34/19), Vlada Crne Gore, na sjednici od 19. decembra 2019. godine, donijela je

R J E Š E Nj E
O PRESTANKU VRŠENJA DUŽNOSTI V.D. POMOĆNIKA DIREKTORA UPRAVE
JAVNIH RADOVA

Miomiru Peruničiću, v.d. pomoćnika direktora Uprave javnih radova, prestaje vršenje navedene dužnosti, na lični zahtjev.

Broj: 07-7927/3
Podgorica, 19. decembra 2019. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Duško Marković, s.r.

Na osnovu člana 7 stav 3 Zakona o reviziji sredstava iz fondova Evropske unije ("Službeni list CG", br. 14/12, 54/16, 37/17 i 70/17), Vlada Crne Gore, na sjednici od 19. decembra 2019. godine, donijela je

R J E Š E Nj E
O IMENOVANjU ZAMJENICE GLAVNOG REVIZORA REVIZORSKOG TIJELA

Za zamjenicu glavnog revizora Revizorskog tijela, imenuje se Nataša Simonović, diplomirani ekonomista, ranija zamjenica glavnog revizora Revizorskog tijela.

Broj: 07-7913/3
Podgorica, 19. decembra 2019. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Duško Marković, s.r.

Na osnovu člana 33 stav 2 Zakona o državnoj upravi („Službeni list CG”, broj 78/18), a u vezi sa članom 59 Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG”, br. 2/18 i 34/19), Vlada Crne Gore, na sjednici od 19. decembra 2019. godine, donijela je

R J E Š E Nj E
O IMENOVANJU DIREKTORA AGENCIJE ZA ZAŠTITU PRIRODE I ŽIVOTNE
SREDINE

Za direktora Agencije za zaštitu prirode i životne sredine, imenuje se Nikola Medenica, dipl. biolog, dosadašnji v.d. direktora ove agencije.

Broj: 07-7897/3
Podgorica, 19. decembra 2019. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Duško Marković, s.r.

Na osnovu člana 30 stav 4 Zakona o državnoj upravi („Službeni list CG”, broj 78/18), Vlada Crne Gore, na sjednici od 19. decembra 2019. godine, donijela je

**R J E Š E Nj E
O IMENOVANJU DRŽAVNOG SEKRETARA ZA
INOVACIJE U MINISTARSTVU NAUKE**

Za državnog sekretara za inovacije u Ministarstvu nauke, imenuje se Saša Ivanović, diplomirani ekonomista.

Broj: 07-7899/3
Podgorica, 19. decembra 2019. godine

**Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Duško Marković, s.r.**